

MINISTERUL ECONOMIEI, COMERTULUI ȘI MEDIULUI DE AFACERI
Autoritatea de Management
pentru Programul Operațional Sectorial „Creșterea Competitivității Economice”

Raportul Anual de Implementare pe anul 2010
al Programului Operațional Sectorial
„Creșterea Competitivității Economice”
2007-2013
Proiect

București
Mai 2011

Lista de acronime

AA	Autoritatea de Audit
ACIS	Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale
ACP	Autoritatea de Certificare și Plată
ADI	Asociație de Dezvoltare Intercomunitară
AM	Autoritate de Management
AM POS CCE	Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Sectorial „Creșterea Competitivității Economice”
ANCS	Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică
ANRMAP	Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice
AP	Axă prioritară
AT	Asistență Tehnică
BS	Buget de stat
CAEN	Clasificarea activităților din economia națională
CDI	Cercetare, Dezvoltare, Inovare
CE	Comisia Europeană
CM	Comitet de Monitorizare
CF	Cerere de finanțare
CSNR-	Cadrul Strategic Național de Referință
DCI	Documentul Cadru de Implementare
DMI	Domeniu major de intervenție
EMAS	Sisteme de Management pentru Mediu (Eco-Management and Audit Scheme)
FEADR	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală
FEDR	Fondul European de Dezvoltare Regională
FEP	Fondul European pentru Pescuit
FSE	Fondul Social European
HG	Hotărâre de Guvern
IMM	Întreprinderi mici și mijlocii
ISO	Organizația Internațională pentru Standardizare - Sisteme de Management pentru Calitate (International Organization for Standardization)
Jaspers	Joint Assistance in Supporting Projects in European Regions
Jeremie	Joint European Resources for Micro to medium Enterprises
IMA	Instalații Mari de Ardere (Large Combustion Plants)
ME	Ministerul Economiei (denumire MECMA 2007-2008)
MEF	Ministerul Economiei și Finanțelor (denumire MECMA 2008-2009)
MECMA	Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri
MFP	Ministerul Finanțelor Publice
OI	Organism Intermediar
OI CDI	Organism Intermediar pentru CDI
OI IMM	Organism Intermediar pentru IMM
OI PSI	Organism Intermediar pentru TIC

OIE	Organism Intermediar pentru Energie
OPCP-UP	Oficiul de plăți și contractare Phare - Unitatea de plată
OUG	Ordonanța de Urgență a Guvernului
PHARE CES	PHARE – Coeziune Economică și Socială
PNDR	Programul Național de Dezvoltare Rurală
POR	Programul Operațional Regional
POS CCE	Programul Operațional Sectorial “Creșterea Competitivității Economice”
RAI	Raport Anual de Implementare
RFI	Raport Final de Implementare
RP	Raport de Progres (elaborat de beneficiar)
RTP (I)	Raport Trimestrial de Progres (implementare)
SEA	Strategic Environmental Assessment (Evaluare Strategică de Mediu)
SUMI/SMIS	Sistem Unic de Management al Informației (Single Management Information System)
TI	Tehnologia Informației
TIC	Tehnologia Informației și Comunicațiilor
UCE	Unitatea Centrală de Evaluare
UCVAP	Unitatea pentru Coordonarea și Verificarea Achizițiilor Publice
UE	Uniunea Europeană

CUPRINS

CUPRINS.....	4
1. IDENTIFICARE.....	6
2. PREZENTARE GENERALĂ A IMPLEMENTĂRII PROGRAMULUI OPERAȚIONAL SECTORIAL „CREȘTEREA COMPETITIVITĂȚII ECONOMICE” (POS CCE).....	7
2.1. REALIZĂRI ȘI ANALIZA PROGRESULUI	7
Prezentarea detaliată a acestor apeluri de proiecte se face în cadrul capitolului 2.1.6.	Error! Bookmark not defined.
2.1.1 Informații asupra progresului fizic al POS CCE.....	10
2.1.2. Informații financiare	13
2.1.3. Informații privind defalcarea utilizării fondurilor pe categorii.....	18
2.1.4 Finanțare pe grupuri țintă.....	20
2.1.5. Finanțare recuperată sau reutilizată	20
2.1.6. Analiză calitativă	22
2.2. INFORMAȚII DESPRE CONCORDANȚA CU LEGISLAȚIA COMUNITARĂ	25
2.3. PROBLEME IMPORTANTE ÎNREGISTRATE ȘI MĂSURILE ADOPTATE PENTRU REZOLVAREA LOR	17
2.4. MODIFICĂRI ÎN CONTEXTUL IMPLEMENTĂRII PROGRAMULUI OPERAȚIONAL.....	39
2.5. MODIFICĂRI IMPORTANTE ÎN SENSUL ARTICOLULUI 57 DIN REGULAMENTUL (CE) NR. 1083/2006 (DACĂ SUNT SEMNIFICATIVE)	43
2.6. COMPLEMENTARITATE CU ALTE INSTRUMENTE	44
2.7. MONITORIZARE ȘI EVALUARE.....	46
2.8. REZERVĂ NAȚIONALĂ DE PERFORMANȚĂ	53
3. IMPLEMENTAREA POS CCE PE AXE PRIORITARE.....	54
3.1. AXA PRIORITARA 1 – DEZVOLTAREA UNUI SISTEM INOVATIV SI ECO-EFICIENT DE PRODUCȚIE.....	54
3.1.1. Atingerea țintelor și analiza progreselor înregistrate	54
3.1.2. Probleme importante înregistrate și măsuri adoptate pentru rezolvarea lor....	65
3.2. AXA PRIORITARA 2 – COMPETITIVITATE PRIN CERCETARE, DEZVOLTARE TEHNOLOGICĂ ȘI INOVARE	69
3.2.1. Atingerea țintelor și analiza progreselor înregistrate	69
3.2.2. Probleme importante înregistrate și măsuri adoptate pentru rezolvarea lor....	76
3.3. AXA PRIORITARA 3: TEHNOLOGIA INFORMAȚIILOR SI COMUNICAȚIILOR PENTRU SECTORUL PUBLIC SI PRIVAT.....	78
3.3.1. Atingerea țintelor și analiza progreselor înregistrate	78
3.3.2. Probleme importante înregistrate și măsuri adoptate pentru rezolvarea lor....	85
3.4. AXA PRIORITARA 4: CREȘTEREA EFICIENȚEI ENERGETICE ȘI A SECURITĂȚII FURNIZĂRII ÎN CONTEXTUL COMBATERII SCHIMBĂRIILOR CLIMATICE	88

3.4.1. Atingerea țintelor și analiza progreselor înregistrate	88
3.4.2. Probleme importante înregistrate și măsuri adoptate pentru rezolvarea lor....	96
3.5. AXA PRIORITARĂ 5: Asistența tehnică.....	97
3.5.1. Atingerea țintelor și analiza progreselor înregistrate	97
3.5.2. Probleme importante înregistrate și măsuri adoptate pentru rezolvarea lor....	98
4. PROGRAME FSE: COERENȚĂ ȘI CONCENTRARE	99
5. PROGRAME FEDR/FOND DE COEZIUNE: PROIECTE MAJORE	99
6. ASISTENȚĂ TEHNICĂ	100
7. INFORMARE ȘI PUBLICITATE	103
ANEXE.....	111

1. IDENTIFICARE

PROGRAM OPERAȚIONAL:	Obiectiv vizat: Convergență
	Arie eligibilă vizată: România
	Perioadă de programare: 2007 - 2013
	Numărul programului (numărul CCI): 2007RO161PO002
	Titlul programului: Programul Operațional Sectorial „Creșterea Competitivității Economice”
RAPORT ANUAL DE IMPLEMENTARE	Anul care face obiectul raportării: 2010
	Data aprobării Raportului Anual de către Comitetul de Monitorizare pentru POS CCE:

2. PREZENTARE GENERALĂ A IMPLEMENTĂRII PROGRAMULUI OPERAȚIONAL SECTORIAL „CREȘTEREA COMPETITIVITĂȚII ECONOMICE” (POS CCE)

Sinteză asupra stadiului implementării POS CCE

POS CCE a fost adoptat prin Decizia Comisiei Europene nr. 3472, din 12 iulie 2007, dată la care programul a devenit operațional.

Structura instituțională a programului a suferit mai multe modificări, în 2009 și 2010, cu menținerea atribuțiilor Autorității de Management pentru POS CCE și ale Organismelor Intermediare așa cum sunt definite în regulamentele europene, respectiv: Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1080/2006, Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1083/2006, Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1828/2006, cu modificările și completările ulterioare.

Delegarea atribuțiilor pentru implementarea axelor prioritare 1 – 4 de către Autoritatea de Management pentru POS CCE celor 4 Organisme Intermediare este făcută prin 2 acorduri de delegare, cu OI PSI și OICDI și 2 ordine de delegare ale ministrului economiei, comerțului și mediului de afaceri, cu OI IMM și OIE.

În categoria adaptărilor de natură instituțională se pot menționa, atât pentru AM cât și pentru OI, modificările și adaptările la noile structuri instituționale ale Regulamentelor de Organizare și Funcționare, fișelor de post ale personalului și procedurile de lucru.

Anul 2010 a reprezentat cel de-al patrulea an al implementării programului, caracterizat în principal prin intensificarea procesului de semnare a contractelor de finanțare și accelerarea plăților către beneficiari în paralel cu lansarea de noi cereri de proiecte. Pentru aceasta s-au elaborat 11 noi Ghiduri ale solicitanților (câte unul pentru fiecare operațiune lansată) și documentele suport, respectiv scheme de ajutor de stat și liste de cheltuieli eligibile.

2.1. REALIZĂRI ȘI ANALIZA PROGRESULUI

Operațiuni lansate

În 2010 s-au lansat 11 apeluri noi de proiecte pe axele prioritare 1-4 (2 apeluri pe AP1, 2 apeluri pe AP2, 4 apeluri pe AP3 și 3 apeluri pe AP4), dintre care pentru 10 operațiuni acestea au fost apeluri de proiecte la a doua sesiune de depunere, iar pentru o operațiune s-a consemnat cea de-a treia sesiune de depunere.

În ceea ce privește AP 5 „Asistență Tehnică”, care nu funcționează pe principiul lansărilor de cereri de proiecte, ci ca operațiuni deschise, progresul va fi prezentat detaliat la Cap. 3. Menționăm că până la data de 31 decembrie 2010, au fost depuse pentru finanțare de către OI-uri și AM un număr de 32 Fișe de proiect dintre care 30 au fost aprobate.

Stadiul implementării POS CCE la 31 decembrie 2010

Stadiul implementării programului la 31 decembrie 2010 (cumulat de la demararea programului) se prezintă astfel:

Proiecte depuse:

Numărul total al proiectelor depuse pentru finanțare în cadrul programului operațional a fost de 7.667, în valoare totală de 56,3 miliarde lei, din care finanțarea FEDR solicitată a reprezentat 26,1 miliarde lei.

Comparativ cu situația la 31 decembrie 2009, numărul proiectelor depuse a crescut cu 42,3 % și valoarea finanțării din FEDR solicitate a crescut cu 72,8 %.

Proiecte aprobate:

În urma procesului de selecție și aprobare a proiectelor, au fost aprobate 2.161 proiecte, în valoare totală de aproximativ 10,8 miliarde lei, din care finanțarea FEDR este de 4,9 miliarde lei.

Comparativ cu situația la 31 decembrie 2009, numărul proiectelor aprobate este cu cca. 71 % mai mare, ca de altfel și valoarea totală a proiectelor aprobate, iar valoarea finanțării din FEDR aproape s-a dublat, creșterea fiind de 96%.

Contracte / Decizii de finanțare semnate cu beneficiarii:

Numărul total al proiectelor contractate pentru finanțare în cadrul programului operațional a fost de 1.453, în valoare totală de 6,1 miliarde lei, din care finanțarea FEDR însumează 3,3 miliarde lei

Comparativ cu situația la 31 decembrie 2009, numărul proiectelor aprobate este cu 55,6 % mai mare, valoarea totală a proiectelor este cu 85 % mai mare și finanțarea din FEDR este cu 73,7 % mai mare.

Plăți către beneficiari:

Plățile de fonduri către beneficiari, reprezentând prefinanțări și rambursări efectuate de AM până la 31 decembrie 2010 totalizează cca. 1,145 miliarde lei.

Comparativ cu situația la 31 decembrie 2009, volumul plăților către beneficiari a crescut cu 222,7 %.

Este de menționat în acest context faptul că, la 31 decembrie 2010, sumele plătite de AM reprezentau aproximativ 30 % din volumul fondurilor solicitate de beneficiari, ceea ce arată pe de o parte decalajul în timp între semnarea contractelor de finanțare și ritmul de implementare a proiectelor și pe de altă parte decalajul în timp între cererile derambursare și plățile efective la beneficiari.

Având în vedere sumele din FEDR alocate programului pentru perioada 2007-2013 (pentru cursul de 4,2943 lei/euro-curs Inforeuro pe luna decembrie 2010), rata de plăți către beneficiari se ridică la 31.12.2010 la cca. 8,6 %.

Din totalul plăților către beneficiari de 1,145 mld. lei, plata pentru prefinanțări, respectiv 0,456 mld. lei, reprezintă 39,8%, fapt explicabil prin aceea că majoritatea beneficiarilor programului sunt întreprinderi, în special IMM-uri, afectate din punct de vedere al asigurării lichidităților, de criza economică.

Declarațiile de cheltuieli către ACP se înscriu în tendința ascendentă de creștere a ritmului de implementarea a programului corelată cu cea a plăților.

Axa Prioritară 1 “Un sistem de producție inovativ și ecoeficient”

- OI IMM a primit de la beneficiari un număr de 292 de cereri de rambursare a căror valoare eligibilă a fost de 183.116.495,44 lei (cca. 42.641.756,62 euro) din care contribuția publică (FEDR+BS) a fost de 128.181.546,81 lei (cca. 29.849.229,64 euro).
- Urmare a rapoartelor de neconformitate a verificărilor administrative ale OI IMM, constatate de AM și a recomandărilor Autorității de Audit, începând cu data de 11.11.2010 Autoritatea de Management pentru POS CCE a retras Organismului Intermediar pentru IMM atribuțiile de verificare administrativă a cererilor de rambursare în baza Notei nr. 214629 aprobate de către Ministrul Economiei Comerțului și Mediului de Afaceri. Această măsură a vizat obținerea unui nivel de exigență unitar între AM POS CCE și OI IMM în materie de verificări administrative ale cererilor de rambursare, cât și obținerea ce va permite o scurtare a termenelor de verificare și implicit o accelerare a plăților către beneficiari, pe termen mediu.
- Până la sfârșitul lunii decembrie 2010, AM POS CCE, în calitate de organism responsabil cu plata către beneficiari, a primit un număr de 144 de cereri de rambursare a căror valoare eligibilă a fost de 97.938.992,98 lei (22.806.742,19 euro) din care contribuția publică (FEDR+BS) a fost de 62.692.432,05 lei (14.598.987,51 euro). Din totalul cererilor primite de AM POS CCE au fost plătite 103 cereri de rambursare.

Axa Prioritară 2 “Creșterea competitivității economice prin cercetare-dezvoltare și inovare”

- OI CDI a primit de la beneficiari un număr de 252 de cereri de rambursare a căror valoare eligibilă a fost de 233.266.787,75 lei (54.320.095,89 euro) din care contribuția publică (FEDR+BS) a fost de 211 708 055,73 lei (49.299.782,44 euro).
- Până la sfârșitul lunii decembrie 2010, AM POS CCE, în calitate de organism responsabil cu plata către beneficiari, a primit un număr de 216 de cereri de rambursare a căror valoare eligibilă a fost de 207.992.952,23 lei (48.434.658.,09 euro) din care contribuția publică (FEDR+BS) a fost de 135.053.515,36 lei (31.449.483,12 euro). Din totalul cererilor primite de AM POS CCE au fost plătite 173 cereri de rambursare în valoare de 100.207.993 lei (23.335.117,02 euro).

Axa Prioritară 3 “Tehnologia informațiilor și comunicațiilor pentru sectoarele privat și public”

- OI PSI a primit de la beneficiari un număr de 125 de cereri de rambursare a căror valoare eligibilă a fost de 126.465.502,30 lei 110.102.162,80 lei (25.639.140,92 euro) din care contribuția publică (FEDR+BS) a fost de 90.516.460,55 lei (21.078.280,64 euro).
- AM POS CCE, în calitate de organism responsabil cu plata către beneficiari, a primit un număr de 119 de cereri de rambursare a căror valoare eligibilă a fost de 139.446.209,90 lei (32.472.395,95 euro) din care contribuția publică (FEDR+BS) a fost de 119.519.940,20 lei (27.832.228,81 euro). Din totalul cererilor primite de AM POS CCE au fost plătite 92 cereri de rambursare în valoare de 68.708.142,00 lei (15.999.846,78 euro).

2.1.1 Informații asupra progresului fizic al POS CCE

În luna mai 2010, a fost prezentat Raportul de analiză a sistemului de indicatori, în cadrul Contractului nr.12/02.10.2009 „Îmbunătățirea sistemului de indicatori utilizați în monitorizare și evaluare” (proiect co-finanțat din FEDR prin POAT 2007-2013).

Indicatorii cheie (core indicators) , la nivelul programului operațional, sunt prezentați în tabelul de mai jos, tabel care conține și informații privind progresele efectuate în punerea în aplicare a programului operațional:

Indicatori		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Număr de proiecte de sprijinire a investițiilor directe în IMM ¹)	Realizare	-	-	445	298					-	743
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	2.000	2.000
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Locuri de muncă nou create- (număr)	Realizare	-	-	64	1576					-	1640
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	23.000	23.000
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Proiecte realizate în parteneriat de institutii de C&D si intreprinderi (număr)	Realizare	-	-	0	26						26
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	200	200
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Proiecte de C&D (număr)	Realizare	-	-	80	191						271
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	600	600
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Întreprinderi start-up dezvoltate (număr)	Realizare	-	-	5	2						7
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	30	30
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Locuri de munca nou create – proiecte de C&D (număr)	Realizare	-	-	5	257						262
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	500	500
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Proiecte TIC (număr)	Realizare	-	-	167*	101						248
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	1.400	1.400
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Populația adițională care are acces la rețele de	Realizare	-	-	0	0						0
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	300.000	300.000
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

¹ Echivalent cu indicatorul “IMM asistate financiar-investiții IMM sector productiv”

Indicatori		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
broadband - infrastructur a de comunicații electronice (număr)											
Proiecte pentru valorificarea resurselor regenerabile de energie (număr)	Realizare	-	-	12	2						14
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	30	30
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Proiecte pentru îmbunătățire a calității aerului (număr)	Realizare	-	-	0	0						0
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Capacitatea energetică suplimentară instalată- sector RRE (MW) -Electric -Termic	Realizare	-	-	0	-50,2 -35						85,2
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	200	200
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
¹ Ținta este pentru toată perioada de programare *Din 167 de proiecte TIC contractate și raportate în anul 2009, pe parcursul implementării, în anul 2010 au fost reziliate 20 contracte.											

Sistemul de indicatori a fost stabilit pentru a răspunde nevoii de monitorizare a implementării și pentru a analiza performanța față de obiectivele definite din punct de vedere strategic. Ceea ce nu s-a putut prevedea la debutul programului și aduce un plus de incertitudine cu privire la atingerea anumitor ținte asumate, este suprapunerea primilor ani de implementare cu un gripaj economic prelungit și cu o situație economico-financiară globală defavorabilă investițiilor.

Analiza indicatorilor cheie conduce la următoarele concluzii :

- Progresul fizic înregistrat la 31 decembrie 2010 la nivelul POS CCE, permite prin extrapolare, o estimare cantitativ favorabilă privind perspectivele de atingere a țintelor propuse. Excepție pot face unii indicatori cu pondere ridicată, ca de exemplu: „Populația adițională care are acces la rețele de broadband - infrastructura de comunicații electronice”, cu ținta de 300.000, a căror realizare este legată de operațiuni extrem de lente în implementare sau nelansate încă (ex. infrastructura de broadband)
- Pot apărea însă, unele probleme în legătură cu țintele asumate pentru indicatori precum ”numărul de locuri de muncă nou create”, inclusiv cele două categorii de dezagregare „femei/bărbați”, în condițiile în care toți beneficiarii, atât din sectorul public, cât și din sectorul privat, se supun restricțiilor financiar-economice sau bugetare generate de criza economică;

Indicatorul de context, legat direct de obiectivul general al POS CCE, respectiv creșterea productivității muncii nu se regăsește în indicatorii de program în nicio varianta care să-l poată cuantifica și monitoriza, fapt ce impune adoptarea unei decizii privind colectarea informațiilor relevante sub acest aspect, prin intermediul unui proiect finanțat din fondurile alocate AP 5.

Cuantificarea informației, care să surprindă modificările în modul de folosire a resurselor, este îngreunată de absența unor baze de date adecvate. Nu mai există, printre altele, nici un serviciu în cadrul Ministerului Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri care să colecteze și să prelucreze comprehensiv date statistice din industrie, iar informațiile de la Institutul Național de Statistică nu sunt adaptate în cele mai multe cazuri acestui tip de programare;

2.1.2. Informații financiare (Toate datele financiare sunt exprimate în euro²) – cumulat 2008-2010

	Finanțarea totală a programului operațional (FEDR și contribuție națională)	Baza de calcul a contribuției UE (cost public sau total)	Suma totală a cheltuielilor eligibile certificate plătite de beneficiari	Contribuția publică corespunzătoare	Rată de execuție în procente
	a	b	c	d	e=c/a daca T sau e= d/a daca P
Axa prioritară 1 FEDR	1.079.827.075,00	P	121.536.020,42	116.710.044,42	0,11
Din care cheltuieli de tip FSE	-	-	-	-	-
Din care cheltuieli de tip FEDR	1.079.827.075,00	P	121.536.020,42	116.710.044,42	0,11
cheltuieli pentru regiuni care nu beneficiază de un sprijin de tranziție	-	-	-	-	-
cheltuieli pentru regiunile care beneficiază de un sprijin de tranziție	-	-	-	-	-
Axa prioritară 2 FEDR	646.259.176,00	P	8.391.869,84	8.218.097,82	0,013
Din care cheltuieli de tip FSE	-	-	-	-	-
Din care cheltuieli de tip FEDR	646.259.176,00	P	8.391.869,84	8.218.097,82	0,013
cheltuieli pentru regiuni care nu beneficiază de un sprijin de tranzițietransitoriu	-	-	-	-	-
cheltuieli pentru regiunile care beneficiază de un	-	-	-	-	-

² Plățile în lei au fost transformate în euro la cursul inforeuro din luna decembrie 2009 respectiv 1 euro = 4,2943 lei

sprijin de tranziție					
Axa prioritară 3 FEDR	469.435.674,00	P	3.128.916,90	2.965.732,00	0,006
Din care cheltuieli de tip FSE					
Din care cheltuieli de tip FEDR	469.435.674,00	P	3.128.916,90	2.965.732,00	0,006
cheltuieli pentru regiuni care nu beneficiază de un sprijin de tranziție	-	-	-	-	-
cheltuieli pentru regiunile care beneficiază de un sprijin de tranziție	-	-	-	-	-
Axa prioritară 4 FEDR	725.540.194,00	P	65.987,80	65.987,80	0,00
Din care cheltuieli de tip FSE					
Din care cheltuieli de tip FEDR	725.540.194,00		65.987,80	65.987,80	0,00
cheltuieli pentru regiuni care nu beneficiază de un sprijin de tranziție	-	-	-	-	-
Cheltuieli pentru regiunile care nu primesc suport transitoriu	-	-	-	-	-
Axa prioritară 5 FEDR	90.040.307,00	P	0	0	0,00
Din care cheltuieli de tip FSE					
Din care cheltuieli de tip FEDR	90.040.307,00	P	0	0	0,00
cheltuieli pentru regiuni care nu beneficiază de un sprijin de tranziție	-	-	-	-	-
cheltuieli pentru regiunile care beneficiază de un sprijin de tranziție	-	-	-	-	-
Total General	3.011.102.426,00		133.122.794,96	127.959.862,04	0,042

În cadrul POS CCE nu se aplică finanțarea încrucișată FEDR – FSE.

La nivelul POS CCE, procedura de verificare administrativă a cererilor de rambursare se realizează:

- *prin verificarea unui eșantion din cererile de rambursare primite de la beneficiari*

Această modalitate de lucru se aplică în cazul cererilor de rambursare aferente OI Cercetare și OI PSI (organisme intermediare către care a fost delegată atribuția acordării vizei “Bun de plată”, urmare a analizei efectuate de AM POS CCE în privința calității verificărilor administrative efectuate). Selectarea eșantionului de cereri de rambursare supuse verificării AM se face în conformitate cu prevederile procedurilor de lucru aprobate, în baza unei analize de risc

- *prin verificarea acestora în proporție de 100%*

Această modalitate de lucru se aplică în cazul cererilor de rambursare aferente axei IV gestionată de OI Energie și axa I - OI IMM, precum și pentru cererile de rambursare primite pe întreprinderi mari sau pentru cererile de rambursare depuse în cadrul axei V – Asistența Tehnică, pe care AM POS CCE le gestionează în mod direct.

În cursul anului 2010 gradul de absorbție a fost relativ redus (aproximativ 3,6%) comparativ cu țintele de absorbție previzionate, principalele motive care au condus la acest rezultat fiind:

1. volumul mare de cereri de rambursare (ex. investiții pentru IMM) și complexitatea ridicată a anumitor proiecte (ex. infrastructura publică de cercetare).
2. lipsa de expertiză a beneficiarilor necesară pentru completarea dosarului cererii de rambursare, organizarea procedurilor de achiziții etc.
3. gradul ridicat de erori detectat în verificările administrative ale OI IMM, ceea ce a condus la imposibilitatea verificării administrative a centralizatoarelor cererilor de rambursare pe baza de eșantion, conform procedurilor AM POS CCE
4. capacitatea administrativă a AM POS CCE subdimensionată în condițiile efectuării de verificări administrative 100% pentru cererile de rambursare primite de la OI IMM și preluarea spre sfârșitul anului în totalitate a acestor atribuții.
5. sistarea de către Autoritatea de Certificare și Plata începând cu data de 28.10.2010 a certificării cheltuielilor aferente axei prioritare 1 gestionate de OI IMM. Aceste cheltuieli vor putea fi incluse în declarațiile lunare de cheltuieli doar în momentul obținerii unei evidente cu privire la remedierea deficiențelor identificate de Autoritatea de Audit sau în cazul în care următorul raport al Autorității de Audit evidențiază implementarea recomandărilor aferente cerinței cheie 4 „Verificări adecvate de management pentru OI IMM”.
6. imposibilitatea realizării reconcilierii sumelor din declarațiile de cheltuieli cu sumele din aplicația ART4SMIS și în consecință imposibilitatea declarării integrale a cheltuielilor către ACP
7. comunicarea deficitară cu beneficiarii / OI.

Ca măsuri menite să degreze procesul de verificare administrativă, Autoritatea de Management a delegat începând cu data de 10.08.2010 bunul de plată pentru două din cele patru organisme intermediare, respectiv pentru Organismul Intermediar pentru Cercetare și Organismului Intermediar pentru Promovarea Societății Informaționale.

De asemenea, în vederea deblocării procesului de verificare administrativă pentru proiectele aferente axei prioritare 1, a fost încheiat pe Asistența Tehnică contractul de

prestări servicii nr. 245/22.11.2010 având ca obiect “servicii de management financiar si control” .

La recomandarea Autorității de Audit, ACP si ACIS au fost revizuite procedurile de verificare administrativa a cererilor de rambursare in sensul evitării suprapunerii verificărilor AM POS CCE cu cele efectuate de organismele intermediare.

Ca urmare a neconcordanțelor existente între declarațiile de cheltuieli si datele introduse in SMIS de către OI, AM POS CCE a solicitat ACP, precum și ACIS sprijinul în vederea remedierii acestora și luarea de măsuri în vederea îmbunătățirii SMIS, prin simplificarea/eliminarea unor câmpuri de informații care nu sunt absolut necesare.

În vederea îmbunătățirii calității dosarelor cererilor de rambursare AM POS CCE a postat pe site o serie de instrucțiuni pentru beneficiarii POS CCE (instrucțiuni pentru beneficiari, model pentru informare si publicitate, formular raport de progres – cu instrucțiuni de completare, formular cerere de rambursare – instrucțiuni de completare, greșeli frecvente întâlnite în dosarul cererilor de rambursare pentru proiectele co-finanțate în cadrul POS CCE). Pentru a diminua erorile ce au fost identificate în cadrul procedurilor de achiziții (in special în cazul beneficiarilor privați) se afla in faza de definitivare instrucțiuni cu privire la aplicare Normelor interne de achiziții.

STADIUL ÎNDEPLINIRII REGULII N+3 LA 31 DECEMBRIE 2010

Milioane Euro

Calculul pragurilor N+3 - POS CCE

Alocare UE				Avans CE 2007-2010	Declaratii de cheltuieli transmise la CE 2007- 2010*	Total avans + Declaratii de cheltuieli 2007- 2010*	Risc n+3		
2008	2009	2010	2011				2011	2012	2013
1	2	3	4	5	6	7 = 5 + 6	8 = 1 - 7	9 = 2	10 = 3 + 4
223.25	393.37	514.05	535.67	229.88	109.67	339.55	0	277.07	1049.72

* În conformitate cu prevederile Regulamentului (EU) nr. 539/2010

** Sume cumulate la 31 decembrie 2010

7 = 5 + 6

8 = 1 - 7 (daca valoarea e negativă, 8=0, iar diferența în minus se reportează pentru 2011)

9 = 2 (minus suma reportata de la 8)

10 = 3 + 4

Se poate observa că, la nivelul anului 2011, nu există riscul dezangajării automate. Însă, având în vedere progresul lent al implementării financiare a POS CCE până la acest moment (un factor important constituindu-l situația verificării cererilor de rambursare prezentate de OI IMM), pentru a atinge pragul de plăți propus, vor fi necesare măsuri de accelerare a implementării programului și de creștere a rambursărilor către beneficiari, respectiv a absorbției. Valoarea plăților ar trebui să crească accelerat în 2011 și 2012, astfel încât să se reducă valorile foarte mari pentru ultimii ani de implementare, cu atenție specială asupra valorii de aproape 1 miliard de euro pentru 2013, semnalată și în col 10 din tabelul de mai sus.

2.1.3. Informații privind defalcarea utilizării fondurilor pe categorii

Pentru perioada raportată, defalcarea fondurilor pe cele 5 categorii se prezintă astfel:

A) Temă prioritară

-Milioane Euro-

Cod	Descriere Cod	Alocare 2007- 2013	Contracte semnate 2007-2010	
			valoare	%
1	2	3	4	5= 4X100/3
01	Activități CDI în centre de cercetare	124	56,6	45,65
02	Infrastructura CDI	360	300,7	83,54
03	Transfer tehnologic și îmbunătățiri în rețele de cooperare între IMM, afaceri și universități, școli, centre de cercetare și poli științifici			
04	Sprijin pentru CDI în IMM	18	4,7	27,49
06	Sprijin pentru IMM pentru produse și procese eco eficiente	389,2	183,3	47,11
07	Investiții în firme direct legate de cercetare și inovare (tehnologii inovative, înființarea de firme de către universități, centre și firme CD existente)	70	18,89	26,98
08	Alte investiții în firme	23,04	3,34	14,50
09	Alte măsuri pentru stimularea cercetării, inovării și antreprenoriatului în IMM-uri	74	20,29	27,42
11	Tehnologii ale informației și	14,92	8,53	57,18

	comunicării (acces, securitate, interoperabilitate, prevenirea riscurilor, cecetare, inovație, e-content)			
13	Servicii și aplicații pentru cetățeni (e-sănătate, e-guvernare, e-learning, etc)	176,82	63,46	35,89
14	Servicii și aplicații destinate IMM (comerț electronic, educație și formare, marketing)	114,95	6,54	5,69
15	Alte măsuri pentru îmbunătățirea accesului și utilizării eficiente a TIC de către IMM	36,05	1,23	3,43
39	Energie regenerabilă: eoliană	114,13	30,63	53,40
40	Energie regenerabilă: solară		1,44	
41	Energie regenerabilă: biomasă		12,07	
42	Energie regenerabilă: hidroelectrică, geotermală ș.a.		13,6 3.2	
43	Eficiență energetică, cogenerare, management energetic	109,9	8,54	8
85	Pregătire, implementare, monitorizare și control	43,89	12,48	28,43
86	Evaluare și studii; informare și comunicare	23,63	3,27	13,83

Analizând defalcarea sumelor contractate pe teme prioritare, în raport cu alocările pe această dimensiune, procentele calculate surprind progresul în cadrul unor teme ca 06 (Sprijin pentru

IMM pentru produse și procese eco eficiente), 11 (Tehnologii ale informației și comunicării), 40, 41, 42 (Energie regenerabilă din diferite tipuri de surse). Ponderea ridicată pentru aceste coduri se datorează popularității unor operațiuni precum investițiile în IMM-uri sau producerea energiei din RRE, dar și numărului mare de contracte de e-guvernare din cadrul AP3.

Procentele scăzute pe codurile 15 (Alte măsuri pentru îmbunătățirea accesului și utilizării eficiente a TIC de către IMM) sau 43 (Eficiență energetică, cogenerare, management energetic) arată progresul fizic pe 2 operațiuni, respectiv cele dedicate IMM-urilor din cadrul AP3, DMI 3.3 datorită nelansării acestuia din 2008 și lipsei de atractivitate pentru operațiunile de eficiență energetică din cadrul AP4.

B) Forma de finanțare

-Milioane Euro-

Cod	Descriere Cod	Alocare 2007-2013	Contracte semnate 2007-2010	
		-valoare-	-valoare-	%
01	Asistență nerambursabilă	3.110	895,24	28,78

C) Tipul teritoriului

-Milioane Euro-

Cod	Descriere Cod	Alocare 2007-2013	Contracte semnate 2007-2010	
		-valoare-	-valoare-	%
00	Nu se aplică	-	-	-

D) Activitatea economică

-Milioane Euro-

Cod	Descriere Cod	Alocare 2007-2013	Contracte semnate 2007-2010	
		-valoare-	-valoare-	%
00	Nu se aplică	-	-	-

E) Locația

-Milioane Euro-

Cod	Descriere Cod	Alocare 2007-2013	Contracte semnate 2007-2010	
		-valoare-	-valoare-	%
Ro	România	3.110	895,24	28,78

2.1.4 Finanțare pe grupuri țintă

Nu este cazul

2.1.5. Finanțare recuperată sau reutilizată

Recuperarea utilizării necorespunzătoare a fondurilor și reutilizarea este reglementată în Regulamentele 1083 și 1828. Detalierea quantumului corecțiilor financiare și a situațiilor în care acestea se aplică a fost elaborată la nivelul Comisiei prin Ghidul COCOF, în 2010.

Sistemul național referitor la controlul și recuperarea fondurilor comunitare utilizate necorespunzător, nu reglementează complet aplicarea cerințelor cuprinse în reglementările comunitare aplicabile fondurilor europene post-aderare, cu privire la modul de constatare a neregulilor și de recuperare a creanțelor bugetare provenite din nereguli. Mai mult, structurile specializate constituite au întâmpinat dificultăți în derularea activităților proprii de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare mai ales în situația în care ar fi fost necesară aplicarea unor corecții financiare ca urmare a constatării unor abateri de la legislația privind achizițiile publice sau în situația în care apariția neregulilor a fost determinată de o activitate neconformă sau defectuoasă a autorităților responsabile. O altă lipsă a sistemului normativ este că nu reglementează măsurile de prevenire a apariției neregulilor în gestionarea fondurilor comunitare.

Pentru a clarifica și reglementa toate aceste aspecte a fost elaborat un proiect de act normativ sub forma unei ordonanțe de urgență a Guvernului care să înlocuiască actualele prevederi în materia neregulilor. Astfel, noul act normativ urmărește formularea unor principii și reguli de management financiar și control aplicabile în activitatea curentă de către autoritățile responsabile de gestionarea fondurilor comunitare, clarificarea limitelor de competență între instituțiile naționale responsabile, a fluxului informațional și de raportare în acest domeniu, transpunerea ghidului COCOF al Comisiei Europene privind corecțiile financiare aplicabile în cazul nerespectării legislației privind achizițiile publice, precum și reglementarea altor cazuri în care statul membru poate aplica corecții financiare.

Proiectul de OUG este în curs de aprobare la nivelul Ministerului Finanțelor Publice, urmând să fie prezentat Guvernului pentru aprobare. În paralel, inițiatorii actului normativ, respectiv ACP, AA și DLAF, elaborează normele de aplicare care vor detalia în special noile mecanisme de prevenție a neregulilor, stabilind modalitățile concrete prin care fiecare autoritate responsabilă poate asigura un management financiar riguros al fondurilor comunitare.

Ulterior modificării legislației este necesară o interpretare unitară a spețelor identificate de fiecare autoritate de management pentru a asigura un tratament unitar în acest domeniu. Acest fapt va conduce atât la prevenirea cazurilor de nereguli prin diseminarea spețelor identificate și pentru care a fost realizată o interpretare oficială de către reglementatorii în această materie, cât și la eficientizarea activității autorităților de management în acest domeniu.

Urmare a recomandărilor incluse în raportul Autorității de Audit (emis în data de 25.01.2010), referitoare la neeligibilitatea unor cheltuieli deja rambursate către 2 beneficiari, s-a demarat de către AM/OI IMM, procedura de constatare și recuperare.

Cele două firme au beneficiat de finanțare în cadrul schemei de finanțare “Sprijin pentru consultanță acordat IMM-urilor” (1.1.3b). Neeligibilitatea cheltuielilor a rezultat ca urmare a realizării acestora în afara perioadei de implementare a proiectului. Conform prevederilor contractuale, perioada de implementare în cazul celor două proiecte era de 1, respectiv 2 luni. Aceasta a fost prelungită ulterior prin act adițional încheiat însă după expirarea perioadei stabilită inițial pentru implementare, iar cheltuielile au fost realizate după semnarea actului adițional.

Debitul aferent unuia din beneficiari, respectiv SC ELPROD 2000 SRL, în sumă de 36.000 lei, a fost recuperat integral, prin plată voluntară, în termenul scadent, în data de 05.03.2010, iar debitul aferent celui de-al doilea beneficiar, respectiv SC CAMINA SRL, în sumă de

36.000 lei, a fost notificat către ANAF în vederea executării silite, conform prevederilor legale și cazul parcurge procedurile judiciare.

În cursul anului 2010, la nivelul POS CCE, în contul “RO47TREZ70054010502XXXXX” au fost recuperate o serie de creanțe bugetare rezultate ca urmare a constatării unor nereguli sau ca urmare a unor erori apărute în procesul de verificare și autorizare a cererilor de rambursare la nivelul OI/AM. Astfel:

- Beneficiarul SC ELPROD 2000 SRL – București a restituit în mod voluntar debitul datorat, în cuantum de 36 000 lei, în data de 05.03.2010
- Beneficiarul UMF "Iuliu Hatieganu" - Cluj a restituit în mod voluntar suma de 88,23 lei, în data de 29.06.2010, rezultată ca urmare a realizării unei plăți necuvenite cauzate de o eroare umană în procesarea cererii de rambursare în vederea autorizării
- Beneficiarul UNIVERSITATEA “CONSTANTIN BRANCUSI” – Târgu Jiu a restituit în mod voluntar suma de 26 297,69 lei, în data de 16.07.2010, reprezentând debit datorat ca urmare a întocmirii procesului verbal de constatare nr. 6156/21.06.2010
- Beneficiarul SC BLOOM ROMANIA SRL - Târgoviște a restituit în mod voluntar suma de 100 000 de lei, în data de 06.09.2010, rezultată ca urmare a realizării unei plăți necuvenite cauzate de o eroare umană în procesarea cererii de rambursare în vederea autorizării
- Beneficiarul SC TEHNOFAVORIT SA - Bontida a restituit în mod voluntar suma de 44 656,35 lei, în data de 09.11.2010, reprezentând un debit datorat ca urmare a întocmirii procesului verbal de constatare nr. 262216/20.09.2010

2.1.6. Analiză calitativă

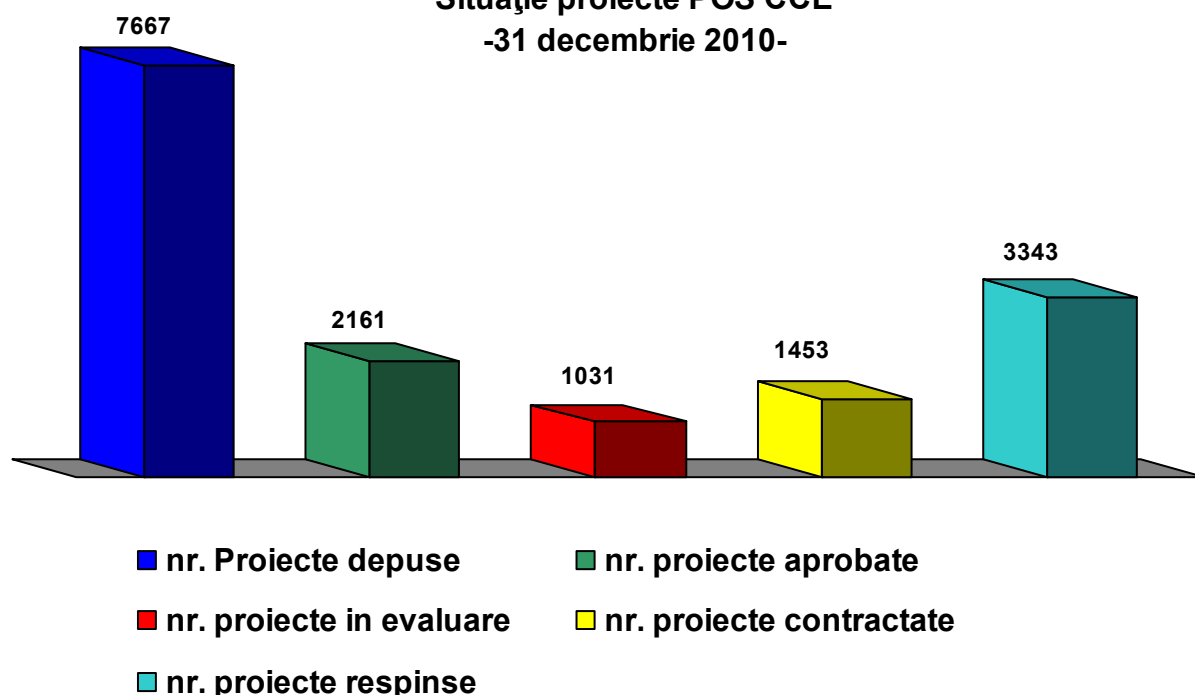
Implementarea operațiunilor POS CCE, pe cele patru axe prioritare, în intervalul iulie 2007-decembrie 2010 este prezentată în Anexa 1.

Având în vedere caracteristicile specifice ale operațiunilor din cadrul fiecărei axe prioritare, detalierea pentru fiecare axă va fi prezentată în Capitolul 3.

La data de 31 decembrie 2010, erau depuse spre finanțare din POS CCE 7.667 de proiecte dintre care 3.343 au fost respinse, 1.031 se aflau încă în evaluare și 2.161 proiecte erau aprobate. Numărul de contracte semnate era de 1.453, ceea ce reprezintă o creștere de peste 50% față de cifra înregistrată la finele anului 2009.

Stadiul proiectelor depuse, aprobate și respectiv al contractelor de finanțare semnate este ilustrat în graficul următor:

Situație proiecte POS CCE -31 decembrie 2010-

Analiză datelor din graficul de mai sus, evidențiază faptul că progresul POS CCE este mai bun în ceea ce privește lansarea apelurilor de propuneri și de primire a aplicațiilor și mai lent în ceea ce privește aprobarea, contractarea și, mai ales, cheltuirea efectivă a fondurilor. Situația este determinată de faptul că la nivelul etapelor inițiale, respectiv de verificare administrativă și de verificare a eligibilității cererilor de finanțare, ratele de procesare sunt mai ridicate, în timp ce, la nivelul etapelor următoare, ratele de aprobare și contractare sunt substanțial mai mici.

Pe această bază, progresul pe ansamblul POS CCE vedește o pierdere de viteză în acest stadiu al implementării programului, cu o dinamică foarte bună în primele etape (lansare, evaluare), care scade treptat în etapele ulterioare (aprobare, contractare, plăți).

O mențiune specială trebuie făcută în legătură cu numărul mare de proiecte respinse; situația se datorează, pe de o parte lipsei de experiență a unor potențiali beneficiari (cu preponderență IMM-uri) în întocmirea corectă a documentației necesare obținerii finanțării și, pe de altă parte, suprasubscrierii în cadrul apelurilor lansate, uneori suma solicitată ca finanțare nerambursabilă depășind de câteva ori valoarea alocată apelului.

Modul echilibrat de lansare a fondurilor disponibile la nivelul programului, este de natură a contracara riscul aglomerării activităților în ultimii ani ai perioadei de implementare, când volumul solicitărilor care urmează a fi procesate și aprobate va crește și când responsabilitățile de monitorizare și control al sistemului vor crește și ele în mod inevitabil.

În plus, adoptarea, din vreme, a unor măsuri de realocare de fonduri, în cadrul aceluiași axe prioritare, constituie o formă eficientă de contracarare a dezangajării unor sume și a eventualității ca sistemul să fie incapabil să facă față sarcinii administrative spre sfârșitul perioadei de programare.

Luându-se în considerare perioada de timp scursă de la începutul perioadei de programare, absorbția reprezintă problema cea mai stringentă, ritmul actual al efectuării plăților constituind un risc major pentru atingerea țintei de absorbție totală.

La 31 decembrie 2010, contribuția UE la proiectele depuse (7667) a depășit de 5 ori alocarea UE 2007-2010 și de cca. 2,4 ori alocarea UE 2007-2013. Dintre acestea, 3343 de proiecte au fost respinse (cauzele principale fiind neîndeplinirea criteriilor de verificare administrativă și eligibilitate și existența unui număr de solicitări mult mai mare decât bugetul disponibil pe anumite cereri de proiecte), iar 2161 de proiecte au fost aprobate. Cu toate acestea, se observă că un număr mare de proiecte se aflau în procesul de selecție și evaluare, respectiv 1031 de proiecte.

Aceste întârzieri în selecția și evaluarea proiectelor au fost determinate în principal de curențe în organizarea lansărilor de proiecte, în managementul activității de evaluare și de asigurarea cu întârziere a evaluatorilor externi. Aceste deficiențe au fost foarte vizibile în cazul cererilor de proiecte unde s-a înregistrat un interes foarte mare din partea potențialilor beneficiari.

În următoarea etapă a ciclului de proiect se constată că, în pofida numărului mare de contracte/decizii de finanțare semnate cu beneficiarii în anul 2010 (cu 50% mai multe decât se semnaseră în total până la sfârșitul anului 2009), decalajul între numărul proiectelor aprobate și cel al contractelor semnate se menține, astfel că la 31 decembrie 2010, din cele 2161 de proiecte aprobate, pentru numai 1453 fuseseră semnate contractele de finanțare.

Aceasta poate să însemne fie că beneficiarii selectați au dificultăți importante (în principal pentru asigurarea cofinanțării) în respectarea cerințelor stabilite de AM-uri pentru încheierea contractelor, fie că la nivelul OI-urilor nu există suficientă capacitate pentru a procesa cu celeritate proiectele aprobate, în vederea semnării contractelor.

În privința plăților către beneficiari, chiar dacă s-au dublat față de sfârșitul anului 2009, volumul acestora este în continuare scăzut în raport cu alocarea UE 2007-2013 (9,8%) și chiar cu alocarea UE 2007-2010 (20,66%) și reprezintă 32,7% din contribuția UE la valoarea contractelor de finanțare. În plus, 42% din plățile din contribuția UE reprezintă prefinanțări. Acest indicator relevă pe de o parte un ritm redus de implementare efectivă a proiectelor, iar pe de altă parte poate fi coroborat cu durata mare de verificare a cererilor de rambursare.

Monitorizarea duratei de procesare a cererilor de rambursare relevă că verificarea cererii de rambursare și plata către beneficiar pentru unele domenii majore de intervenție din cadrul POS CCE durează până la 150 de zile lucrătoare de la depunerea cererii de rambursare (ex. AP 1 DMI 1.1).

Evoluția cea mai îngrijorătoare se înregistrează la capitolul „sume rambursate de Comisia Europeană”, unde rata de absorbție este extrem de scăzută față de alocarea UE 2007-2013

Din analiza situației prezentate se desprind o serie de **concluzii** și anume :

- în pofda dificultăților întâmpinate, în anul 2010 s-au înregistrat progrese semnificative în implementarea POS CCE, față de anul 2009, în special în ceea ce privește numărul contractelor de finanțare încheiate;
- deși la nivelul întregului program operațional numărul de lansări de cereri precum și numărul de aplicații și proiecte aprobate este impresionant, totuși performanța variază atât între axele prioritare, cât și în cadrul acestora, între operațiuni;
- este necesară o intensificarea a vitezei și volumului de procesare a cererilor de finanțare, pe de o parte și a celor de rambursare, pe de alta pentru creșterea absorbției și eliminare riscului pierderii de fonduri. În același timp se urmărește creșterea ratei de popularitate a programului (care reflectă nivelul de informare al potențialilor beneficiari și calitatea informației disponibile), prin măsuri de informare și publicitate, în special pentru operațiunile cu grad scăzut de accesare.

Finanțări încrucișate

Nu e cazul

2.2. INFORMAȚII DESPRE CONCORDANȚA CU LEGISLAȚIA COMUNITARĂ

Contribuția la Agenda Lisabona

Ca parte a fenomenului de globalizare, afectată dar, în același timp și impulsionată, evoluția economiei românești rămâne înscrisă în spiritul Agendei Lisabona, acest spirit regăsindu-se în majoritatea sferelor politicilor publice promovate de Guvernul României.

În anul 2010, pentru consolidarea sinergiilor cu politicile promovate de Comisia Europeană, Banca Mondială a demarat o analiză în baza unui acord de servicii de consultanță încheiat cu Guvernul României și în colaborare cu Comisia Europeană. Prin intermediul acestei analize funcționale a mai multor sectoare cheie, Banca Mondială examinează calitatea procesului de elaborare a politicilor, barierele care împiedică punerea în aplicare a acestora cu maximum de eficiență, dar și aspecte orizontale, cu impact intersectorial, legate de performanța de ansamblu a sectorului public. Banca Mondială susține astfel Guvernul în abordarea provocărilor majore cu care se confruntă în prezent administrația publică din România: satisfacerea nevoilor fiscale pe termen scurt, creând concomitent o bază pentru o creștere economică durabilă și echitabilă în viitor.

În contextul implementării politicilor publice, POS CCE reprezintă un instrument extrem de important pentru punerea în aplicare a politicii de concurență și liberalizare, a politicii de cercetare-dezvoltare, a politicii sociale și de locuri de muncă, a politicii de mediu, toate fiind elemente de fond ale Strategiei Lisabona.

Așa cum a fost prevăzut atât în Cadrul Strategic Național de Referință, care definește strategic obiectivul și angajează resurse pentru prioritatea tematică creșterea competitivității pe termen lung a economiei românești, cât și în POS CCE, care dezvoltă și materializează prioritatea strategică menționată, România s-a angajat să contribuie la realizarea obiectivelor Strategiei Lisabona și a principiului „earmarking”, deoarece acesta constituie un instrument important

de monitorizare, la nivel național și comunitar, a performanței obținute prin implementarea Fondurilor Structurale privind domeniile de intervenție ale Strategiei Lisabona.

Axele prioritare 1-4 ale POS CCE sunt în concordanță cu obiectivele Strategiei Lisabona, realizările înregistrate, până la această dată în cadrul programului, constituind fundamente temeinice pentru atingerea și a respectivelor obiective:

- Numărul mare al cererilor de finanțare depuse în cadrul apelurilor lansate pentru AP 1, respectiv 4431 proiecte (din care 4252 proiecte numai pe DMI 1.1 – Investiții productive și pregătirea pentru competiția pe piață a întreprinderilor, în special a IMM), cele 1433 proiecte aprobate (cu o finanțare acordată din FEDR de cca. 493 mil. Euro), precum și cele 892 contracte semnate (cu o finanțare acordată din FEDR de cca. 302 mil. Euro) constituie premiza realizării dezideratelor întreprinzătorilor de modernizare a unităților productive, de diversificare a producției, de ridicare a nivelului calitativ al produselor, de introducere a noilor tehnologii și standardelor de calitate, de implementare și/sau certificare a sistemelor de management al calității și/sau al mediului, cerințe obligatorii prezente pe o *pieață concurențială* . Nu trebuie neglijat nici aportul proiectelor ce vor fi implementate, în asigurarea locurilor de muncă, mai ales că în luna septembrie 2010, UE a stabilit ca obiectiv până în 2020, o rată de ocupare a forței de muncă din țările membre de 75%.
- AP 2 din POS CCE a oferit în anul 2010, în consonanță cu principalele documente specifice ale UE (în special Strategia Lisabona revizuită și Programul Cadru 7 pentru știință și tehnologie) și cu obiectivele strategice definite, instrumente concrete de sprijin al sectorului cercetare-dezvoltare-inovare. Cele 820 proiecte depuse până la finele anului 2010, cele 333 proiecte aprobate (cu o finanțare acordată din FEDR de cca. 348 mil. Euro), precum și cele 284 contracte semnate (cu o finanțare acordată din FEDR de cca. 333 mil. Euro) reprezintă o contribuție substanțială la sprijinirea demersurilor de *îmbunătățire a infrastructurii de cercetare* și a celor întreprinse de sectorul privat pentru cercetare-dezvoltare cu aplicație directă în procesul de producție.
- AP 3 – *Tehnologia informațiilor și comunicațiilor*, oferă soluții concrete de finanțare pentru promovarea formelor de e-government, e-learning sau e-health, pentru stimularea interesului întreprinzătorilor în implementarea aplicațiilor de e-management și e-commerce. În cadrul AP 3 pentru sectoarele privat și public, au fost depuse 1816 proiecte, din care au fost aprobate 343 proiecte (cu o finanțare acordată din FEDR de cca. 108 mil. Euro) și au fost semnate 249 contracte (cu o finanțare acordată din FEDR de cca.66 mil. Euro), fapt semnificativ, dar sub potențialul existent, demonstrat inclusiv de prestigiul internațional al specialiștilor români în domeniul TI.
- În ceea ce privește problematica *regenerării economice și cea privitoare la mediu*, POS CCE este direct implicat sub diferite aspecte, dar în mod deosebit prin operațiunile promovate în cadrul AP 4 – *Creșterea eficienței energetice și a securității furnizării în contextul combaterii schimbărilor climatice*. Până la 31 decembrie 2010, în cadrul AP 4 au fost depuse 568 proiecte, din care au fost aprobate 22 proiecte (cu o finanțare acordată din FEDR de cca.166 mil. Euro) și au fost semnate 14 contracte (cu o finanțare acordată din FEDR de cca.54 mil. Euro). În plus, indicatorii AP 4 răspund în mod direct problemelor legate de „schimbarea climatică”, prin urmare se află în strânsă legătură cu mediul.

Politica de concurență este cheia pentru a realiza un mediu echitabil de competiție pentru toate întreprinderile. Un astfel de mediu face ca firmele să își întărească eficacitatea și, drept urmare, să fie mai bine pregătite pentru a concura pe piața internă și pe piețele internaționale.

POS CCE are la bază scheme de ajutor de stat, care respectă prevederile regulamentelor europene aplicabile în domeniul ajutorului de stat. Schemele de ajutor de stat utilizate reprezintă elemente esențiale în programarea și implementarea programului operațional, cu consecințe directe asupra mediului concurențial.

Dezvoltarea durabilă

Conform comunicărilor transmise în luna octombrie 2010, autoritățile europene lucrează la un plan de revitalizare a industriei la nivelul întregii Uniuni Europene, având în vedere că unul din patru angajați lucrează în acest sector.

Pentru a readuce industria la o creștere susținută, oficialii europeni intenționează să faciliteze accesul la finanțare, în special pentru companiile mai mici și să îmbunătățească legislația, pentru ca standardele industriale să poată fi implementate mai rapid și mai eficient.

Strategia UE pentru industrie are drept scop principal creșterea competitivității industriei europene, fapt pentru care se va acorda o atenție deosebită anumitor domenii, cum ar fi telecomunicațiile, bio și nano-tehnologia, industria „verde”, industria farmaceutică, cea aerospațială și industria sistemelor de securitate.

Pe baza unor studii ce au demonstrat că mai multe state membre au rămas în urmă, în special în ceea ce privește cercetarea și dezvoltarea, Comisia Europeană va propune monitorizarea și analizarea anuală a competitivității industriale a fiecărui stat în parte, măsurându-se, printre altele, productivitatea forței de muncă, prețurile pentru electricitate și timpul necesar înființării unei firme.

Măsurile de austeritate adoptate de România pe parcursul anului 2010, între care restructurarea cheltuielilor statului, restructurarea sectorului public și privat se consideră că vor contribui la nivel național, pe termen mediu și lung, la relansarea economică sustenabilă.

POS CCE reprezintă, la rândul său, o pârghe importantă pentru susținerea dezvoltării durabile a economiei românești.

Operațiunile AP 4 sunt în directă consonanță cu Orizont 2013 (Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României- orizonturi 2013- 2020-2030) în ceea ce privește obiectivul național de satisfacere a necesarului de energie pe termen scurt și mediu și crearea premiselor pentru securitatea energetică a țării pe termen lung și cu direcțiile strategice în domeniul politicii energetice înscrise în strategie, prin creșterea ponderii energiei produse pe baza resurselor regenerabile în consumul total și în producția de electricitate. Se estimează că doar în domeniul energiei regenerabile, România poate atrage, în următorii ani, investiții de cca.7-9 miliarde de euro.

România are un potențial foarte ridicat pentru producerea energiei electrice utilizând ca sursă energia eoliană și atrage un număr din ce în ce mai mare de investitori în acest domeniu. Transelectrica a primit deja cereri de racordare pentru parcuri eoliene totalizând 31000 MW, în condițiile în care potențialul eolian al țării este de 14000 MW și, în condițiile în care, în prezent, sistemul energetic național poate prelua doar 3000 MW, produși în acest mod. Apetitul investitorilor pentru proiectele în sectorul energiei eoliene se reflectă și în structura proiectelor privind producerea energiei din resurse regenerabile, care sunt depuse în vederea obținerii de finanțare nerambursabilă din fondurile puse la dispoziție de AP 4 POS CCE.

Reducerea impactului negativ al sectorului energetic asupra mediului și respectarea obligațiilor asumate în privința reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră și altor poluanți, o altă principală direcție strategică în domeniul politicii energetice înscrisă în, Orizont 2013 își regăsește concretizarea în operațiunea 4.1.3.

Organizația Meteorologică Internațională (WMC) a anunțat în cursul lunii noiembrie 2010 că, în pofida recentei recesiuni economice, concentrația de gaze de seră în atmosferă a ajuns la cel mai înalt nivel de la începutul epocii industriale. Acest fapt impune măsuri grabnice și concertate pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și a altor agenți poluanți, un domeniu aparte fiind reprezentat, la nivelul țării noastre, de intervențiile necesare la instalațiile mari de ardere din componența grupurilor energetice, intervenții sprijinite prin finanțările POS CCE.

Ancorat în problematica specifică „Agendei Lisabona” și profund preocupat de viitorul și poziția UE în competiția mondială, Consiliul European are în dezbatere un set de măsuri prioritare privind finalizarea Spațiului European al Cercetării, facilitarea accesului companiilor inovative la finanțare, simplificarea și raționalizarea programelor europene privind inovarea.

Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă consideră problematica cercetării științifice, dezvoltării tehnologice și a inovației drept o provocare crucială.

Obiectivele specifice prevăzute în Orizont 2013 la care POS CEE contribuie: *Creșterea performanței* prin creșterea numărului de brevete și creșterea ponderii firmelor inovative; *Dezvoltarea resurselor sistemului* prin mărirea numărului de cercetători și atragerea în instituțiile de cercetare sau în proiectele realizate în România a unor cercetători de valoare din străinătate sau din rândul diasporei științifice românești și facilitarea accesului la infrastructuri de cercetare performante în țara și în străinătate, în special în UE; *Antrenarea sectorului privat* prin creșterea cheltuielilor private pentru cercetare-dezvoltare și stimularea mediului privat pentru asimilarea rezultatelor cercetării în producția de bunuri și servicii; *Creșterea capacității instituționale* prin reducerea fragmentării actuale a sistemului și încurajarea participării și racordării la rețele de cercetare pe plan național și internațional, afirmarea instituțiilor de învățământ și cercetare românești ca actori pe piața internațională a cunoașterii și parteneri valabili ai firmelor; *Extinderea cooperării internaționale* prin participarea la programe și proiecte transfrontaliere.

Întreaga problematică are corespondent în cele trei domenii majore de intervenție ale AP 2 POS CCE, care este în măsură să acorde un sprijin substanțial proiectelor din sfera cercetării și inovării.

Utilizarea fondurilor puse la dispoziție prin program apare cu atât mai imperioasă cu cât, potrivit „Raportului inovație companii 2010” publicat de Eurostat, peste o jumătate dintre companiile din zona UE 27 sunt inovatoare, în timp ce, în România, una din trei companii inovează.

O serie de sublinieri suplimentare sunt necesare în relația cu problematica dezvoltării durabile:

- Ghidurile solicitanților elaborate în cadrul POS CCE prevăd în lista criteriilor de eligibilitate pentru proiectele care pot avea impact asupra mediului, respectarea legislației în domeniul protecției mediului, în timp ce monitorizarea proiectelor are în vedere indicatori de mediu la operațiunile relevante, în special cele din cadrul AP4.

- Principiile dezvoltării durabile (anume integrarea evoluțiilor cu impact economic, social și de mediu) ridică unele probleme deoarece, din punct de vedere conceptual, actualul sistem de indicatori, utilizat în cazul POS CCE, nu a fost formulat în această direcție de la început.

Indicatorii de context ai POS CCE sunt sugerați de direcția strategică a programului care se referă la “dezvoltarea durabilă pentru reducerea decalajelor de productivitate” sau la „creșterea importanței cercetării-dezvoltării și inovării în procesul de producție durabil”. Acest tip de indicatori ar trebui priviți în corelare cu indicatorii de program, în sensul în care primii oferă imaginea generală asupra intervenției, sectorului în general, în timp ce indicatorii de program se concentrează asupra unui domeniu sau sector precis definit, unde se așteaptă generarea unui impact precis al programului operațional. Însă includerea unor indicatori corelativi între indicatorii programului a ridicat probleme, întrucât cuantificarea/raportarea/relaționarea informației care să surprindă modificările în modul de folosire a resurselor (de ex. productivitate, reducerea decalajelor) este îngreunată de absența unor baze de date adecvate.

Egalitatea de șanse și incluziunea socială

Deși POS CCE nu finanțează în mod direct operațiuni privind ocuparea și incluziunea socială, acesta reprezintă însă un instrument eficient pentru generarea de noi locuri de muncă, iar în climatul economic actual de creștere a șomajului, aportul POS CCE poate fi un factor ce poate contribui la contrabalansarea situației.

Un obiectiv important stabilit de summit-ul de la Lisabona a fost de a crește participarea femeilor. POS CCE monitorizează atenția care se acordă de către potențialii beneficiari ai finanțărilor pentru încadrarea forței de muncă feminine, instituind un indicator distinct care înregistrează „locurile de muncă nou create ocupate de femei”, acesta fiind un indicator solicitat în elaborarea proiectelor.

Un alt reper esențial al Agendei Lisabona îl constituie consolidarea rolului științei în societate prin promovarea eticii și egalității de șanse, precum și a comunicării și dialogului știință-societate. În acest context, sprijinul întreprinderilor și promovarea transferului tehnologic, în special în domeniile științifice prioritare la nivel european sau de interes pentru România, stimularea transferului rezultatelor cercetării și cunoștințelor științifice în mediul economic, dezvoltarea infrastructurii CD existente, racordarea centrelor CD la rețelele europene și internaționale de profil (GRID, GEANT), dezvoltarea capacității personalului C-D prin parteneriate cu specialiști de nivel internațional – sunt elemente emblematice ale modului în care AP 2 acționează pentru aplicarea principiului egalității de șanse.

Principiul egalității de șanse constituie un obiectiv orizontal pentru fiecare operațiune a POS CCE, astfel:

- Formatul cererii de finanțare conține o secțiune dedicată egalității de șanse. De asemenea, grila de eligibilitate și, în anumite cazuri, grila tehnico-financiară, conține elemente referitoare la egalitatea de șanse, punctând suplimentar proiectele care asigură accesul unor grupuri dezavantajate.
- Potențialii beneficiari trebuie să completeze și o declarație în care este menționat că vor respecta reglementările privitoare la egalitatea de șanse.
- În contractul de finanțare este prevăzută obligația beneficiarului de a respecta reglementările privitoare la egalitatea de șanse.

- Referitor la implementare și monitorizare, beneficiarii trebuie să completeze capitole speciale dedicate egalității de șanse în cadrul rapoartelor de progres și rapoartelor finale, privitor la modul în care au pus în aplicare acest principiu.
- Apelul la egalitatea de șanse, pentru grupurile țintă de comunicare, este inserat în capitolul „Mesaje principale” din cadrul Planului de Comunicare al POS CCE.

Procesul partenerial

AM, alături de OI-uri, a acordat o importanță deosebită dezvoltării unui parteneriat strâns cu toți factorii-cheie interesați, cu partenerii relevanți pentru procesul de consultare și decizie al POS CCE.

Consultarea partenerială este un proces permanent în elaborarea și actualizarea Ghidurilor Solicitantului, contribuțiile partenerilor fiind luate în considerare în întocmirea documentelor finale. Procedura de lansare a apelurilor prevede publicarea proiectelor de Ghiduri ale solicitanților cu minimum 15 zile înainte de lansarea oficială și primirea și prelucrarea sugestiilor primite, fiind acordată o importanță deosebită celor formulate de firme de consultanță, asociații profesionale sau patronale, dar și de potențiali beneficiari.

În plus, AM POS CCE a avut întâlniri și consultări frecvente cu factorii implicați în elaborarea și implementarea proiectelor, asociații patronale, profesionale, consultanți, bănci, în scopul asigurării unui proces de implementare corespunzător și armonizării cerințelor.

În perioada mai – octombrie 2010, AM POS CCE a organizat reuniuni cu parteneri relevanți pentru POS CCE din domeniile bancar și socio-economic. Un număr important de decidenți din sectorul bancar, sindical și patronal au participat la aceste reuniuni. Ca urmare a acestor întâlniri, s-au conturat ideile principale ce au condus la adoptarea HG 606/2010 (referitoare la posibilitatea gajării sau a ipotecării activelor fixe care fac obiectul contractului de finanțare, în vederea constituirii de garanții în favoarea unei instituții de credit) precum și la forma finală a scrisorii de confort ce trebuie prezentată de beneficiarul finanțării, în vederea probării capacității de co-finanțare.

La nivelul Organismelor Intermediare au avut loc consultări cu numeroși parteneri relevanți, privind domeniile lor specifice de activitate și responsabilitate din cadrul POS CCE, precum și asupra oportunităților oferite de fiecare axă prioritară în parte.

Fiecare Organism Intermediar a organizat, în zona sa de expertiză, un program activ de consultări și grupuri de lucru care cuprind o bază largită de parteneriate socio-economice: asociații profesionale, patronale și sindicale, agenții teritoriale, ADR-uri, Camere de Comerț, ONG-uri, întreprinderi, organizații și parteneri din mediul științific și academic și alte organizații cu profil relevant în cadrul domeniului pe care îl gestionează.

AM a acordat o atenție deosebită calității proceselor de consultare și negociere cu considerarea următoarelor aspecte: ascultarea „activă” a opiniilor partenerilor, înțelegerea altor considerații relevante pentru program, analiza atentă a implicațiilor legale ale programului, transmiterea de mesaje, argumente și instrucțiuni clare, pregătire de documente pentru discuție etc.

Concurența și Ajutorul de Stat

Strategia Lisabona prevede „ajutor mai puțin și mai bun” pentru a sprijini competitivitatea. De aceea, schemele de ajutor de stat pentru operațiunile programului operațional sunt elaborate cu strictețe, cu respectarea normelor europene în domeniul ajutorului de stat.

Pe parcursul anului 2010, AM POS CCE a continuat seria discuțiilor cu experții în ajutor de stat ai organismelor intermediare și ai Consiliului Concurenței, în vederea identificării tipurilor de ajutor de stat și a regulamentelor comunitare aplicabile fiecărei scheme.

În 2010, au fost elaborate două noi scheme de ajutor de stat/minimis pentru operațiuni din cadrul AP 1 și o schemă de ajutor de minimis în cadrul AP 2 :

- "Schema transparentă de ajutor de minimis sub forma de garanții de portofoliu de credite, ca parte integrantă a implementării inițiativei JEREMIE în România", aferentă domeniului major de intervenție 1.2 "Accesul IMM la finanțare" – a fost aprobată prin Ordinul MECMA nr. 1.338 din 15 iulie 2010. Ajutoarele de minimis, sub formă de garanții de portofoliu de credite, din cadrul schemei, se acorda în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1.998/2006 al Comisiei Europene din 15 decembrie 2006 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat ajutoarelor de minimis. În conformitate cu Reg. 1.998/2006 , schema de ajutor de minimis nu intră sub incidența obligației de notificare către Comisia Europeană.

Obiectivul principal al schemei de ajutor de minimis îl reprezintă creșterea accesului la finanțare al întreprinderilor mici și mijlocii, urmare a garantării portofoliului de credite acordate de intermediarii financiari ai Fondului de Participare Jeremie. Prin facilitatea acordată în cadrul schemei se va putea acoperi cel mult 80% din valoarea fiecărui credit eligibil nou-acordat de un intermediar financiar unei IMM eligibile și inclus în portofoliul de credite acoperit de facilitare

Beneficiarii ajutorului de minimis sunt întreprinderi mici și mijlocii. Numărul estimat de beneficiari în cadrul schemei este de 200.

În cadrul acestei scheme, suma totală maximă estimată, alocată ajutoarelor de minimis sub formă de garanții de portofoliu de credite de către Fondul de Participare Jeremie, va fi de maximum 65 milioane euro (echivalent lei). Defalcarea estimativă pe ani este următoarea : 2011 - 10 milioane euro; 2012 - 35 milioane euro; 2013 - 20 milioane euro.

- "Schema de ajutor de stat sub forma de capital de risc prin intermediul unuia sau mai multor fonduri de capital de risc, ca parte integrantă a implementării inițiativei JEREMIE în România", aferentă domeniului major de intervenție 1.2 "Accesul IMM la finanțare" - a fost aprobată prin Ordinul MECMA nr. 625 din 7 aprilie 2010.

Schema de ajutor de stat sub forma de capital de risc prin intermediul unuia sau mai multor fonduri de capital de risc a fost elaborată în conformitate cu Regulamentul (CE) nr.800/2008 al Comisiei din 6 august 2008 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratat (Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare), publicat în Jurnalul Oficial al UE nr.L 214 din 9 august 2008.

Obiectivul principal al schemei de ajutor de stat îl reprezintă creșterea accesului la finanțare al întreprinderilor mici și mijlocii, urmare constituirii fondurilor de capital de risc gestionate de intermediarii financiari ai Fondului de Participare Jeremie. Pentru fiecare fond de capital de risc, intermediarul financiar gestionar al fondului va atrage direct surse private de finanțare care să însumeze cel puțin 30% din capitalul total al fondului.

Beneficiarii de investiții în cadrul fondurilor de capital de risc sunt întreprinderi mici și mijlocii. Numărul estimat de beneficiari în cadrul schemei este de 20.

Bugetul alocat fondurilor de risc de către Fondul de Participare Jeremie va fi de 35 milioane euro (echivalent lei). Defalcarea estimativă pe ani este următoarea : 2010 – 6 milioane euro; 2011 – 19,5 milioane euro; 2012 – 6 milioane euro; 2013 – 3,5 milioane euro.

- "Schema de ajutor de minimis pentru sprijinirea proiectelor de cercetare în parteneriat" a fost aprobată prin Ordinul MECMA nr. 1628 din 8 septembrie 2010.

Acordarea ajutorului de minimis în cadrul acestei scheme se va face numai cu respectarea criteriilor privind ajutorul de minimis stipulate în Regulamentul (CE) nr. 1.998/2006 al Comisiei din 15 decembrie 2006 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat în cazul ajutoarelor de minimis, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 379 din 28 decembrie 2006.

Obiectivele urmărite prin adoptarea schemei de ajutor, sunt următoarele: încurajarea parteneriatului dintre universități/institute de cercetare-dezvoltare și întreprinderi pentru intensificarea activităților de cercetare-dezvoltare în sprijinul întreprinderilor; generarea de rezultate de interes economic și stimularea transferului rezultatelor cercetării și cunoștințelor științifice în mediul economic; stimularea întreprinderilor pentru obținerea de produse, servicii, tehnologii noi prin valorificarea rezultatelor de cercetare-dezvoltare, ca prim factor pentru creșterea competitivității lor.

Activitățile eligibile în cadrul scheme de ajutor de minimis sunt: cercetare industrială; dezvoltare experimentală; obținerea și validarea drepturilor de proprietate industrială pentru beneficiarii tip "întreprinderi mici și mijlocii.". Numărul estimat de beneficiari de ajutor de minimis este de maximum 200.

Bugetul schemei este de maximum 100 milioane lei, defalcăt estimativ, după cum urmează: 2010 – 20 milioane lei; 2011 – 40 milioane lei; 2012 – 30 milioane lei; 2013 – 10 milioane lei.

Achiziții publice

La data de 1 ianuarie 2010 a intrat în vigoare Regulamentul (CE) nr. 1177/2009 al Comisiei din 30 noiembrie 2009 de modificare a Directivelor 2004/17/CE, 2004/18/CE și 2009/81/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește pragurile de aplicare a acestora în cazul procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE) nr. L 314/64 din 1 decembrie 2009.

Prin noile reglementari s-au modificat și pragurile stabilite prin art. 9 lit. c) și c1) din O.U.G. nr. 34/2006 pentru aplicarea legislației achizițiilor publice în cazul contractelor atribuite de către operatori economici care nu au calitatea de autoritate contractantă, dar care sunt finanțate/subvenționate în mod direct, în proporție de mai mult de 50%, de către o autoritate contractantă. Aceste praguri au fost diminuate după cum urmează:

- pentru contractele de lucrări, de la 5.000.000 euro la 4.845.000 euro;
- pentru contractele de servicii, de la 200.000 euro la 193.000 euro.

La jumătatea anului 2010, au fost adoptate atât modificările în legislația națională privitoare la achizițiile publice impuse de intrarea în vigoare a Regulamentului (CE) nr. 1177/2009, cât și modificările impuse de necesitatea fluidizării unor etape din procesul de achiziție publică (OUG nr.76/30.06.2010 pentru modificarea și completarea OUG nr.34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii)

O primă modificare are în vedere reducerea valorii bunurilor sau serviciilor achiziționate, fără licitație, prin acte adiționale la contracte publice de la 50%, cât era până la acea dată, la maximum 20% din valoarea înțelegerilor inițiale.

O altă modificare prevede că orice contestație depusă pe parcursul unei proceduri de achiziție publică va fi soluționată la finalizarea procedurii de achiziție, în termen de maximum 20 de zile. Astfel, Consiliul Național pentru Soluționarea Contestațiilor (CNSC) va avea la dispoziție maximum 10 zile să soluționeze o contestație făcută pe anumite excepții din procedurile de achiziții și cel mult 20 de zile contestațiile pe fondul cauzei.

OUG 76/2010 aduce și modificări privitoare la garanția de participare la procedurile de achiziții publice. Mai întâi, solicitarea garanției de participare devine obligatorie, în sumă fixă de până la 2% din valoarea estimată a contractului. Apoi, se stabilește și un plafon minim al garanției, ce nu poate fi mai mică decât sumele pe care o autoritate contractantă le poate reține în cazul în care o contestație a fost respinsă de CNSC

Prin OUG 76/2010 au fost detaliate, între altele, noile condiții pentru încheierea contractelor în urma contestațiilor, și anume - fără a se mai aștepta decizia Curții de Apel. În data de 31 decembrie 2010 a fost publicată în Monitorul Oficial Legea de aprobare a OUG 76/2010 privind achizițiile publice. Potrivit acesteia, cei care vor să depună contestații în procedurile de achiziții publice nu mai pot opta între Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor și instanța de judecată, ci doar CNSC va primi contestații. Astfel, contractele vor fi încheiate după pronunțarea deciziei de către CNSC, iar contestațiile se pot adresa justiției pentru a ataca decizia CNSC. Prin aceste modificări autoritățile au dorit să combată fenomenul prelungirii cu luni de zile a unei decizii referitoare la o contestație, cu efecte negative asupra încheierii contractelor și derulării acestora.

Birocrația legislativă în domeniul achizițiilor publice în general și, în particular, procesul greoi al analizării contestațiilor au fost acuzate, în ultimii ani, de numeroși beneficiari ai fondurilor europene ca fiind principalele vinovate de încheierea cu întârziere a contractelor, ceea ce conduce implicit la derularea cu întârziere a lucrărilor/activităților și efectuarea cu întârziere a plăților. Aceste piedici birocratice duc la atragerea cu întârziere a fondurilor europene și explică, într-o anumită măsură, decalajul dintre proiectele aprobate - contractele încheiate și plățile efectuate.

Normele interne de achiziții elaborate de AM POS CCE pentru beneficiarii întreprinderi, care nu intră sub incidența OUG nr.34/2006, au fost adaptate în vederea alinierii la modificările

legislative menționate. Totuși, în perioada următoare, se impune o reanalizare a acestor norme de achiziție pentru a asigura minimul de cerințe necesare pentru respectarea principiilor care guvernează achizițiile publice.

Evaluarea conformității sistemului de management și control al POS CCE

În perioada 06.09.2010 – 19.11.2010, Curtea de Conturi-Autoritatea de Audit a efectuat o misiune de audit care a avut ca arie de aplicabilitate Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice, aprobat prin Decizia Comisiei Europene nr. C(2007) 3472 din 12.07.2007, finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională.

Raportul de audit întocmit la finele misiunii de audit constată că atribuțiile Autorității de Management pentru POS CCE, ale Organismelor Intermediare, atribuțiile Autorității de Certificare și Plată și ale Autorității de Audit, nu au suferit modificări majore față de situația prezentată cu ocazia evaluării conformității sistemului de management și control pentru Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice, respectiv decembrie 2008, cu câteva excepții:

- Prin Actul adițional nr. 1/21.06.2010 la Acordul de delegare încheiat între Autoritatea de Management pentru POS CCE și Organismul Intermediar pentru Cercetare și prin Actul adițional nr. 1/21.06.2010 la Acordul de delegare încheiat între Autoritatea de Management pentru POS CCE și Organismul Intermediar pentru Promovarea Societății Informaționale, au fost aduse modificări în cadrul capitolului IX „Atribuțiile Organismului Intermediar”, art.14, alin.1, subcapitolul „Management financiar și control” în sensul delegării organismelor intermediare în cauză, a atribuției de acordarea a vizei „**BUN DE PLATĂ**” pe cererile de rambursare transmise de beneficiari. Modificările intervenite nu sunt de natură să afecteze conformitatea sistemului.
- În ceea ce privește atribuțiile delegate OI IMM, ca urmare a aprobării în data 11.11.2010, de către Ministrul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri, a Notei nr. 213405/04.10.2010 întocmită de către AM POS CCE, la nivelul Programului Operațional Sectorial “Creșterea Competitivității Economice” s-au luat următoarele decizii:
 - retragerea temporară a atribuției de verificare de la OI IMM, în baza prevederilor art.15 al Acordului de Delegare încheiat între AM POS CCE și OI IMM;
 - preluarea verificărilor de la OI IMM de către Autoritatea de Management și efectuarea în proporție de 100% a verificării administrative a cererilor de rambursare aferente operațiunilor din axa prioritară I gestionate de OI IMM;
 - mutarea temporară (timp de 6 luni) a ofițerilor de verificare din cadrul OI IMM în cadrul Serviciului de Management Financiar și Control al Autorității de Management, astfel încât, în acest interval, să se realizeze o aliniere a standardelor de verificare între cele 2 entități.

La evaluarea funcționării sistemului de management și control auditorii au avut în vedere cerințele cheie și criteriile de evaluare asociate fiecăreia dintre ele, pentru fiecare organism auditat (Autoritate de Management, Autoritate de Certificare și Plată) definite în *Ghidul Comisiei Europene privind metodologia comună pentru evaluarea sistemelor de management și control pentru perioada 2007-2013*.

Pentru stabilirea concluziei la nivelul fiecărei autorități, următoarele cerințe cheie au fost considerate esențiale:

- pentru Autoritatea de Management: cerința cheie 4 „Verificări adecvate de management”
- pentru Autoritatea de Certificare: cerința cheie 3 „Certificarea cheltuielilor să fie de încredere și pe o bază solidă”

Pe baza concluziilor formulate pentru fiecare autoritate auditată, a fost stabilită concluzia generală asupra funcționării sistemului.

Concluzia generală a misiunii de audit este că sistemul de management și control instituit pentru Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice este instituit conform cerințelor articolelor de la 58 la 62 din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1083/2006 și ale Părții a III-a din Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1828/2006 și „sistemul funcționează, dar sunt necesare anumite îmbunătățiri”.

2.3. PROBLEME IMPORTANTE ÎNREGISTRATE ȘI MĂSURILE ADOPTATE PENTRU REZOLVAREA LOR

În cursul anului 2010 au avut loc consultări repetate între autoritățile de management, ACIS și partenerii implicați în implementarea fondurilor programelor operaționale (sistemul bancar, AA, ANRMAP, UCVAP; etc). Ca urmare a fost elaborat, sub coordonarea ACIS Planul de Măsuri Prioritare pentru consolidarea capacității de absorbție a fondurilor structurale și de coeziune, care a fost aprobat prin Memorandum în cadrul ședinței de guvern din 27.04.2011. Problemele semnalate în continuare sunt structurate pe baza acestui document.

Principalii indicatori ai gradului de absorbție relevă faptul că, în pofida progreselor înregistrate la unii indicatori de progres, cum ar fi depunerea și aprobarea de proiecte, situația de ansamblu nu este de mulțumitoare, în condițiile unui ritm lent de implementare efectivă a proiectelor și de recuperare a cheltuielilor efectuate de la Comisia Europeană.

În aceste circumstanțe, pentru a evita pierderea unei părți semnificative din fondurile structurale alocate, se acționează penrtu aplicarea unui set de măsuri menit a impulsiona absorția fondurilor aflate la dispoziția programului.

Problemele și deficiențele care afectează în cea mai mare măsură procesul de implementare a fondurilor structurale alocate programului pot fi structurate astfel:

1. Managementul ciclului de proiect de către structurile responsabile de implementarea POS CCE

În aceste condiții, măsurile care se impun pentru obținerea unor progrese vizibile în 2011 în ritmul de implementare a POS CCE au pornit de la identificarea problemelor, întârzierilor și blocajelor în managementul ciclului de proiect și au fost sintetizate pe fiecare etapă a acestui ciclu, astfel :

a) legat de lansarea cererilor de proiecte, s-au avut în vedere măsuri de:

- Urmărire a stadiului lansării apelurilor cu respectarea calendarului propus dar și cu urmărirea activității la nivelul OI-urilor pentru eliminarea suprapunerilor întrte apeluri

- Urgentarea lansării sau realocarea de fonduri pentru domeniile majore de intervenție care nu s-au lansat de la începutul perioadei de programare (cum ar fi infrastructura de broadband, poli de competitivitate); primele realocări în cadrul aceleiași AP au fost aprobate de CM din 22 octombrie 2010.
 - Realizarea unei analize cu privire la volumul alocat cererilor de proiecte cu termen limită de depunere, în raport cu fondurile disponibile pentru fiecare domeniu major de intervenție/operațiune, în vederea redimensionării cererilor de proiecte și asigurarea contractării în timp util – analiză în urma căreia, multe din apelurile prevăzute pentru 2011 au fost modificate din „cu termen limita” (op.3.3.1 și 3.3.2) în „cu depunere continuă” sau invers (op.investitii „mici” IMM)
 - Publicarea ghidului solicitantului pentru consultare cu cel puțin o lună înainte de lansarea oricărui apel de proiecte, iar termenul de depunere a cererilor de proiecte să fie de cel puțin 15 zile lucrătoare de la publicarea variantei finale a ghidului solicitantului.
- b) legat de selecția proiectelor, s-a urgentat contractarea pe AT a serviciilor specializate pentru evaluarea proiectelor și s-a urmărit respectarea termenelor contractuale de evaluare a proiectelor depuse; prin caietele de sarcini pentru achizițiile de evaluatori s-au avut în vedere aspecte care să țină seama de tipul de proiect (major, investiții private, investiții publice, asistență tehnică) și de natura cererii de proiecte (cu depunere la termen sau continuă).
- c) legat de contractare, s-a urmărit urgentarea semnării contractelor/deciziilor de finanțare și micșorarea decalajelor între momentul aprobării cererii de finanțare și semnarea contractelor
- d) legat de verificarea cererilor de prefinanțare/rambursare și efectuarea plăților:
- AM a delegat „bunul de plată” către două OI, respectiv OI CD și OI PSI, în urma analizării conformității verificării administrative a cererilor de prefinanțare/
 - A preluat atribuțiile de verificare administrativă a cererilor de rambursare pentru OI IMM, conform detaliilor de la Cap. 2.1.2.

2. Aspecte financiare privind gestionarea programului și a proiectelor

Problemele semnalate încă din 2009 legate de efectele crizei economice, în special la nivelul operatorilor economici, beneficiari majoritari ai POS CCE, s-au resimțit puternic în 2010 în special prin reducerea posibilităților de creditare, diminuarea investițiilor și restrângerea activităților economice.

Una dintre problemele majore cu care se confruntă beneficiarii vizează capacitatea acestora de a-și asigura resursele necesare finanțării proiectelor (fie că este vorba de contribuția proprie la proiect, fie că este vorba despre asigurarea cash-flow-ului la nivel de proiect).

În cursul anului 2010 au fost create mecanisme prin care Guvernul a venit în întâmpinarea acestor nevoi prin adoptarea:

- HG nr.606/2010 pentru beneficiarii privați, prin care este reglementată posibilitatea de gajare sau ipotecare a activelor fixe care fac obiectul contractului/deciziei/ordinului de finanțare încheiat de beneficiar cu autoritatea de management sau cu un organism intermediar. De asemenea, este oferit sprijin și prin intermediul produselor de garantare oferite de FNGCIMM, fond a cărui capitalizare a fost suplimentată prin OUG nr.92/2010

cu aproximativ 47 mil. euro pentru dezvoltarea unor scheme de garantare a creditelor pentru prefinanțarea și cofinanțarea proiectelor pentru IMM-uri finanțate din fonduri structurale

- OUG nr. 9/2010 pentru beneficiarii publici (autorități publice locale, institute de cercetare și instituții de învățământ superior), prin care a fost adoptat prin un mecanism de susținere a acestora în contractarea de credite destinate cofinanțării proiectelor proprii prin acordarea de garanții de stat,

Ca urmare, pentru operațiunile în contractare AM a modificat contractul cadru, care a fost adoptat și de OI-uri, iar pentru proiectele contractate s-a publicat spre informarea beneficiarilor, posibilitatea de încheiere de acte adiționale care să aibă în vedere aceste facilități.

3. Achiziții publice și contracte de achiziții

În completarea capitolului de Achiziții publice de la Cap. 2.2:

Problemele legate de achizițiile publice pentru beneficiarii publici care aplică OUG 34/2006 conduc la blocaje și întâzieri în implementarea proiectelor fie datorită anulării procedurilor de licitație lansate pentru nerespectarea legislației, fie datorită procedurii de contestații.

ce duc până la rezilierea contractelor de finanțare. cât și pentru beneficiarii întreprinderi.

În ceea ce privește beneficiarii care nu intră sub incidența OUG nr.34/2006 (de exemplu, întreprinderile și ONG-urile), și care atribuie contracte sub pragurile valorice prevăzute la art.9 lit.c și c¹, se aplică normele specifice de achiziție elaborate de AM, pentru a asigura minimul de cerințe pentru respectarea principiilor care guvernează achizițiile publice.

Măsurile avute în vedere vizează analizarea și simplificarea acestor proceduri aplicabile beneficiarilor care nu intră sub incidența OUG nr. 34/2006.

4. Asigurarea unei capacități administrative adecvate a structurilor responsabile de implementarea Programelor Operaționale

Având în vedere că atribuțiile privind implementarea programului operațional sunt foarte complexe, este necesară menținerea capacității instituționale a structurilor de implementare și control prin asigurarea unor rate de ocupare și activitate ridicate (90-100%), în primul rând prin angajarea și menținerea în aceste structuri a unui număr corespunzător de persoane. Evident că problematica numărului de personal trebuie însoțită și de aspectul privitor la calitatea/pregătirea personalului.

La 31 decembrie 2010, numărul de posturi alocate AM/OI era de 282 Totalul posturilor ocupate era de 251, dintre care 226 reprezintă posturi active (persoane care lucrează efectiv și nu se află în diverse situații de suspendare a raportului de muncă). În consecință, rata medie de personal activ (posturi active/posturi alocate) era de 80%.

În tabelul de mai jos este prezentată situația privind gradul de ocupare la nivelul Autorității de Management și al Organismelor Intermediare pentru POS CCE la 31 decembrie 2010:

Structura	Anul	Nr. posturi alocate	Număr posturi ocupate			TOTAL posturi ocupate	Nr. posturi vacante
			Active	Raport active/alocate (%)	Inactive sau suspendate *)		
AM POS CCE (MECMA)	2008	61	53	86.9 %	1	54	7
	2009	66	48	72.7 %	7	55	11
	2010	66	57	86,36%	8	65	1
OI IMM (MECMA)	2008	49	40	91 %	4	44	5
	2009	51	42	82.3 %	5	47	4
	2010	52	38	73%	7	45	7
OI Cercetare (ANCS - MECTS)	2008	60	56	93.3 %	1	57	
	2009	60	47	78.3 %	6	53	1
	2010	54	47	87%	2	49	5
OI PSI (MCSI)	2008	40	26	65 %	5	31	
	2009	60	38	63%	8	46	14
	2010	60	36	60%	6	42	18
OI Energie (MECMA)	2008	50	35	70 %	6	41	
	2009	50	34	68%	4	36	12
	2010	50	48	96%	3	50	0

Având în vedere situația existentă la nivelul structurilor de gestionare a instrumentelor structurale cu privire la gradul de ocupare efectivă cu personal, este necesară angajarea suplimentară de personal prin modalități care să nu greveze cheltuielile de personal ale instituțiilor publice. În acest sens, se urmărește identificarea unor noi modalități de angajare suplimentară de personal, analizându-se posibilitatea utilizării procedurii de achiziție de servicii pentru cooptarea, pe perioadă determinată, de personal.

Măsurile avute în vedere vizează:

- Monitorizarea trimestrială a nivelului de ocupare în structurile implicate în managementul și controlul programului operațional
- Realizarea unei analize instituționale, care va urmări, în principal, modul de alocare și încarcare a personalului în cadrul AM/OI
- Identificarea unor modalități de angajare suplimentară de personal, care să nu greveze cheltuielile de personal ale instituțiilor publice respective

*) Concedii medicale de lunga durata, concedii de ingrijire a copilului, detasari, delegari, concedii de studii etc.

5. Alte probleme

- o piață imatură a consultanței care oferă servicii de calitate inegală, conducând la dificultăți atât în accesarea fondurilor, cât și în implementare;
- unii beneficiari, atât publici, cât și privați, par să își supraestimeze capacitatea de implementare atât din punct de vedere financiar, cât și al asigurării expertizei necesare;
- necorelarea unor date introduse în SMIS privitoare la proiecte și proiectele efectiv primite, care se datorează pe de o parte unor greșeli umane inerente, având în vedere atât numărul mare de cereri de finanțare/contracte/cereri de rambursare, cât și volumul mare de informații referitoare la proiecte, dar și lipsei de flexibilitate a sistemului fie pentru semnalarea câmpurilor completate incorect, fie, după caz pentru invalidarea rapidă.

Măsurile avute în vedere vizează:

- conștientizarea solicitanților privind necesitatea asigurării cofinanțării și capacității de implementare a proiectelor
- programarea judicioasă a lansărilor, corelată cu capacitățile de evaluare și selecție a proiectelor depuse și cu capacitățile de înregistrare a datelor

2.4. MODIFICĂRI ÎN CONTEXTUL IMPLEMENTĂRII PROGRAMULUI OPERAȚIONAL

Modificări legislative

OUG 58/ 26 iunie 2010 (MO 431/28.06.2010) pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și alte măsuri financiar-fiscale, care pe lângă alte modificări de ordin fiscal cuprinde și modificarea cotei standard a TVA de la 19% la 24%, cu aplicare din data de 01 iulie 2010;

Impact :

- creșterea valorii TVA-ului rambursat autorităților publice locale de către AM din bugetul de stat;
- creșterea valorii totale a proiectelor legat de atingerea plafoanelor maxime admise.
- documentația aferentă cererilor de finanțare depuse până la data de 1 iulie 2010 a fost actualizată de către potențialii beneficiari până la demararea fazei de contractare.

LEGE nr. 139 din 7 iulie 2010 privind modificarea și completarea Legii nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie

Impact :

- modificarea numărului de certificate verzi acordate producătorilor de energie electrică în funcție de tipul resursei regenerabile, astfel:
 - pentru energie electrică din centrale hidroelectrice cu puteri instalate de cel mult 10MW:
 - i) 3 certificate verzi pentru fiecare 1MWh produs și livrat dacă centralele hidroelectrice sunt noi;
 - ii) 2 certificate verzi pentru fiecare 1MWh produs și livrat, dacă centralele hidroelectrice sunt re tehnologizate

- iii) 1 certificat verde pentru fiecare 2MWh din centrale hidroelectrice cu o putere instalată de cel mult 10MW care nu se încadrează în condițiile i) și ii)
 - pentru energie electrică din centrale eoliene – 2 certificate verzi până în 2017 și un certificat verde începând din 2018 pentru fiecare 1MWh produs și livrat de producători
 - pentru energie din geotermal, biomasă, biolichide, biogaz, gaz rezultat din procesarea deșeurilor, gaz de fermentare a nămolurilor din instalațiile de epurare a apelor uzate - 3 certificate verzi pentru fiecare 1MWh produs și livrat
 - pentru energie electrică fotovoltaică – 6 certificate verzi pentru fiecare 1MWh produs și livrat
 - pentru cogenerare (biomasă, biolichide, biogaz, gaz rezultat din procesarea deșeurilor, gaz de fermentare a nămolurilor din instalațiile de epurare a apelor uzate) se acorda 4 certificate verzi pentru fiecare 1MWh produs și livrat
- Comisia Europeană a analizat în perioada de raportare posibila supracompensare a întreprinderilor care depun proiecte în cadrul operațiunii de valorificare a resurselor regenerabile de energie și ulterior încheierii contractului de finanțare cu autoritatea competentă din cadrul MECMA, respectiv Organismul Intermediar pentru Energie, primesc fonduri nerambursabile din Fondul European de Dezvoltare Regională și din bugetul de stat, pe de o parte și certificate verzi, conform legislației în vigoare, pe de altă parte. Analiza CE poate conduce la o decizie de limitare a numărului de certificate verzi primite de către aceste întreprinderi.
- Ca urmare, din informațiile primite de OIE de la unii beneficiari, în situația în care CE va decide limitarea numărului de certificate verzi primite de aceste întreprinderi, sunt posibile rezilieri ale contractelor de finanțare deja încheiate între beneficiarii cofinanțării din fonduri publice și Organismul Intermediar pentru Energie ca urmare a retragerii acestora.
- De asemenea, este posibil ca în cadrul cererii de propuneri de proiecte pentru operațiunea de valorificare a resurselor regenerabile de energie care se va lansa în cursul anului 2011, interesul solicitanților de a depune proiecte să se diminueze dacă CE va lua decizia de limitare a numărului de certificate verzi.

OUG 120/23.12.2010 (MO 888/30.12.2010) pentru modificarea și completarea OUG 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență;

Impact:

- obligația Autorităților de Management/Organismelor Intermediare de a exclude integral sau parțial de la rambursare cheltuielile considerate a nu fi eligibile, potrivit cadrului legal;

HG nr.606/2010 pentru beneficiarii privați, prin care este reglementată posibilitatea de gajare sau ipotecare a activelor fixe care fac obiectul contractului/deciziei/ordinului de finanțare încheiat de beneficiar cu autoritatea de management sau cu un organism intermediar. De asemenea, este oferit sprijin și prin intermediul produselor de garantare oferite de FNGCIMM, fond a cărui capitalizare a fost suplimentată prin OUG nr.92/2010 cu aproximativ 47 mil. euro pentru dezvoltarea unor scheme de garantare a creditelor pentru prefinanțarea și cofinanțarea proiectelor pentru IMM-uri finanțate din fonduri structurale

OUG nr. 9/2010 pentru beneficiarii publici (autorități publice locale, institute de cercetare și instituții de învățământ superior), prin care a fost adoptat prin un mecanism de susținere a acestora în contractarea de credite destinate cofinanțării proiectelor proprii prin acordarea de garanții de stat,

Absorbția în contextul crizei economice

Spre deosebire de marea majoritate a țărilor europene, care au reușit să iasă din recesiunea generată de criza economico-financiară globală, în cazul României, anul 2010 a consemnat cel de-al doilea an consecutiv de recesiune.

România s-a confruntat, în cursul anului 2010, cu provocări semnificative, într-un context marcat de persistența contracției economice și continuarea ajustărilor structurale.

Modul de performare a economiei se regăsește în cifrele statistice care consemnează o scădere a PIB cu pâna la 1,3 %, o scădere a consumului cu cca.6 %, o scădere a creditării cu cca.5 %, o scădere a investițiilor străine cu cca. 50 %, o scădere a investițiilor în economie cu cca.16 % , o scăderea a remiterilor, de la muncitorii români care lucrează în străinătate, cu cca. 15 %, o scădere a salariilor bugetarilor cu 25 %, în timp ce TVA a crescut de la 19 % la 24 %, iar datoria publică a crescut într-un ritm exploziv.

Impactul negativ al crizei s-a reflectat în reducerea PIB, situație determinată de măsurile de austeritate ce au condus la o scădere suplimentară a cererii, cu un impact negativ de 1% în PIB, de adoptarea cu întârziere a unor măsuri de restructurare și de lipsa unor măsuri de relansare efectivă a economiei. Deși, la începutul anului 2010, existau așteptări privind demararea procesului de redresare economică odată cu semestrul II 2010, totuși, în final, aceste estimări au fost infirmate, chiar dacă industria și exportul și-au revenit semnificativ, plusul înregistrat în aceste sectoare influențând favorabil rezultatul anual, dar fiind insuficient pentru scoaterea țării din recesiune.

În 2010 producția industrială a înregistrat un reviriment, contribuind în mod esențial la susținerea echilibrului macroeconomic: volumul producției industriale a crescut cu 5,5%, productivitatea muncii cu 17%, iar cifra de afaceri din industrie s-a majorat cu 12% (indici calculați față de perioada corespunzătoare din anul precedent)

În același trend de revenire s-a plasat și exportul, care a beneficiat de cererea în creștere, provenită de pe piețele țărilor europene care ieșeau treptat din criza economică. Structura mărfurilor destinate exportului, în care preponderent figurează mărfurile manufacturate, probează interacțiunea și stimulul reciproc între cererea externă/export și producția industrială. În 2010, exportul (mil.euro) a crescut cu 28% față de 2009, ritmul exporturilor devansând ritmul importurilor, care au crescut doar cu 20% față de anul precedent, ceea ce a condus și la o influență favorabilă asupra balanței comerciale (cca.+0,5 mld.euro).

La celălalt pol se află construcțiile, cu scăderi de 13,2%, și comerțul interior, cu scăderi de peste 5%, față de anul precedent.

În 2010, deficitul contului curent al balanței de plăți a crescut cu 5% față de anul anterior, la 5.158 milioane de euro, ca urmare a majorării soldurilor negative de la venituri și servicii și a diminuării excedentului transferurilor curente. Deficitul contului curent a fost finanțat anul trecut în proporție de 50,3% prin transferurile directe ale nerezidenților în România (2,596 miliarde de euro).

Scăderea investițiilor străine directe (nete) cu 31,4% în anul 2010, comparativ cu anul anterior, a accentuat sentimentul de neîncredere în piață, a majorat tendința de protejare a

lichidităților, a limitat mișcarea capitalurilor și a afectat negativ crearea de noi locuri de muncă.

În luna decembrie 2010, efectivul salariaților a fost de 4.101,6 mii persoane, mai mic cu 266,1 mii persoane (-6,1%) comparativ cu luna decembrie 2009. La sfârșitul lunii decembrie 2010, rata șomajului înregistrat la nivel național a fost de 6,9%, cu 0,9 puncte procentuale mai mică decât în luna decembrie a anului 2009.

Rata anuală a inflației a înregistrat o creștere mai accentuată față de finele trimestrului IV al anului anterior (7,96% în luna decembrie 2010, față de 4,74% în luna decembrie 2008). Ținta de inflație a fost din nou ratată, în condițiile în care prețurile de consum au crescut cu 6,1% față de anul precedent.

Potrivit acordului stand-by încheiat de România cu Fondul Monetar Internațional, Comisia Europeană și Banca Mondială, deficitul bugetar trebuia să respecte în 2010 o țintă anuală de 6,8% din PIB.

Deficitul bugetar al României a fost în 2010 de 33,3 miliarde de lei, respectiv 6,5% din PIB, sub limita țintei de 6,8% din PIB convenita cu FMI. Deficitul bugetar s-a diminuat față de anul 2009 de la 7,4% la 6,5% din PIB, ca urmare a creșterii încasărilor, în condițiile unor cheltuieli obligatorii suplimentare înregistrate la dobânzi, ajutoare pentru șomaj, plata arieratelor, finanțarea proiectelor din programele cu finanțare UE.

Actuala criză economică influențează puternic și sectorul întreprinderilor mici și mijlocii (IMM), cel mai important efect negativ fiind reducerea drastică a posibilităților de finanțare, în condițiile în care capacitatea de autofinanțare a fost practic anihilată, iar apelarea la credite bancare a fost drastic limitată prin înăsprirea condițiilor de acordare a creditelor. Un alt efect negativ al crizei îl reprezintă scăderea substanțială a valorii activului net deținut de întreprinderile mici și mijlocii, cu consecințe ce vizează din nou limitarea accesului la credite, urmare a diminuării valorii garanțiilor constituibile pe baza bunurilor imobile deținute.

Impactul negativ al crizei este demonstrat și de numărul mare al firmelor care au intrat în insolvență sau care și-au suspendat activitatea (date furnizate de Oficiul Național al Registrului Comerțului -ONRC) :

- Comparativ cu anul 2009, când s-au înregistrat un număr de 134.441 de suspendări de activitate la nivelul întregii țări, în anul 2010 s-au înregistrat un număr de 66.428 de suspendări de activitate, reprezentând o scădere de 50,6%
- Comparativ cu anul 2009, când s-au înregistrat un număr de 30.105 dizolvări voluntare la nivelul întregii țări, în anul 2010 s-au înregistrat un număr de 8.191 dizolvări voluntare, reprezentând o scădere de 78,9%
- Comparativ cu anul 2009, când s-au înregistrat un număr de 43.713 radieri voluntare, la nivelul întregii țări, în anul 2010 s-au înregistrat un număr de 171.146 radieri voluntare, reprezentând o creștere de 292% (au fost cuprinse inclusiv un număr total de 127.294 radieri pentru neexercitarea dreptului de opțiune, sancționată cu radierea din registrul comerțului)
- Comparativ cu anul 2009, când s-au înregistrat un număr de 19.894 de firme care au intrat în incapacitate de plată la nivelul întregii țări, în anul 2010 s-au înregistrat un număr de 21.692 de insolvențe.

România încă încearcă să identifice căile de relansare economică, întrucât măsurile luate până în prezent au vizat doar reducerea deficitului bugetar, fără a stimula creșterea economică, fără a acționa pentru susținerea producției sau a anumitor sectoare competitive.

Programul de austeritate adoptat de autorități a provocat scăderi ale principalilor indicatori macro-economici, în lipsa unor pistoane de compensare a efectelor măsurilor de austeritate.

Singurele motoare de creștere a economiei au constituit exportul și creșterea producției industriale. Dar, în continuare, acestea nu-și mai pot aduce aportul scontat dacă nu beneficiază de proiecte de dezvoltare și de investiții masive.

Perspectivile imediate rămân sub semnul incertitudinii cât timp instituțiile financiar-bancare manifestă o prudență excesivă în acordarea creditelor și cât timp sentimentul investitorilor este, încă, departe de nivelul de optimism necesar a genera o creștere a investițiilor cu efect de antrenare economic vizibil.

O altă necunoscută în ecuația prognozei de creștere economică o reprezintă însăși exportul: creșterea economiei naționale este strâns legată de cea europeană, dar, din păcate, nimeni nu poate garanta o creștere semnificativă, constantă și de durată a cererii de pe piața principalelor țări vest europene, deoarece niciuna dintre țările respective, la rândul lor afectate de criză, nu va avea o relansare economică coerentă și constantă, întrucât criza a fost mult prea profundă, iar interdependențele la nivel mondial, mult prea complexe.

Utilizarea fondurilor europene puse la dispoziția antreprenoriatului român, prin intermediul POS CCE, constituie o modalitate concretă de compensare a efectelor negative ale crizei și ale măsurilor de austeritate, infuzia de resurse financiare pentru investiții asigurată prin program, în domenii foarte diverse, fiind o șansă care poate contracara efectele crizei și poate contribui la redresarea economică.

Criza economică a schimbat semnificativ ipotezele economice inițiale ale POS CCE, care, în prezent, trebuie să funcționeze într-un climat economic mai degrabă potrivit pentru dezvoltarea competitivă. Având în vedere faptul că impactul economic și social este unul fără precedent, este dificil de estimat atât durata efectelor cât și măsura în care acestea vor afecta implementarea programului. Cert este faptul că premisele inițiale de programare, care presupuneau un climat investițional favorabil, o creștere economică susținută și cheltuieli publice în creștere trebuie înlocuite cu o scădere accentuată a veniturilor, contracția economiei și înrăutățirea condițiilor mediului de afaceri în ansamblu.

Deși este imposibilă o revenire la boom-ul creșterii economice din anii anteriori crizei, România ar putea înregistra o creștere economică de 1,5-2% în anul 2011 și de 3-4% în anul 2012. Ceea ce este de subliniat în acest context este faptul că, urmare a crizei economice, și în condițiile în care, pe termen mediu, nu există potențial intern pentru îmbunătățiri extraordinare ale productivității și competitivității, totuși ținta POS CCE privind o creștere medie anuală a PIB per persoană ocupată cu cca. 5,5 % poate fi atinsă.

2.5. MODIFICĂRI IMPORTANTE ÎN SENSUL ARTICOLULUI 57 DIN REGULAMENTUL (CE) NR. 1083/2006 (DACĂ SUNT SEMNIFICATIVE)

Nu este cazul pentru anul 2010.

2.6. COMPLEMENTARITATE CU ALTE INSTRUMENTE

Încă din etapa de elaborare a CSNR și a programelor operaționale s-a avut în vedere evitarea posibilităților de suprapunere a intervențiilor pentru aceleași tipuri de operațiuni.

În același timp s-a urmărit ca intervențiile diferitelor programe și fonduri să se completeze în vederea realizării unui efect sinergic optim.

Complementaritatea Axelor prioritare ale POS CCE cu domenii majore de intervenție ale POS Dezvoltarea Resurselor Umane, PO Dezvoltarea Capacității Administrative și Programul Operațional Regional este prezentată succint în cele ce urmează.

Din perspectiva finanțării acordate prin POS DRU:

- Axa 1 Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere, Domeniul 1.5 Programe doctorale și postdoctorale în sprijinul cercetării, permite beneficiarilor de tip universități și institute/centre de cercetare acreditate să dezvolte programe de studii doctorale și posdoctorale, inclusiv în colaborare cu alte universități europene, pe ariile tematice menționate în Strategia Națională privind Cercetarea, Dezvoltarea și Inovarea. Se urmărește de asemenea crearea de module pentru dezvoltarea competențelor manageriale ale doctoranzilor și postdoctoranzilor, precum și transferul de cunoștințe între universități, centre/institute de cercetare și companii. Acest domeniu este direct complementar cu toate operațiunile Axei 2 a POS CCE mai puțin operațiunile 2.3.1 și 2.3.3, care pot beneficia totuși indirect de pe urma acestor măsuri. Toți beneficiarii de tip universități publice, eligibili în cadrul Axei 2, de exemplu, au proiecte în derulare și pe acest domeniu de intervenție al POS DRU;
- Axa 1 Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere, Domeniul 1.2 Calitate în învățământul superior, promovează acțiuni pentru modernizarea și restructurarea învățământului superior, inclusiv creșterea capacității de cercetare în universități. Acest domeniu este complementar în special cu operațiunile 2.1.2, 2.2.1, 2.2.4 pentru beneficiarii tip instituții publice de învățământ superior;
- Axa 3 Creșterea adaptabilității lucrătorilor și a întreprinderilor, Domeniul 3.1 Promovarea culturii antreprenoriale, încurajează formarea abilităților manageriale, în special pentru micro-întreprinderi și IMM-uri și antreprenoriatul prin servicii de sprijin pentru inițierea unei afaceri. Acest domeniu este complementar cu 2.3.1 și 2.3.3 ale POS CCE, creând posibilități pentru beneficiarii tip întreprinderi ca, alături de creșterea capacităților de cercetare și producție, să își dezvolte și resursa umană în domeniul afacerilor. Aceste intervenții sunt complementare și cu AP1 a POS CCE dedicată IMM-urilor

Pe parcursul implementării proiectelor Axei 2 a POS CCE s-au constatat amânări sau chiar renunțări la proiecte datorate câștigării de către beneficiari a unor proiecte în cadrul POS DRU, care necesită susținerea lunară continuă din fonduri proprii a tinerilor angajați în aceste proiecte ca doctoranzi și postdoctoranzi, cu sume consistente rambursate în timp acceptabil pentru beneficiari, fapt care a condus la imposibilitatea implementării proiectelor din POS CCE, câștigate uneori cu greu. Și în această perioadă, când se contractează proiectele selectate

în cadrul operațiunilor 2.1.2 și 2.2.4, toate universitățile beneficiare își revizuiesc atent bugetele de venituri și cheltuieli în vederea deciziei de a continua sau nu proiectele câștigate.

Analizând proiectele finanțate în cadrul Axei 3 POS CCE și cele finanțate în cadrul PO DCA se poate observa că există un număr destul de mare de beneficiari care au în derulare proiecte ce vizează atât modalitatea de furnizare a serviciilor publice către cetățeni/mediul de afaceri prin implementarea de aplicații electronice, cât și dezvoltarea capacității administrative a instituției. Astfel, modernizarea interacțiunii cu cetățenii/mediul de afaceri este însoțită de o regândire a proceselor interne, ceea ce conduce la maximizarea rezultatelor obținute și la eficientizarea întregii activități. Acest fapt conduce la concluzia că există o complementaritate reală între cele două programe, POS CCE și PO DCA.

Intervențiile privind investițiile productive destinate IMM-urilor și întreprinderilor mari (axa prioritară 1 a POS CCE) sunt direct complementare cu domeniul major de intervenție 4.3 a Programului Operațional Regional, care oferă un sprijin similar microîntreprinderilor.

2.7. MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Reuniuni CM POS CCE

Pe parcursul anului 2010 au avut loc două reuniuni ale Comitetului de Monitorizare al POS CCE (în data de 02.06.2010 , respectiv 22.10.2010).

Cu prilejul reuniunii din data de 02.06.2010, CM POS CCE a aprobat Raportul Anual de Implementare pentru anul 2009,,și a fost prezentată o sinteză a Raportului privind Evaluarea intermediară a POS CCE (concluziile și recomandările cuprinse în acest raport). CM POS CCE a adoptat și măsurile pentru accelerarea implementării operațiunilor în anul 2010. Totodată au fost analizate stadiul de implementare a POS CCE la 14 mai 2010 și perspectivele financiare 2010-2011

Cu prilejul reuniunii din data de 22.10.2010, CM POS CCE a analizat și aprobat realocări în cadrul axelor prioritare. Totodată, a analizat stadiul implementării programului la data de 30 septembrie 2010, stadiul implementării JEREMIE, precum și concluziile studiului realizat de DG Regio asupra sectorului IMM din Romania "Evaluare asupra sectorului întreprinderilor mici și mijlocii și a accesului acestora la fondurile structurale"

Reuniunile CM s-au dovedit a fi o bună ocazie de a împărtăși membrilor acestui for concluzii desprinse din implementarea programului și de a-i consulta cu privire la soluțiile aplicabile în viitor pentru remedierea deficiențelor și sporirea calității implementării.

Sistemul de monitorizare, raportare și evaluare

În anul 2010 activitatea de monitorizare a constat în principal în colectarea datelor la nivel de proiect/operațiuni/axe prioritare și elaborarea de către fiecare OI-POS CCE a Rapoartelor Trimestriale de Implementare (RTI). Informațiile din RTI prezintă stadiul implementării operațiunilor din cadrul fiecărei axe prioritare, respectiv situația proiectelor depuse, verificate, evaluate, selectate pentru finanțare și contractate, precum și informații privind vizitele de monitorizare efectuate și verificările la fața locului derulate în perioada de raportare., problemele întâmpinate în implementarea axei prioritare și măsurile de remediere a acestora.

În ceea ce privește AM POS CCE, activitatea de monitorizare a vizat următoarele aspecte:

- urmărirea progresului implementării la nivelul fiecărei axe prioritare în vederea menținerii unei situații periodice care să permită identificarea unor posibile probleme cât mai curând cu putință și inițierea unor acțiuni/instrucțiuni pentru îmbunătățirea și/sau accelerarea implementării
- centralizarea informațiilor primite de la OI prin Raportul Trimestrial de Progres (Implementare)
- elaborarea RAI și transmiterea acestuia pentru analizare și aprobare Comitetului de Monitorizare și Comisiei Europene.
- urmărirea progresului implementării contractelor finanțate în cadrul operațiunii de investiții pentru întreprinderi mari

Sistemul Unic de Management al Informației (SUMI/SMIS)

Pentru Sistemul Unic de Management al Informației pentru instrumentele structurale (SMIS-CSNR), anul 2010 a fost marcat de o activitate intensă, la nivelul tuturor structurilor utilizatoare, au fost înregistrate progrese semnificative în introducerea de date, atât în ceea ce privește colectarea de date referitoare la proiecte (cereri de finanțare, proiecte aprobate și contracte de finanțare) cât și cele referitoare la cererile de rambursare și declarațiile de cheltuieli.

Aceste progrese au fost impulsionate prin implementarea măsurilor din Planul de Acțiune pentru funcționarea în timp real a SMIS-CSNR, ce a vizat cu prioritate ajungerea la zi cu înregistrarea datelor istorice. Măsurile au inclus pe de o parte, simplificări procedurale în ceea ce privește introducerea datelor istorice în sistem și, pe de altă parte, mobilizarea tuturor resurselor umane, disponibile la nivelul fiecărei structuri, inclusiv la nivelul ACIS, cu scopul de a crește volumul datelor înregistrate în SMIS-CSNR.

Pe parcursul anului 2010 instanța de producție a SMIS a fost actualizată continuu cu date aferente proiectelor primite de către AM (pentru operațiunile gestionate direct de AM) și de către organismele intermediare. Astfel, la nivelul lunii decembrie 2010 erau înregistrate în sistem 95,58% din cererile de finanțare precum și 84,12% din contractele de finanțare.

Problema reprezentată de întârzierea introducerii de date în SMIS a persistat și în 2010 dar decalajul s-a micșorat vizibil. Cauzele decalajului au rămas aceleași și anume: volumul foarte mare de proiecte primite în urma apelurilor lansate, fluctuația și insuficiența personalului în instituțiile implicate, prioritizarea primirii, evaluării și contractării în detrimentul introducerii de date în SMIS.

Până la 31 decembrie 2010, au fost introduse în sistem date aferente proiectelor **depușe** pentru un număr de 6.622 de proiecte, după cum urmează:

- Axa Prioritară 1 - 4.092 de proiecte,
- Axa Prioritară 2 - 876 de proiecte,
- Axa Prioritară 3 - 1059 de proiecte,
- Axa Prioritară 4 - 548 de proiecte
- Axa Prioritară 5 - 47 proiecte.

Până la 31 decembrie 2010, au fost introduse în sistem date aferente proiectelor **contractate** pentru un număr de 1.340 de proiecte, după cum urmează:

- Axa Prioritară 1 - 842 de proiecte,
- Axa Prioritară 2 - 258 de proiecte,
- Axa Prioritară 3 - 208 de proiecte,
- Axa Prioritară 4 - 16 de proiecte
- Axa Prioritară 5 - 16 proiecte.

Până la 31 decembrie 2010, au fost introduse în sistem un număr de 2005 cereri de rambursare aferente proiectelor contractate după cum urmează:

- Axa Prioritară 1 - 544 cereri de rambursare,
- Axa Prioritară 2 - 656 cereri de rambursare,
- Axa Prioritară 3 - 804 cereri de rambursare,
- Axa Prioritară 4 - 1 cerere de rambursare

Pe tot parcursul anului 2010, rețeaua SMIS a funcționat la parametrii stabiliți, toate structurile utilizatoare având acces la sistem.

În anul 2010 raportările către instituțiile abilitate s-au realizat, în mare parte, cu ajutorul aplicației ART4SMIS, pus la dispoziția coordonatorilor SMIS-POS CCE de către ACIS ca un instrument adițional de raportare și export de date, ce utilizează în timp real baza de date a SMIS-CSNR, și care permite realizarea flexibilă de rapoarte, în funcție de nevoile specifice diferitelor structuri utilizatoare, suplimentar față de rapoartele generate de sistem.

În 2010, ART4SMIS a fost completat cu noi liste, punând la dispoziția utilizatorilor sistemului mai multe informații pentru realizarea de rapoarte. Totodată, pe parcursul anului, cu ajutorul ART4SMIS au fost verificate declarațiile de cheltuieli transmise de către autoritățile de management către Autoritatea de Certificare și Plată, pornind de la cererile de rambursare depuse de beneficiari.

În vederea facilitării procesului de introducere de date, au fost aduse îmbunătățiri aplicației SMIS-CSNR, dezvoltate în cadrul contractului „Implementarea nevoilor imediate de dezvoltare și mentenanță pentru SMIS-CSNR” și a fost demarată procedura de achiziționare de suport extern pentru introducerea de date, prin procedura de cerere de oferte „Sprijin pentru actualizarea informațiilor în SMIS-CSNR”. Ca soluție pe termen lung, ACIS urmează să extindă SMIS-CSNR către potențialii Beneficiari și Beneficiarii de instrumente structurale prin dezvoltarea unei aplicații conexe, folosind tehnologii web, accesibilă pe internet, denumită MySMIS. MySMIS va reduce considerabil efortul, cuantificat în resurse umane și timp, la nivelul structurilor responsabile de gestionarea și implementarea Instrumentelor Structurale, prin colectarea electronică a informațiilor direct de la Beneficiari. Procedura de achiziție publică a fost lansată în luna decembrie 2010.

Ca orice sistem informatic, funcționarea și operarea optimă a SMIS-CSNR necesită formarea continuă a utilizatorilor, asigurarea mentenanței sale corective și evolutive precum și dezvoltarea în continuare a acestuia, prin dezvoltarea de noi funcționalități și rapoarte.

Până la finele perioadei de raportare, ACIS a asigurat instruirea continuă a utilizatorilor SMIS, acoperind toate funcționalitățile sistemului, prin contractul „Dezvoltarea unei comunități eficiente și profesioniste de utilizatori SMIS-CSNR”. Au fost organizate 82 de sesiuni de instruire pentru utilizatori precum și 5 sesiuni de training la nivel avansat pentru Coordonatorii SMIS desemnați. În cadrul acestor sesiuni au participat 300 utilizatori SMIS din toate instituțiile POS CCE, instruirea lor realizându-se pentru toate modulele SMIS.

În cadrul Grupurilor de Lucru desfășurate pe parcursul anului 2010 cu coordonatorii SMIS din cadrul AM-urilor și OI-urilor, organizate în coordonarea ACIS, au fost discutate/analizate anumite deficiențe ale SMIS constatate pe parcursul utilizării acestuia, identificându-se și soluții de rezolvare dar care nu vor putea fi implementate decât după ce ACIS va finaliza

contractul unui nou proiect de Asistență Tehnică de dezvoltare și îmbunătățire SMIS, finanțarea fiind asigurată prin Programul Operațional de Asistență Tehnică.

Evaluarea

AM POS CCE a desfășurat pe parcursul anului 2010 o serie de activități, cum ar fi:

- Urmărirea implementării contractului “Asistență tehnică pentru AM POS CCE pentru evaluarea intermediară a POS CCE” (contractat în noiembrie 2009/finalizat în iulie 2010); Contractul implementat de către consorțiul format din GEA Strategy&Consulting SA, Fitzpatrick Associates Economic Consultants Ltd și KPMG România SRL, a avut ca obiect realizarea primei evaluări intermediare de tip operațional a programului. Evaluarea acoperă toate axele prioritare ale programului, precum și întregul sistem de gestionare și implementare al POS CCE. Scopul acestei evaluări a fost de a analiza modul de implementare al POS CCE din punct de vedere al eficacității și eficienței și de a furniza factorilor de decizie ai POS CCE (AM și Comitetul de Monitorizare) recomandări pentru eficientizarea gestionării programului.

Analiza s-a concentrat în mod special pe trei problematici:

- (i) Evaluarea rezultatelor tuturor apelurilor lansate până la data de 30 septembrie 2009 pentru finanțare prin POS CCE, respectiv: analizarea calității cererilor de finanțare transmise, documentația și activitățile realizate de Autoritatea de Management și OI-uri ca suport pentru aplicanți, în vederea îmbunătățirii capacității de absorbție și pregătirea lansării următoarelor apeluri;
- (ii) Evaluarea eficienței sistemului de management al POS CCE, prin prisma progresului înregistrat în atingerea indicatorilor propuși;
- (iii) Analiza posibilelor efecte pe care dificultățile actuale ale situației financiare/economice globale le pot avea asupra implementării POS CCE; în acest context, a fost examinată valabilitatea evaluării ex-ante a POS CCE.

Tabelul conținând recomandările raportului de evaluare intermediară a programului este înserat în Anexa 3.

- Realizarea a 3 exerciții de analiză/evaluări ad-hoc

La solicitarea conducerii AM POS CCE, în primul trimestru al anului 2010, Unitatea de Evaluare a realizat trei studii / exerciții de evaluare ad-hoc privind:

1. Analiza încadrării pe sectoare de activitate (coduri Eurostat) a proiectelor aprobate aferente primului apel de proiecte, din cadrul operațiunii de investiții pentru întreprinderi mari.

Concluziile analizei sunt că aproximativ 50% din proiectele aprobate spre finanțare în cadrul primului apel de proiecte, aferent operațiunii de întreprinderi mari, se regăsesc în sectoarele de înaltă tehnologie și cu valoare adăugată mare, iar 28% dintre proiecte se regăsesc în sectoarele cu valoare adăugată medie.

2. Studiu privind distribuția pe regiuni și tipurile de beneficiari (coduri CAEN) ai operațiunii „Sprijin pentru accesul pe noi piețe și internaționalizare”, operațiune cu depunere on-line.

Constatările studiului au relevat că:

- majoritatea beneficiarilor se regăsesc în regiunea Bucuresti-Ilfov, localitatea București, respectiv 9 beneficiari din 43 în cadrul primului apel și 28 din 68, în cadrul celui de-al doilea apel;
- în ceea ce privește bugetul solicitat pentru apelul lansat în iunie 2008, 40.5% din bugetul apelului este contractat de reprezentanții firmelor cu sediul în București; mai mult, tendința se păstrează și pentru apelul lansat în 10 august 2009, la care aproximativ 60% din buget a fost solicitat de firme din București-Ilfov;
- luând în considerare și frecvența de apariție a codurilor CAEN principale raportate la fiecare solicitant de fonduri, atât pentru primul apel, cât și pentru cel de-al doilea, se observă că anumite coduri cu o frecvență de apariție destul de ridicată (precum 6201 – activități de realizare soft la comandă, 7311 – activități ale agențiilor de publicitate, 5510 – hoteluri și alte facilități, 1812 – alte activități de tipărire și altele), nu au valoarea adăugată/relevanța necesară îndeplinirii obiectivelor AP, DMI și ale PO.

3. Analiza comparativă, în cadrul sistemului național al programelor operaționale, cu privire la situația încărcării personalului din cadrul AM POS CCE și al organismelor intermediare POS CCE (număr personal / buget alocat, număr personal / număr proiecte gestionate, număr de proiecte raportat la număr de persoane active).

Constatările analizei au relevat că AM POS CCE are cel mai mic număr de personal, comparativ cu celelalte Autorități de Management ale unor programe relativ similare, iar OI IMM este cel mai încărcat, fiind urgentă nevoie de personal și asistență tehnică de specialitate.

- Lansarea achiziției pentru proiectul “Evaluarea Implementării Planului de Comunicare” (cf Planului Multianual de Evaluare POS CCE), respectiv pregătirea documentației (documentația de atribuire/caiet de sarcini) și inițierea procesului de contractare aferent
- În paralel cu activitățile de monitorizare a implementării proiectului de evaluare intermediară, AM POS CCE - Unitatea de Evaluare a elaborat documentația tehnică pentru proiectul „Evaluarea modului de implementare a planului de comunicare” și, după avizarea de către CCEv și factorii decizionali ai AM POS CCE, documentația a fost transmisă către Direcția Generală de Achiziții Publice, din cadrul Ministerului Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri, pentru inițierea procedurilor de contractare. Anunțul de Participare a fost publicat în SEAP în data de 23 noiembrie 2010 (ședința de deschidere a ofertelor a avut loc în data de 14 ianuarie 2011).
- Pregătirea documentației pentru proiectul „Evaluarea axelor prioritare ale POS CCE”
În cel de-al doilea semestru al anului 2010, în conformitate cu Planul multianual de evaluare POS CCE, AM POS CCE - Unitatea de Evaluare a elaborat o prima formă a documentației (documentația de atribuire/caiet de sarcini) pentru proiectul „Evaluarea axelor prioritare ale POS CCE,, (evaluare orientată spre performanță), care va analiza eficiența și eficacitatea axelor prioritare, prin prisma gradului de îndeplinire a indicatorilor fizici și financiari propuși și a contribuției lor la atingerea obiectivelor programului.
- Participarea la întâlnirile Grupului de Lucru pentru Evaluare, coordonat de ACIS și la evaluările cu caracter orizontal desfășurate la nivelul ACIS

Pe parcursul anului 2010, personalul Unității de Evaluare din cadrul AM POS CCE a participat la întâlnirile Grupului de Lucru de Evaluare coordonat de ACIS și totodată a contribuit la evaluările cu caracter orizontal desfășurate la nivelul ACIS (prin furnizarea de date, completarea de chestionare, participare la interviuri, precum și prin analizarea rapoartelor transmise de ACIS-UCR și transmiterea de recomandări/ completări/

comentarii), în scopul îmbunătățirii capacității naționale de absorbție și a implementării generale a CSNR 2007-2013.

Aranjamente privind monitorizarea efectelor asupra mediului

În contextul acțiunilor de îmbunătățire a instrumentelor care sprijină observarea și analizarea progresului și efectelor programelor operaționale și Cadrelor Strategice Naționale de Referință, Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale (ACIS) a inițiat proiectul „Îmbunătățirea sistemului de indicatori utilizați în monitorizare și evaluare”, finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin Programul Operațional Asistență Tehnică 2007-2013.

O componentă a acestui proiect a reprezentat-o analizarea situației curente și pregătirea de linii orientative cu scopul de a furniza o metodologie de organizare a monitorizării efectelor asupra mediului ale programelor operaționale.

Recomandările generale pentru organizarea sistemului de monitorizare a efectelor asupra mediului identificate și indicate în raport vizează următoarele:

1) Desemnarea unui membru din cadrul Departamentului de Monitorizare a Programului ca expert de mediu, responsabil de aspectele legate de monitorizarea și evaluarea de mediu. Această persoană trebuie să aibă următoarele sarcini:

- stabilirea și definirea indicatorilor de mediu, stabilirea metodelor de colectare a datelor și procesare a acestora;
- inițierea discuțiilor și a procesului de luare a deciziilor privind revizuirea listei indicatorilor de mediu atunci când, în practică, se observă că unii dintre aceștia sunt mai puțin relevanți sau datele nu pot fi colectate;
- coordonarea punerii în aplicare a monitorizării și evaluării efectelor asupra mediului la "nivel operațional" - includerea aspectelor de mediu în pachetul cererii de finanțare și pregătirea liniilor orientative necesare pentru solicitanți și evaluatorii de proiecte;
- primirea, verificarea și introducerea datelor privind indicatorii de mediu în SMIS (în cazul în care datele sunt introduse de către OI/Beneficiar, expertul de mediu ar trebui să verifice exactitatea datelor și a procesului de introducere);
- interpretarea datelor și evaluarea impactului programului asupra mediului. În cazul în care acest proces are loc cu sprijin extern, expertul de mediu pregătește caietul de sarcini și coordonează procesul de achiziție publică și de implementare;
- pregătirea/coordonarea pregătirii Raportului Anual de Mediu și comunicarea informațiilor privind efectele PO asupra mediului către toți factorii interesați și public.

2) În cererile de propuneri de proiecte se vor solicita informații cu privire la monitorizarea efectelor asupra mediului (în perioada de execuție și de operare a investiției) prin intermediul ghidurilor solicitantului, cererii de finanțare și a rapoartelor de progres. În același timp, solicitanții și evaluatorii de proiecte vor fi instruiți în modalitatea de lucru atunci când aplică/evaluatează/selectează/ raportează.

3) Legătura dintre Autoritățile de Management și Ministerul Mediului și Agenția Națională pentru Protecția Mediului va trebui consolidată prin următoarele măsuri:

- constituirea unui grup de lucru format din persoanele responsabile cu monitorizarea și evaluarea mediului din cadrul Autorităților de Management, precum și reprezentanți ai ACIS, Ministerului Mediului și ANPM, în coordonarea ACIS. Grupul de Lucru se va

întâlni trimestrial (sau semestrial) pentru a discuta aspecte referitoare la monitorizare (inclusiv indicatori și metodologii de colectare a datelor), evaluare și procesul de raportare. În măsura în care experții externi sunt implicați în aceste probleme, ei trebuie să participe, de asemenea, la reuniunile grupului de lucru, să împărtășească rezultatele muncii lor către membrii GL.

- un reprezentant al Ministerului Mediului va trebui să fie invitat să ia parte în Comitetele de Monitorizare ale programelor operaționale relevante, în calitate de observator. Această măsură susține legătura necesară dintre Raportul Anual de Mediu (RAM) și Raportul Anual de Implementare (RAI), în ceea ce privește dezvoltarea durabilă și va contribui la consolidarea importanței aspectelor de mediu pentru implementarea programului.

4) Procedura de monitorizare a efectelor asupra mediului va fi inclusă în sistemul de monitorizare al PO. Indicatorii de mediu vor fi introduși și colectați în SMIS, în același mod în care acest proces este organizat pentru indicatorii de program.

5) Autoritatea de Management va începe monitorizarea indicatorilor de mediu astfel încât datele să fie disponibile pentru RAI 2011. ACIS a pus la dispoziție recomandări privind metodele de măsurare a indicatorilor de mediu. Aceste metode vor fi specificate în Raportul Anual de Mediu.

6) ACIS va primi rapoartele de monitorizare a mediului de la AM-uri și va realiza un Raport de mediu sinteză.

7) Având în vedere faptul că o serie întreagă de intervenții finanțate prin PO au ca efect asupra mediului emiterea de gaze cu efect de seră (directe și indirecte), acestea vor fi estimate și calculate printr-o metodologie adecvată, respectiv printr-un model anume construit care să surprindă specific emisiile de gaze cu efect de seră ale programului operațional. Aplicarea acestui model va necesita angajarea de expertiză externă. În acest sens, ACIS a propus un caiet de sarcini pentru măsurarea gazelor cu efect de seră (direct și indirect).

8) Evaluarea impactului PO/CSNR asupra mediului se va efectua pe baza procesului de colectare a datelor recomandate în anexele la acest raport, pornind de la următoarele informații:

- identificarea valorilor de bază pentru toți indicatorii pentru a se putea analiza evoluția acestor indicatori în funcție de implementarea programului operațional;
- țintele orientative ale acestor indicatori sunt, după caz, obiectivele/limitele stabilite de către România pentru diferiți factori de mediu prin intermediul convențiilor europene și/sau internaționale. Pentru alți indicatori (de exemplu, suprafețe fragmentate, zone protejate, etc.), nu va fi stabilit un obiectiv specific; cu toate acestea, atât timp cât autoritățile de mediu din România aprobă un proiect prin acordul de mediu, acest lucru înseamnă că efectele sale sunt în limitele acceptate, precum și efectul cumulat al tuturor proiectelor.

9) În conformitate cu prevederile art. 27 alin. 2 din HG 1076/2004, Autoritatea de Management va prezenta rezultatele programului de monitorizare a efectelor asupra mediului la autoritatea emitentă a avizului de mediu până la sfârșitul primului trimestru al anului ulterior realizării monitorizării. În acest sens, AM va elabora un Raport de Mediu (Raport Anual de Mediu) care să cuprindă informațiile structurate în 3 secțiuni: pregătirea și selecția proiectelor, perioada execuției lucrărilor, perioada de operare a obiectivului de investiție finanțat. ACIS a pus la dispoziție un model de Raport Anual de Mediu. Acest raport va putea fi atașat la Raportul Anual de Implementare care este transmis Comisiei Europene. Informațiile vor fi

disponibile publicului pe website-ul AM/ACIS. Principalele ONG-uri din acest domeniu trebuie să fie direct informate despre disponibilitatea acestor rapoarte.

Aceste recomandări vor face obiectul unor dezbateri în cadrul Grupurilor de Lucru pentru Monitorizare și pentru Evaluare, în primul semestru al anului 2011 și, în funcție de concluziile dezbaterilor, se vor decide aranjamentele de monitorizare care urmează a fi puse în practică, astfel încât pentru RAI 2011 să fie disponibile datele privind monitorizarea indicatorilor de mediu.

2.8. REZERVĂ NAȚIONALĂ DE PERFORMANȚĂ

Nu este cazul.

3. IMPLEMENTAREA POS CCE PE AXE PRIORITARE

3.1. AXA PRIORITARĂ 1 – DEZVOLTAREA UNUI SISTEM INOVATIV SI ECO-EFICIENT DE PRODUCȚIE

Progresul de până acum la nivelul Axei Prioritare 1 confirmă estimările inițiale legate de faptul că, în mod particular, operațiunile destinate investițiilor în sectorul productiv, adresate cu precădere întreprinderilor mici și mijlocii, suscită cel mai mare interes. Din punct de vedere al numărului și valorii cererilor de finanțare depuse, alocarea financiară a fost depășită de circa 10 ori alocarea cumulată 2007-2010. Nevoia agenților economici, cu activitate de producție, pentru dotarea cu echipamente, instalații și utilaje moderne, pentru achiziția de noi tehnologii, pentru alinierea la standardele de calitate și cerințele pieței este extrem de mare. Din păcate, ceea ce nu s-a putut prevedea în perioada de programare a fost suprapunerea a 2 ani ani de implementare cu o situație economico-financiară globală total defavorabilă investițiilor.

În Carta Albă a IMM-urilor, lansată în luna iulie 2010 de Consiliul Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România (CNIPMMR), evoluția mediului economic din România, în perioada actuală, este apreciată ca fiind „stânjenitoare” dezvoltării.

Potrivit studiului CNIPMMR, dificultățile cu care se confruntă mai des întreprinderile mici și mijlocii sunt reprezentate de scăderea cererii interne, fiscalitatea excesivă, birocrația, inflația, corupția și accesul dificil la credite.

Situația accesului la finanțare al IMM, care era oricum o problemă chiar și înaintea apariției crizei, s-a înrăutățit și mai mult, atât din cauza prudenței excesive a băncilor, cât și din cauza căderii pieței imobiliare și a garanțiilor imobiliare (colaterale) aferente creditării. Înrăutățirea accesului la finanțare afectează direct și implementarea POS CCE, punând în pericol derularea proiectelor contractate.

În absența măsurilor de stimulare economică, numărul afacerilor viabile ar putea scădea în continuare, întrucât combinația dintre majorarea TVA, creșterea prețului la utilități și situația economiei este nefavorabilă pentru majoritatea IMM-urilor, statistica arătând că deja patru firme din cinci au probleme cu fluxul de numerar.

3.1.1. Atingerea țintelor și analiza progreselor înregistrate

- **Informații privind progresul fizic și financiar**

Până la sfârșitul trimestrului IV 2010, a fost lansat 62,75% din bugetul alocat AP1, respectiv 677,54 milioane euro, din 1079,8 milioane euro – buget alocat 2007-2013.

În anul 2010, în cadrul AP 1 – Un sistem de producție inovativ și eco-eficient, au fost lansate 2 noi apeluri de proiecte din cadrul Domeniul Major de Intervenție 1.1. – Investiții productive și pregătirea pentru competiția pe piață a întreprinderilor, în special a IMM:

-Operațiunea 1.1.1 a) – Sprijin pentru consolidarea și modernizarea sectorului productiv prin investiții tangibile și intangibile - Schema de finanțare - A2 (apelul 3) - sprijin financiar nerambursabil de până la 1.075.000 lei pentru întreprinderile mici și mijlocii

Bugetul alocat acestui apel a fost de 70,1 milioane Euro (echivalent lei: 301 milioane lei, din care Regiunea 1 București – Ilfov – 30 mil.lei, Regiunea 2 Centru, Nord -Vest, Vest și Sud Est – 120 mil.lei, Regiunea 3 Nord Est, Sud Muntenia, Sud Vest Oltenia – 151 mil.lei).

Această operațiune cu depunere continuă a fost deschisă la data de 06.09.2010. Deși înscrierea on-line urma să fie deschisă până la acoperirea dublului bugetului alocat fiecărei regiuni în parte, dar nu mai târziu de 3 luni de la data deschiderii, datorită numărului extrem de mare de solicitanți bugetul a fost depășit în aceeași zi.

La data de 31.12.2010 erau depuse 615 proiecte, dintre care 226 proiecte erau în curs de evaluare, activități care au continuat în 2011.

-Operațiunea 1.1.1 b) (apelul 2) – Sprijin pentru consolidarea și modernizarea sectorului productiv prin investiții tangibile și intangibile în întreprinderi mari

Bugetul alocat acestui apel a fost de 104,8 milioane Euro (echivalent lei: 450 milioane lei).

Valoarea maximă a sprijinului financiar nerambursabil acordat a fost de 20 milioane lei. Operațiunea a fost lansată în 09.03.2009, iar termenul limită de depunere a proiectelor a fost 31.05.2010, dată până la care au fost depuse 194 de proiecte.

La data de 31.12.2010, 45 de proiecte erau aprobate și 1 proiect contractat. Contractarea s-a încheiat în 2011.

Având în vedere solicitarea pentru operațiunile de investiții productive și faptului că alocările financiare 2007-2013 erau deja consumate, AM și OI IMM au solicitat Comitetului de Monitorizare a POS CCE din 22 octombrie 2010, suplimentarea sumelor pentru lansarea unor noi apeluri (câte unul pentru fiecare din cele 3 operațiuni de sprijinire a investițiilor) în 2011.

Astfel, prin Decizia nr.9/22.10.2010, CM POS CCE a aprobat, în cadrul AP 1, realocarea sumei de 292,6 milioane euro către operațiunile de investiții pentru IMM (195,07 milioane euro) și către operațiunea de investiții pentru întreprinderi mari (97,53 milioane euro). Suma realocată a fost constituită din 21,3 milioane euro de la Op.1.1.2 Standardizare, 162,32 milioane euro de la Op. 1.3.1 Poli de competitivitate, 40 milioane euro de la Op.1.3.2 Consultanță și 68,9 milioane euro de la Op.1.3.3 Clustere/Lanțuri de furnizori.

La data de 31.12.2010, situația realizării indicatorilor corespunzători AP1, se prezintă astfel:

Indicatori		2007	2008	2009	2010*	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Proiecte de sprijinire a investițiilor directe în IMM ³ (număr)	Realiz are	-	-	445	298						743
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	2.000	2.000
	Valoar e de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IMM asistate financiar-	Realiz are	0	0	99	80						179

³ Echivalent cu indicatorul “IMM asistate financiar-investiții IMM sector productiv”

Indicatori		2007	2008	2009	2010*	2011	2012	2013	2014	2015	Total
implementare standarde (număr)	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	1.500	1.500
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IMM asistate financiar-acces la noi piețe (număr)	Realizare	-	-	45	13						58
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	1.200	1.200
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Locuri de muncă nou create-investiții IMM sector productiv: -femei -bărbați (număr)	Rezultat	0	0	64*	964						1028
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	23.000	23.000
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IMM certificate-implementare standarde (număr)	Rezultat	-	-	0	179						179
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	1.400	1.400
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Instrumente financiare dezvoltate -fonduri de garantare -fonduri de capital de risc (număr)	Realizare	-	-	0	2						2
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	10	10
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IMM sprijinite prin instrumente financiare -fonduri de garantare -fonduri de capital de risc (număr)	Rezultat	-	-	0	0						0
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Întreprinderi mari asistate financiar (număr)	Realizare	-	-	0	26						26
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	50	50
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Locuri de muncă nou create-investiții întreprinderi mari sector productiv (număr)	Rezultat	-	-	0	500						500
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Laboratoare	Rezultat	-	-	0	20						20

Indicatori		2007	2008	2009	2010*	2011	2012	2013	2014	2015	Total
IMM de încercări și etalonări certificate – implementare standarde (număr)	at										
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	100	100
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Structuri nou create de sprijinire a afacerilor (număr)	Realizare	-	-	0	0						0
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	10	10
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Structuri dezvoltate de sprijinire a afacerilor (număr)	Realizare	-	-	0	0						0
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IMM asistate financiar-achiziție servicii de consultanță (număr)	Realizare	-	-	85							69**
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	2000	2.000
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* realizările se referă la numărul de contracte de finanțare semnate

** din cele 109 de proiecte selectate pentru finanțare, în 2009 s-au retras 24 și ulterior, în 2010 s-au retras/reziliat alte 16 contracte

Dintre cele două obiective specifice ale POS CCE corespunzătoare AP1, obiectivul „Consolidarea și dezvoltarea sectorului productiv românesc”, cu referire în special la operațiunile DMI1, prin evoluția indicatorilor specifici de mai sus este fezabil și cu mare probabilitate de a fi îndeplinit. În ceea ce privește obiectivul „Constituirea unui mediu favorabil pentru o dezvoltare durabilă a întreprinderilor”, dat fiind stadiul operațiunilor din DMI 3, situația, deși incipientă, este pe cale să contribuie la stimularea scontată a mediului de afaceri, prin punerea la dispoziție a unor instrumente financiare de sprijin și prin constituirea unor nuclee relaționale între o serie de agenți economici.

Stadiul implementării operațiunilor DMI2, redat mai jos, arată evoluția favorabilă a sprijinului acordat IMM-urilor prin instrumente financiare – Jeremie, deși la 31 decembrie 2010 aceasta nu era încă cuantificabilă prin indicatori.

Pentru o mare parte a indicatorilor AP1, probabilitatea de realizare este ridicată, țintele stabilite pentru indicatorii „Proiecte de sprijinire a investițiilor directe în IMM” sau „Intreprinderi mari asistate financiar” urmând a fi atinse sau chiar depășite.

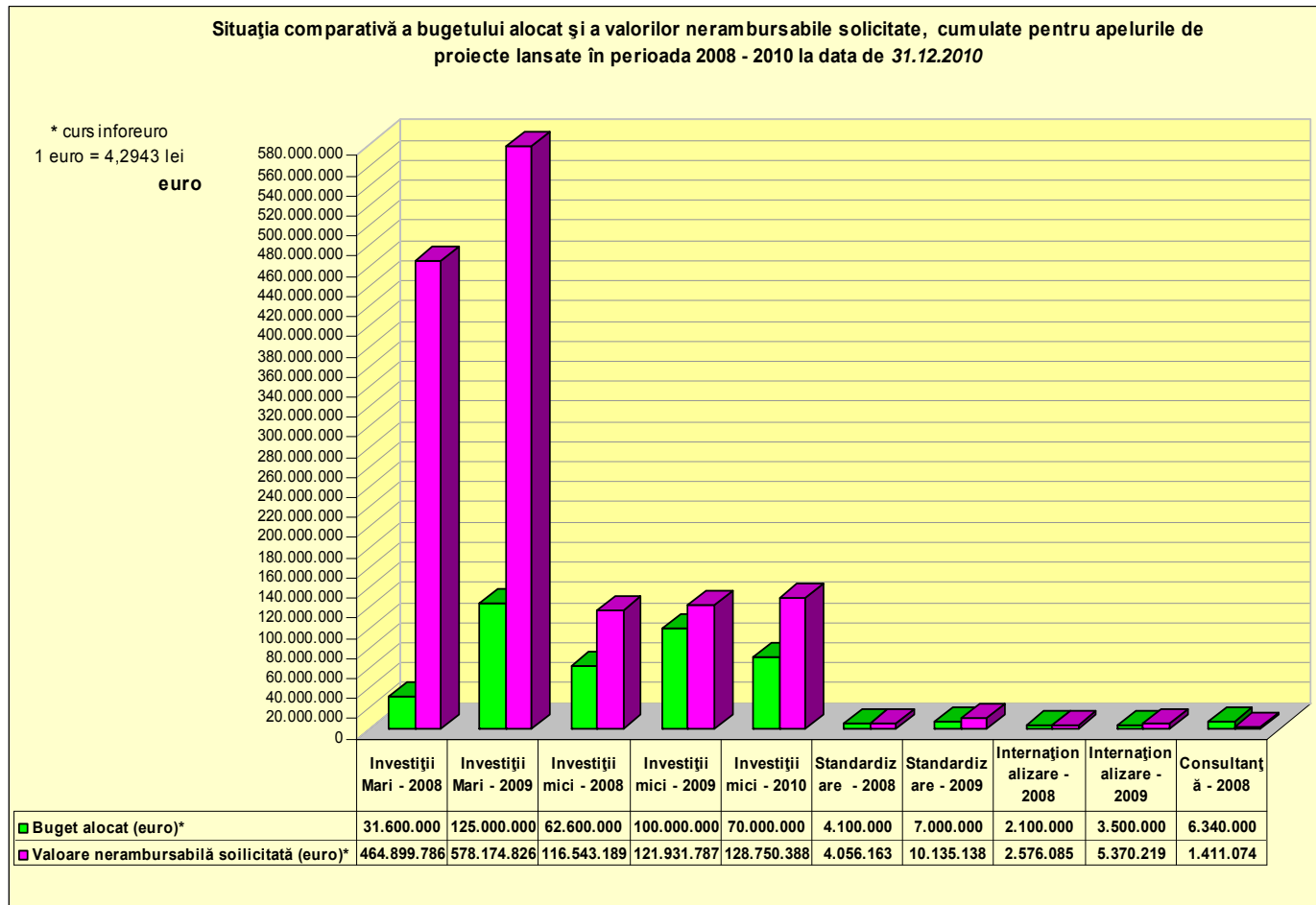
Chiar și în cazul indicatorilor, corelați cu operațiunile nelansate încă, de tipul „Structuri dezvoltate de sprijinire a afacerilor”, „Structuri nou create de sprijinire” a afacerilor probabilitatea de îndeplinire este ridicată, având în vedere interesul manifestat în mediul de afaceri și nivelul relativ redus al țintelor stabilite.

Pe de altă parte, o evaluare pertinentă a perspectivelor de îndeplinire a indicatorilor de tipul „Locuri de muncă nou create-investiții IMM sector productiv”, „Laboratoare IMM de încercări și etalonări certificate” sau „IMM asistate financiar-achiziție servicii de consultanță”, indică dificultăți în atingerea țintelor asumate.

- **Analiză calitativă**

Operațiuni implementate de OI IMM

Valoarea finanțării nerambursabile solicitate prin proiectele depuse (88% FEDR și 12% buget de stat) comparativ cu bugetul alocat fiecărei operațiuni, este prezentată în graficul de mai jos

Din situația de mai sus, se remarcă faptul că, la majoritatea operațiunilor de sprijin financiar acordat pentru investiții în întreprinderile mici și mijlocii, ajutorul solicitat a depășit cu mult valoarea bugetului alocat, în timp ce ajutorul solicitat în cadrul operațiunii de consultanță a fost sub limita bugetului alocat acestei operațiuni.

Numărul de proiecte respinse, de cca.44% din totalul proiectelor depuse este ridicat, în primul rând datorită lipsei de experiență a solicitanților în întocmirea cererilor de finanțare, dar și din cauza insuficienței fondurilor în raport cu cererea.

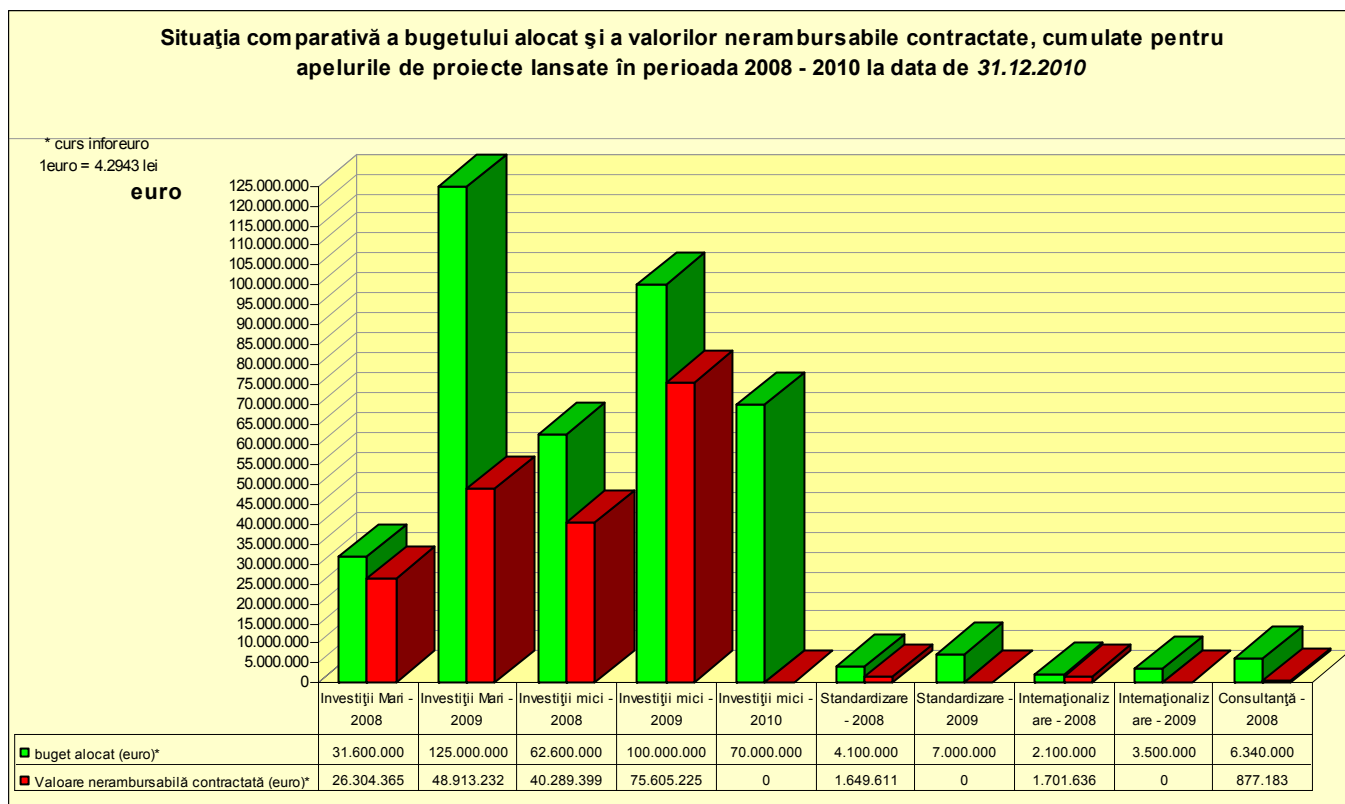
Etapele cu cel mai mare număr de respingere a cererilor de finanțare au fost verificarea administrativă și verificarea eligibilității, iar în cazul operațiunii Investiții Mari pentru IMM, evaluarea tehnico-financiară.

În ceea ce privește motivele concrete de respingere, pentru etapa verificării conformității administrative și eligibilității cele mai multe au fost legate de lipsa sau neconcludența unor documente obligatorii din dosarul cererii de finanțare, nerespectarea cerințele prevăzute în Ghidul Solicitantului, neîncadrarea corectă a solicitantului în categoria de IMM, sau a activității pentru care se solicită finanțare în codurile CAEN eligibile

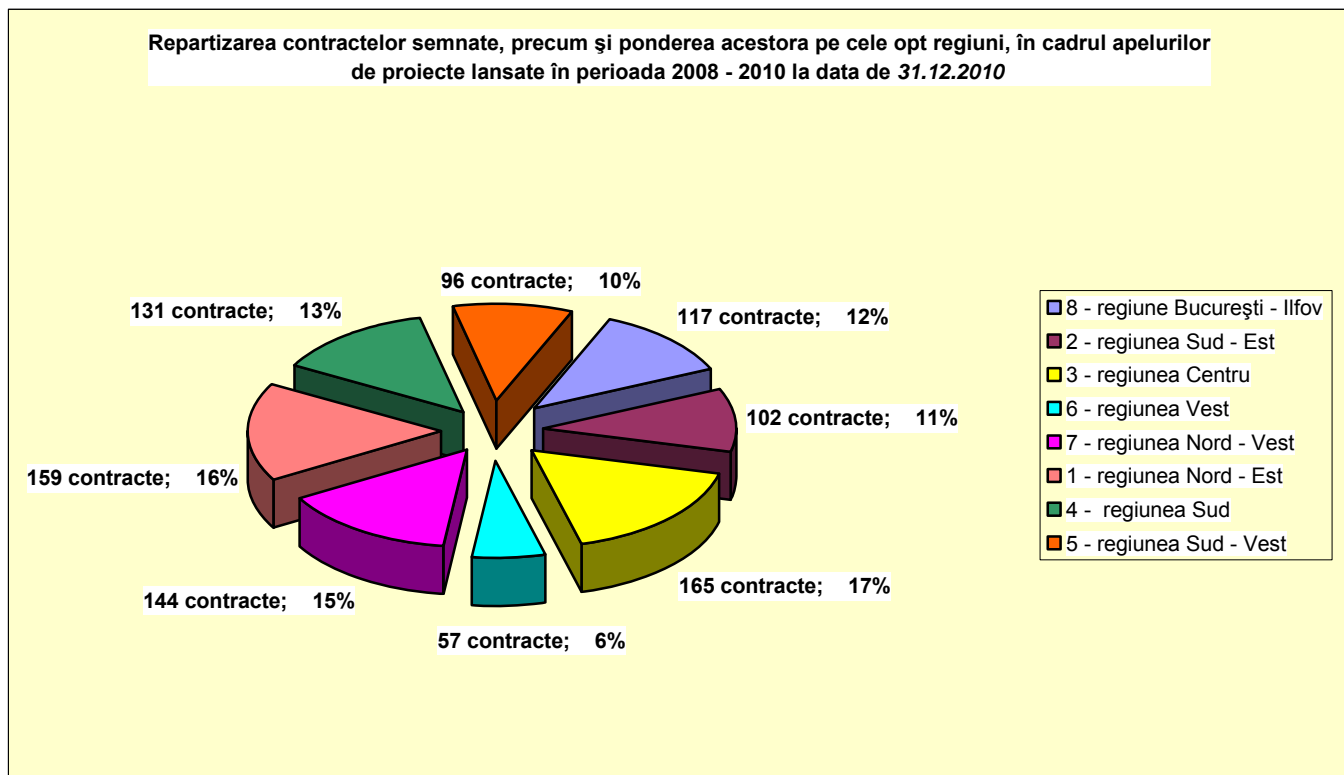
Principalele motive de respingere în etapa de evaluare tehnică și financiară sunt elaborarea defectuoasă a bugetului proiectului propus spre finanțare, stabilirea unor ținte nerealiste în raport cu bugetul și capacitatea de care dispune beneficiarul pentru implementarea proiectului propus spre finanțare, nejustificarea implementării proiectului prin fonduri structurale având în vedere valoarea RIR, slaba fundamentare a necesității implementării proiectului propus, etc.

Trebuie subliniată rata foarte redusă de respingere a cererilor de finanțare având la bază neîndeplinirea sau îndeplinirea insuficientă a condițiilor minime privind respectarea legislației în domeniul egalității de șanse și a protecției mediului. În acest sens, se poate spune că astfel de situații sunt pur accidentale.

Valoarea finanțării nerambursabile contractate (88% FEDR și 12% buget de stat) comparativ cu bugetul alocat fiecărei operațiuni, este prezentată în graficul de mai jos

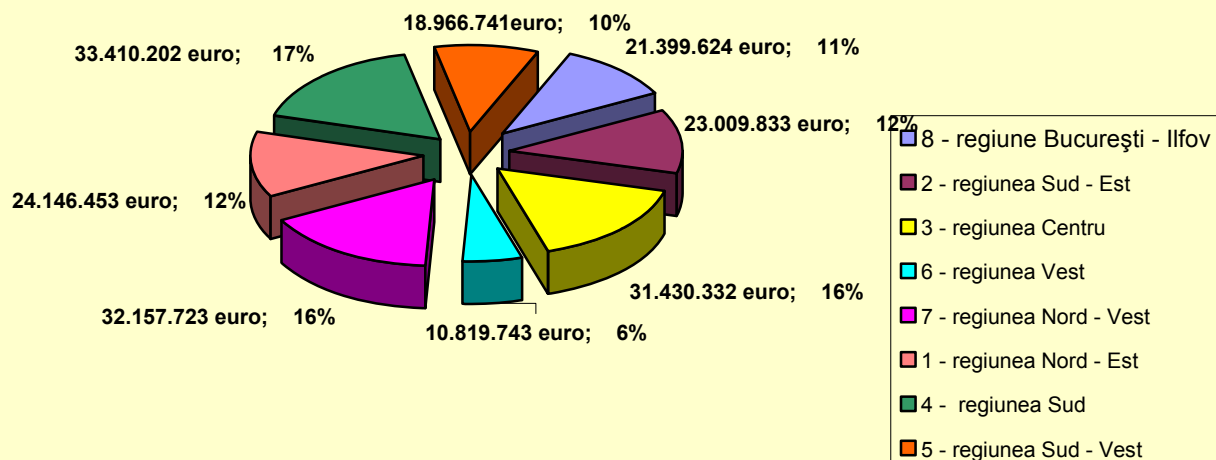

Distribuția regională a contractelor semnate pe operațiunile AP1 este destul de echilibrată, la cele două extreme situându-se Regiunea Vest cu cele mai puține și Regiunea Centru, cu cele mai multe contracte, așa după cum rezultă din graficul următor:

Din punctul de vedere al fondurilor neramursabile contractate (88% FEDR și 12% buget de stat), distribuția regională are același caracter echilibrat, regăsind, din nou, Regiunea Vest pe ultima poziție, cu mențiunea că, de această dată, Regiunea Sud devansează puțin Regiunea Centru și Regiunea Nord-Vest.

Alocarea valorilor nerambursabile contractate, precum și ponderea acestora pe cele opt regiuni în cadrul apelurilor de proiecte lansate în perioada 2008 - 2010 la data de 31.12.2010

În cadrul mai multor operațiuni ale AP1 s-au finalizat 353 de proiecte, distribuite astfel:

Operațiunea	Nr. proiecte finalizate	Val. nerambursabilă (mil. lei)	FEDR (mil. lei)
1.1.1. <i>Investiții pentru IMM</i>	191	141,204.	121,244
1.1.2. <i>Implementarea standardelor internaționale</i>	67	3,057	2,629.
1.1.3. <i>Accesul IMM pe noi piețe și internaționalizare</i>	33	3,854	3,313
1.3.2. <i>Consultanță</i>	62	2,078	1,785

Operațiuni implementate de AM POS CCE

Operațiunea de investiții pentru întreprinderi mari

În cadrul AP1, operațiunea de investiții 1.1.1. are o alocare de 1/3 din buget pentru finanțarea proiectelor de investiții pentru întreprinderi mari.

Ajutorul nerambursabil se acordă în baza unei scheme de ajutor de stat de tip regional pentru investiții, similară cu cea pentru IMM-uri. Există însă diferențe în ceea ce privește cheltuielile eligibile, respectiv activitățile eligibile, în sensul că pentru proiectele depuse de întreprinderile mari nu sunt eligibile cheltuielile pentru consultanță și instruire specializată, eligibile pentru IMM-uri. De asemenea, având în vedere valoarea relativ mare a grantului acordat (de maximum 5 mil. euro, contravaloare în lei), grila de evaluare tehnico-financiară conține un

element important suplimentar față de operațiunea pentru IMM, și anume criteriul de evaluare în funcție de clasificarea Eurostat din punct de vedere al valorii adăugate a sectorului în care se face investiția.

Apelul a fost lansat în data de 05.03.2010, iar termenul limită de transmitere a cererilor de finanțare de către solicitanți a fost 31.05.2010.

Bugetul total alocat al apelului a fost de 450 milioane lei, iar valoarea maximă admisă a unei finanțări nerambursabile de 20 milioane de lei.

În cadrul acestui Apel au fost depuse 194 de cereri de finanțare iar valoarea totală a finanțării nerambursabile solicitate a fost de 1.739.321.540,60 fiind de aproximativ 3,8 ori mai mare decât valoarea bugetului alocat pentru acest apel. Valoarea medie a finanțărilor solicitate a fost de aproximativ 8.900.000 lei / proiect, în scădere față de apelul precedent.

Procesul de evaluare și selecție s-a desfășurat în perioada iunie - decembrie 2010, iar semnarea contractelor s-a efectuat la începutul anului 2011.

Derularea procesului de evaluare și selecție pe etape:

- în etapa de verificare a conformității administrative și a eligibilității, după primirea clarificarilor și analiza acestora, au fost respinse 10 cereri de finanțare.
- s-au depus 7 contestații din care au fost acceptate 2.

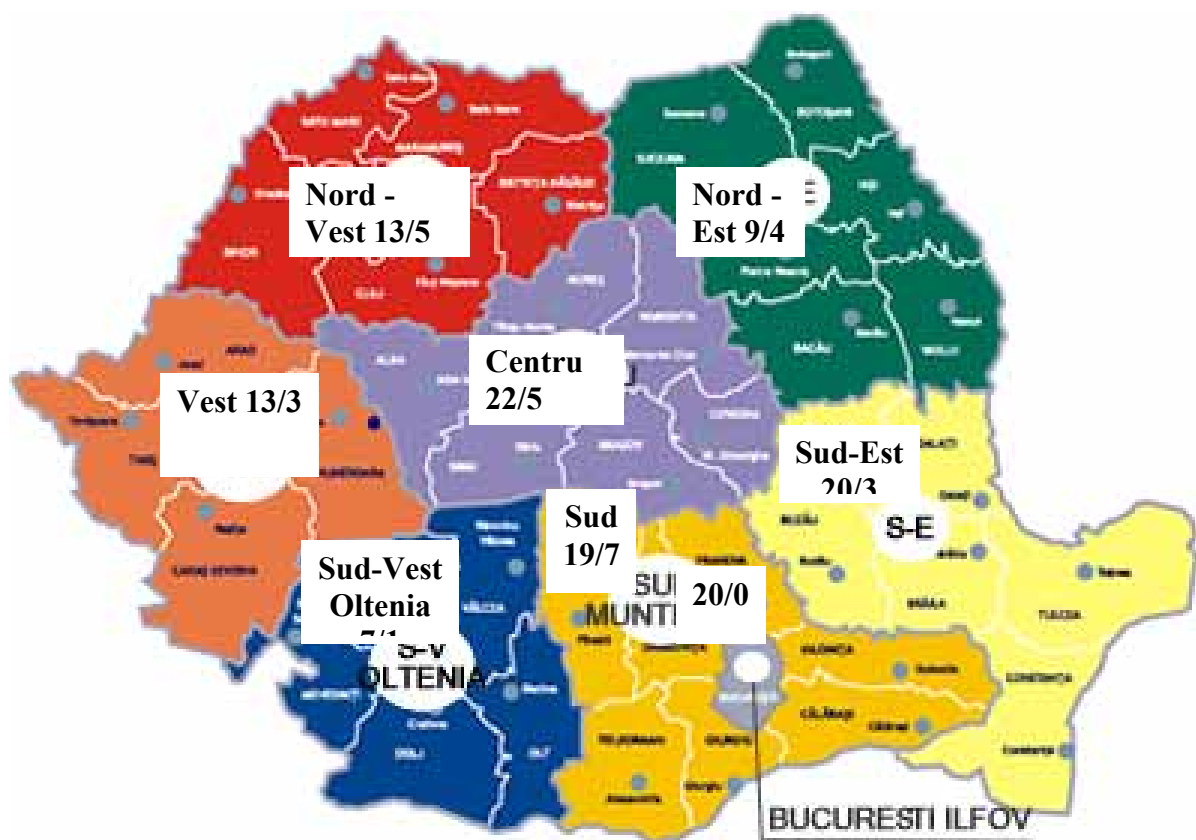
Astfel, din cele 194 de cereri de finanțare depuse, 186 proiecte au trecut în etapa de evaluarea tehnică și financiară.

Dintre acestea, 32 au fost respinse, iar 154 au întrunit punctajul minim necesar de 60 de puncte. S-au depus 111 contestații. În urma analizării acestora 156 de proiecte au întrunit punctajul minim, 30 de proiecte au fost respinse (nu au întrunit 60 de puncte sau au primit 0 puncte la cel puțin un criteriu din grila de evaluare tehnico-financiară).

Au fost propuse pentru finanțare, în cadrul bugetului alocat, un număr de 45 proiecte.

Bugetul total al celor 45 de proiecte propuse spre finanțare este de 516.380.375,37 lei. Ulterior, în faza de contractare acesta a fost suplimentat, urmare a disponibilizării unor fonduri datorită rezilierii a 4 contracte de finanțare încheiate în urma apelului 1 lansat în anul 2008 și renunțării unui beneficiar din cadrul apelului lansat în 2010. Astfel, s-a accesat și lista de rezervă în ordinea descrescătoare a punctajului obținut. Prin acceptarea unei supracontractări de 6.8%, se va putea astfel asigura încheierea de contracte de finanțare pentru încă 9 proiecte, cu un buget total majorat de 567.032.822 lei.

Distribuția regională a proiectelor depuse pentru finanțare, situația comparativă a celor două apeluri (apel 1 - 2008 și apel 2 - 2010) este prezentată mai jos:

Din cele 25 contracte semnate în cadrul primului s-a finalizat 1 proiect (beneficiar SC ELVILA SA., titlul proiectului: Modernizare secție tapițerie prin linie de croire computerizată și instalație de daracit și umplere perne, care a avut perioada de implementare de 9 luni; valoarea totală a proiectului: 1.264.660 lei, valoarea eligibilă nerambursabilă: 465.178 lei: 400.053,08 FEDR și 65.124,92 lei BS)

Operațiunile Domeniului major de intervenție 1.2 – Accesul IMM la finanțare

JEREMIE este o inițiativă a UE prin care statele membre au opțiunea de a crea Fonduri de Participare prin care să utilizeze fonduri structurale pentru instrumente financiare implementate prin Intermediari Financiar (Banci, Fonduri de investiții).

În cadrul AP1, Domeniul Major de Intervenție 1.2 „Accesul IMM-urilor la finanțare” are ca obiectiv principal dezvoltarea activității investiționale și antreprenoriale a IMM-urilor prin facilitarea accesului acestora la surse de finanțare.

Prin programul operațional s-au alocat 100 milioane Euro pentru crearea a două produse: Facilitatea de garantare/creditare pentru IMM-uri cu o alocare orientativă de cca 65% și Fondurile de capital de risc, cu o alocare de cca. 35%.

Documentul care stă la baza acestor operațiuni și la baza constituirii Fondului de Participare Jeremie (de 100 mil. Euro din POS CCE) și desemnării Fondului European de Investiții ca administrator al acestuia, este Acordul de finanțare semnat între Guvernul României și Fondul European de Investiții.

Prin Ordinul MECMA nr.1.338 din 15 iulie 2010, a fost aprobată schema de ajutor de minimis sub forma de garanții de portofoliu de credite și prin Ordinul MECMA nr. 625 din 7 aprilie 2010 a fost aprobată schema de ajutor de stat în domeniul capitalului de risc, aceasta din urmă fiind prima de acest fel în statele europene care implementează inițiativa JEREMIE.

Etapele parcurse până în prezent, pot fi rezumate astfel:

- au fost definitive condițiile administrative și legislative și procedurile operaționale
- s-au elaborat de către FEI și s-au convenit și aprobat de către Comisie (DG Regio și DG Competition) structurile celor două instrumente
- s-au elaborat, împreună cu Autoritatea de Management termenii de referință pentru selectarea intermediarilor financiari
- s-au lansat apeluri pentru expresii de interes pentru selectarea intermediarilor financiari
- a avut loc selecția intermediarilor financiari pentru facilitatea de garantare și, în luna decembrie a anului 2010, semnarea contractelor de finanțare cu cele două bănci comerciale selectate, respectiv BCR-Erste și Raiffeisen Bank.

Detaliind activitățile derulate în anul 2010, putem menționa că:

- în ceea ce privește Fondurile de capital de risc – apelul JER 002/2 a fost publicat pe website-ul FEI la data de 30.04.2010, cu un buget de 35 milioane euro și termen limită de depunerea ofertelor 14.06.2010. Până la data de 14.06.2010 au fost depuse 16 oferte, dintre care 15 oferte au trecut de faza verificării eligibilității. Urmare verificărilor ulterioare au fost selectate, în final, 2 aplicații și alte 3 aplicații au fost trecute pe lista de rezervă;
- în ceea ce privește Facilitatea de garantare – apelul JER 002/3 a fost publicat pe website-ul FEI la data de 11.08.2010, cu un buget de 63 milioane euro și termen limită de depunere 06.11.2010 (termen extins ulterior la 11.11.2010). Până la data de 11.11.2010 au fost primite 9 expresii de interes, dintre care 8 au fost considerate eligibile. Urmare a procesului de selecție, au fost selectați, în final, 2 aplicanți, respectiv BCR-Erste și Raiffeisen Bank. Rezultatul procesului de selecție a fost aprobat de Bordul de Directori al FEI la data de 13.12.2010, contractele cu băncile selectate fiind semnate la 30.12.2010.

Operațiunile Domeniului major de intervenție 1.3 – Dezvoltarea durabilă a antreprenoriatului

-Operațiunea 1.3.1 - Dezvoltarea structurilor de sprijin al afacerilor de interes național și internațional (poli de competitivitate)

Operațiunea, nelansată până în prezent, este complexă și a necesitat achiziționarea de servicii specializate de consultanță, în vederea conceptualizării modalității de implementare.

După repetate încercări, în anii anteriori, de lansare a procedurii de achiziție a serviciilor de consultanță, AM POS CCE a depus în SEAP, în luna iulie 2010, documentația de atribuire a achiziției de servicii pentru „Sprijinirea AM în formularea și implementarea operațiunii privind Poliile de competitivitate”. În urma licitației desfășurate, contractul de servicii de consultanță a fost atribuit unui consorțiu de firme condus de Archidata, Italia. Contractul se estimează a fi finalizat până la sfârșitul anului 2011, existând astfel premise de lansare în perioada următoare, atât a Op. 1.3.1 „Dezvoltarea structurilor de sprijin al afacerilor de interes național și internațional (poli de competitivitate)”, cât și a Op.1.3.3 „Sprijin pentru integrarea întreprinderilor în lanțurile de furnizori sau clustere”

La nivelul AP 1, rata de succes, pentru **apelurile active** în anul 2010, se prezintă astfel:

Operațiunea	Nr. proiecte depuse	Nr. proiecte selectate	Rata de succes
Op.1.1.1.a) A2	615*	-	-
Op.1.1.1.b)	194	45	23,2 %

* proiectele sunt în evaluare

3.1.2. Probleme importante înregistrate și măsuri adoptate pentru rezolvarea lor

Principalele probleme întâmpinate de OI IMM, în implementarea operațiunilor aflate în gestionarea sa, au fost:

1. În conformitate cu raportul de audit de sistem realizat de către Autoritatea de Audit în perioada 7 septembrie - 20 noiembrie 2009 concluzia referitoare la OI IMM a fost că sistemul funcționează parțial, sunt necesare îmbunătățiri substanțiale, principalele deficiențe semnalate fiind unele disfuncționalități în procesul de verificare administrativă a cererilor de rambursare primite de la beneficiari și în efectuarea verificărilor la fața locului.

În consecință, Autoritatea de Audit a recomandat Autorității de Management efectuarea la nivelul AM a verificărilor 100% a cererilor de rambursare până la remedierea situației și efectuarea unei analize a OI IMM în vederea evaluării capacității de îndeplinire a atribuțiilor delegate.

În perioada ianuarie – mai 2010, AM a efectuat verificarea administrativă de 100% pentru centralizatoarele cererilor de rambursare (CCR). Procentele în care verificările AM au corespuns cu verificările OI IMM au variat între 24% și 50%. În perioada iunie-iulie 2010 din verificările AM pe baza de eșantion 50% din total cereri de rambursare, a rezultat o corespondență cu verificările OI IMM de 0%, cererile de rambursare fiind returnate în totalitate OI IMM pentru reverificarea integrală.

Este de menționat că erorile constatate de AM în verificarea administrativă a cererilor de rambursare de către OI IMM nu au fost erori care să conducă la respingerea plăților sau rezilierea contractelor, cele mai multe dintre ele au fost rezolvate ulterior prin clarificările cu beneficiarii, sau au avut corecții parțiale între 5% și 25%.

Erorile în verificarea administrativă a cererilor de rambursare de către OI IMM au crescut odată cu numărul cererilor de rambursare cuprins în centralizatoare (conformitate de 50% la CCR1 ce cuprindea 8 cereri de rambursare și conformitate 0% pentru CCR6 ce cuprindea 77 de cereri de rambursare). Principala cauză a constituit-o numărul total insuficient al personalului pentru această activitate, respectiv 3 ofițeri financiari, pentru procesarea unui număr de cca. 500 de cereri de rambursare.

O altă cauză a constat în diferența standardelor și a listelor de verificare ale AM și OI IMM. Serviciul financiar al AM a organizat mai multe întâlniri cu ofițerii financiari ai OI IMM în vederea uniformizărilor standardelor de realizare a verificărilor.

Urmare a situației prezentate, Autoritatea de Certificare și Plată a decis să nu mai certifice cheltuielile aferente operațiunilor AP1 gestionate de OI IMM, până la remedierea aspectelor semnalate de Autoritatea de Audit, decizie comunicată AM prin adresa nr.470127/28.10.2010

Prin notele nr.213405/04.10.2010 și 20888/11.11.2010, aprobate de ministrul economiei, comerțului și mediului de afaceri s-a decis:

- Retragerea temporară (6 luni) a atribuției de verificare a cererilor de rambursare de la OI IMM în baza prevederilor Acordului de delegare,
- Preluarea 100% a verificărilor cererilor de rambursare de către AM,
- Detașarea temporară (6 luni) a ofițerilor financiari de la OI IMM la AM astfel încât listele de verificare ale cererilor de rambursare să fie semnate de echipe mixte formate dintr-un ofițer financiar OI IMM și un ofițer financiar AM,
- Efectuarea de către OI IMM a misiunilor de control la fata locului restante, astfel încât să se asigure integral verificările de management prevăzute la art.13 din Regulamentul CE 1828/2006,
- Informarea Autorității de Audit asupra măsurilor întreprinse.

2. O altă problemă cu care s-a confruntat OI IMM în anul 2010 a fost introducerea tuturor proiectelor în SMIS, ca urmare a recomandărilor CE și ACIS.

Recuperarea întârzierilor în înregistrările în SMIS pentru toate proiectele depuse, evaluate, contractate și plățile la zi a fost solicitată de Comisie ca o condiție pentru ne suspendarea plăților.

Deoarece termenele impuse de Comisia Europeana au fost extrem de strânse, (de ex. 31 martie 2010 pentru înregistrarea cererilor de finanțare depuse, 31 mai 2010 pentru înregistrarea grilelor de evaluare pentru cererile de finanțare aprobate, 30 septembrie pentru cererile de finanțare respinse), nucleul de lucru constituit la nivelul OI IMM pentru rezolvarea situației a fost susținut în eforturile sale atât de coordonatorul SMIS al AM POS CCE, cât și de Direcția de Coordonare Sistem din cadrul ACIS, (asistență și detașarea pe perioade determinate de timp de personal).

3. Procesul de evaluare și selecție a proiectelor a fost modificat în anul 2010 pentru scurtarea timpului de evaluare prin:

- comasarea etapelor de verificare administrativă cu cea de verificare a eligibilității, măsura propusă și aprobată începând cu apelul 2,
- reducerea numărului de documente solicitate la depunerea cererilor de finanțare, și solicitarea acestora în etapa de contractare. Aceasta a condus la scurtarea perioadei de verificare dar și la creșterea timpului necesar contractării.

Ca urmare a acestor modificări termenul maxim de evaluare a unui proiect a fost redus la un interval cuprins între 5 și 10 luni

4. O alta problemă prezenta la proiectele contractate în apelurile 1 și 2 au reprezentat-o solicitările numeroase de prelungire a duratei de implementare a proiectelor sau a modificării graficului de rambursare și chiar a bugetului proiectului, datorate creșterii cotei TVA, care au condus la întocmirea de numeroase acte adiționale la contractele de finanțare. Astfel, în cursul anului 2010, forma contractului de finanțare a fost simplificată prin introducerea unor posibilități de modificare (ex. a calendarului de activități, a graficului cererilor de rambursare) cu notificarea OI IMM, fără încheierea unui act adițional.

5. Măsurile de accelerare a implementării instrumentelor structurale adoptate prin HG 606/2010 au condus la întocmirea, la solicitarea beneficiarilor, a unui număr de 70 de acte

adiționale. Începând cu luna noiembrie 2010, au fost introduse în contractul de finanțare clauze privind posibilitatea de instituire de garanții în conformitate cu prevederile legale sus-menționate.

Măsurile de rezolvare constau, pe de o parte, în creșterea capacității instituționale și, pe de altă parte, în organizarea internă judicioasă a activităților, bazată, în special, pe o estimare realistă a numărului de proiecte, programarea apelurilor (succesivă, nu simultană), precum și externalizarea serviciilor de evaluare.

6. Lansarea unui nou apel de proiecte "*Sprijin pentru consultanță acordat IMM*" nu a mai avut loc din 2008, deoarece a existat o suspiciune de fraudă notificată de AM POS CCE la DLAF prin adresa nr.XXV/367169/16.07.2009, constatată cu ocazia verificării administrative a cererilor de rambursare, privind existența unor legături între contractorii câștigători legate de transferuri de resurse financiare în afara relațiilor contractuale între beneficiari și contractori. Până la furnizarea din partea DLAF a unei concluzii referitoare la sesizările făcute de către AM POS CCE, s-a decis suspendarea plăților beneficiarilor în cauză. DLAF a răspuns solicitării AM POS CCE prin adresele nr.7/368 din 16.09.2010 și nr.7/600 din 23.09.2010. Ca urmare, AM POS CCE a solicitat OI IMM prin adresa nr.213502/11.10.2010 reverificarea administrativă a cererilor de rambursare și retransmiterea acestora printr-un nou centralizator. În anul 2011 va fi lansat un nou apel pentru această operațiune, iar Ghidul solicitantului va fi modificat astfel încât să țină cont de cele stabilite de AM POS CCE și DLAF.

7. Menționăm și aspectul legat de înscrierea on line pentru *Apelul 3 pentru "Sprijin financiar în valoare de până la 1.075.000 lei acordat pentru investiții în întreprinderile mici și mijlocii"* din data de 6.09.2010. Sistemul electronic de înscriere a proiectelor a permis înregistrarea până la acoperirea de 200% a bugetului alocat prin Ghidul solicitantului, acesta coroborat cu faptul că principiul de evaluare era primul venit primul servit (cu respectarea punctajului minim obținut de 50 de puncte) a dus la un interes foarte mare pentru schema menționată și silința tuturor firmelor interesate de a se înregistra în primele minute pentru a-și crește șansele de aprobare pentru proiectele proprii. Astfel, în primele ore de la începerea înregistrării bugetul a fost depășit de 200% nemaipermitând înregistrarea de proiecte, fapt ce a condus la nemulțumiri multiple din partea firmelor ce au dorit să se înregistreze mai târziu, făcând în perioada septembrie 2010 un subiect de presă. Ministrul economiei comerțului și mediului de afaceri a declansat o misiune de control prin Corpul său de Control în care a fost implicat și Serviciul Român de Telecomunicații Speciale prin care se administrează rețeaua de transfer de date din cadrul ministerului, care a înlăturat ideea de fraudare a sistemului sau de înșelare a acestuia.

Principalele probleme întâmpinate de AM, în implementarea operațiunii de investiții pentru întreprinderi mari, au fost:

- fluctuația de personal (din cinci ofițeri de proiect numiți la începutul perioadei de evaluare și selecție au finalizat contractarea un număr de trei), ceea ce a dus la supraîncărcarea celor existenți.
- întârzieri în evaluare datorate necontractării în termen a serviciilor de asistență tehnică în evaluarea tehnico-economică a proiectelor. Procedurile de achiziții în acest caz au durat 10 luni.

- motivele retragerilor au fost: incapacitatea firmelor de a obține cofinanțare în contextul economic nou creat, începerea lucrărilor de investiții la unele firme și contextul economic ostil care a dus la decizia renunțării la noi investiții.

În plus, problemele orizontale semnalate la Cap. 2.3., se regăsesc și între problemele întâmpinate în implementarea operațiunilor AP1.

3.2. AXA PRIORITARA 2 – COMPETITIVITATE PRIN CERCETARE, DEZVOLTARE TEHNOLOGICĂ ȘI INOVARE

Progresul de până acum la nivelul Axei Prioritare 2 tinde să confirme estimările inițiale legate de faptul că investițiile private în CDI se manifestă cu o întârziere de 2-3 ani de la acordarea sprijinului public și că, după o perioadă mai lentă de început, sectorul privat va recupera decalajul în ceea ce privește cheltuielile cu cercetarea – dezvoltarea. Din păcate, ceea ce nu s-a putut prevedea în perioada de programare a fost suprapunerea a doi ani de implementare cu o situație economico-financiară globală total defavorabilă investițiilor în CDI. Așadar, cel puțin din punct de vedere cantitativ, calculele inițiale conform cărora „în 2010 cheltuielile private cu C-D vor avea o rată sporită de creștere și vor atinge 0,5% din PIB, urmând să se dubleze până în 2015, au mai puține șanse de a se materializa în circumstanțele actuale.

Având în vedere restricțiile bugetare, beneficiarii din sistemul public de cercetare-dezvoltare întâmpină dificultăți majore în asigurarea co-finanțării în proiectele contractate și în îndeplinirea indicatorilor asumați.

Alături de dificultățile resimțite de sistemul public, firmele s-au văzut nevoite să renunțe la investiții în cercetare-dezvoltare și să adopte strategii de supraviețuire, lucru vizibil în progresul mai lent al operațiunilor dedicate beneficiarilor privați.

Consecințele evoluțiilor în domeniul cercetării sunt relevate și în „Raportul inovație companii 2010”, publicat de Eurostat, care arată că, în România doar una din trei companii inovează (dintre acestea, doar 13% au colaborat cu alte instituții sau companii pentru a realiza inovații și doar 7,6% au colaborat cu parteneri din zona euro, procentul de firme care colaborează cu parteneri din alte zone ale lumii – SUA, India, China – fiind și mai mic).

3.2.1. Atingerea țintelor și analiza progreselor înregistrate

- **Informații cu privire la progresul fizic și financiar**

În anul 2010, în cadrul AP 2 – Competitivitate prin cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare au fost lansate 2 noi apeluri de proiecte:

-Operațiunea 2.1.1 (apelul 2) – *Proiecte de cercetare în parteneriat între universități/institute de cercetare-dezvoltare și întreprinderi*, din cadrul DMI 2.1. – Cercetare-dezvoltare în parteneriat între universități/institute de cercetare-dezvoltare și întreprinderi în vederea obținerii de rezultate aplicabile în economie

Bugetul alocat acestui apel a fost de 46,57 milioane Euro (echivalent lei: 200 milioane lei). Apelul a fost lansat la data de 14.10.2010, competiția fiind cu depunere continuă până la epuizarea bugetului.

-Operațiunea 2.3.2 (apelul 2) - Dezvoltarea infrastructurii de CD a întreprinderilor, cu crearea de noi locuri de muncă pentru CD din cadrul DMI 2.3. – Accesul întreprinderilor la activități de cercetare-dezvoltare și inovare

Bugetul alocat acestui apel a fost de 46,57 milioane Euro (echivalent lei: 200 milioane lei).

Apelul a fost lansat în 29.04.2009, iar termenul limită de depunere a proiectelor a fost 02.09.2010, dată până la care au fost depuse 49 de proiecte. La data de 31.12.2010, 43 de proiecte erau în curs de evaluare.

Prin Decizia nr.9/22.10.2010, CM POS CCE a aprobat, în cadrul AP 2, realocarea sumei de 35 milioane euro pentru Op. 2.2.1 – Dezvoltarea infrastructurilor de CD existente și crearea de noi infrastructuri de CD (sumă formată din 15,55 milioane euro de la Op.2.1.1 – Proiecte de cercetare în parteneriat, 11,67 milioane euro de la Op.2.3.2 – Dezvoltarea infrastructurii de cercetare a întreprinderilor și 7,78 milioane euro de la Op.2.3.3 – Promovarea inovării în cadrul întreprinderilor).

În cursul anului 2010, la nivelul AP 2, au fost plătite cereri de prefinanțare în valoare de 372.015.622 lei și cereri de rambursare în valoare de 114.020.129 lei aferente proiectelor contractate de OI Cercetare.

La data de 31.12.2010, situația realizării indicatorilor (informații extrase și din contractele semnate) la nivelul AP 2, se prezintă astfel :

Indicatori		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Proiecte realizate în parteneriat de institutii de C&D si intreprinderi (număr)	Realizare	-	-	0	26						26
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	200	200
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Proiecte de C&D (număr)	Realizare	0	0	80	191						271
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	600	600
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IMM asistate financiar în proiecte de C&D (număr)	Realizare	-	-	18	82						100
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	225	225
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Întreprinderi mari asistate financiar în proiecte de C&D (număr)	Realizare	-	-	3	9						12
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	25	25
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Întreprinderi start-up dezvoltate (număr)	Realizare	0	0	5	2						7
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	30	30
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Întreprinderi spin-off dezvoltate (număr)	Realizare	-	-	4	16						20
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	20	20
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Centre C&D racordate la structuri GRID (număr)	Realizare	-	-	11	0						11
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	10	10
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Structuri inovative	Realizare	-	-	0	0						0
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	8	8

Indicatori		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
dezvoltate- poli de excelență (număr)	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Locuri de munca nou create: (număr)	Realizare	0	0	5	257						262
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	500 (200+300)	500
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Laboratoare/ centre de cercetare nou create (număr)	Realizare	-	-	10	24						34
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	100	100
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Laboratoare/ centre de cercetare modernizate (număr)	Realizare	-	-	9	33						42
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	100	100
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cereri de brevete rezultate (număr)	Realizare	-	-	0	11						11
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	50	50
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Indicatori suplimentari		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Număr de specialiști din străinătate angajați	Realizare	0	0	0	43						43
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	30	30
	Valoarea de Bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Număr de articole în publicații științifice	Realizare	0	0	0	14						14
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	250	250
	Valoarea de Bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Număr de rezultate CDI transferate	Realizare	0	0	0	18						18
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Valoarea de Bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cheltuieli publice în proiecte de CDI asistate (Meuro)	Realizare	-	-	2,2	129						131,2
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	640	640
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cheltuieli private în proiecte de CDI asistate (Meuro)	Realizare	-	-	0	15,11						15,11
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	170	170
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Instituții sprijinite	Realizare	-	-	20	69						89

pentru creșterea capacității administrative (număr)	Țintă ¹	-	-	-					80	80
	Valoare de bază	-	-	-					-	-

¹Ținta este pentru toata perioada de programare; N/A în cazul indicatorilor la nivel de proiect

Pentru majoritatea indicatorilor AP2, probabilitatea de realizare este medie sau ridicată.

Țintele propuse sunt deja depășite pentru indicatorii „Instituții sprijinite pentru creșterea capacității administrative” și „Centre C&D racordate la structuri GRID”, cu mențiunea că rapoartele de progres arată că sunt șanse reale de finalizare, la termenele stabilite, a proiectelor ce vizează cel de-al doilea indicator.

Problematica start-up-uri și spin-off-uri sprijinite, analizată în ansamblu, conduce la o realizare în proporție de 54%. Dacă ținta pentru indicatorul „spin-off-uri sprijinite” a fost deja atinsă, nu același lucru se poate spune în cazul „start-up-urilor sprijinite”, la care gradul de realizare este de 24%. Și în acest caz, motivul îl constituie criza economică, lipsa de lichidități la dispoziția potențialilor beneficiari și neîncrederea băncilor în a acorda un credit unor astfel de firme .

Situația economică dificilă în care se află întreprinderile și imposibilitatea cofinanțării proiectelor impiedică și asupra îndeplinirii indicatorului „Proiecte realizate în parteneriat de instituții de CD și întreprinderi”, pentru Op.2.1.1 încheindu-se doar 30 de contracte, din care 4 au fost deja reziliate, în condițiile în care ținta indicatorului este de 200. Ca măsură menită să accelereze gradul de realizare, s-a procedat la modificarea ghidului solicitantului, venind în întâmpinarea IMM-urilor în special și a fost lansat un nou tip de proiect (tip 2), cu aplicarea prevederilor Ordinului MECMA nr. 1628/2010 (pentru aprobarea schemei de ajutor de minimis denumită "Ajutor de minimis pentru sprijinirea proiectelor de cercetare în parteneriat"). Acest nou tip de proiect dă posibilitatea beneficiarului întreprindere să caute serviciile de cercetare care îi sunt necesare. Aceste servicii vor putea fi achiziționate pe parcursul proiectului de la una sau mai multe instituții de cercetare respectând normele interne de achiziții stabilite prin contractul de finanțare. Se preconizează că noile facilități asigurate vor contribui și la atingerea țintei indicatorului „Proiecte CD sprijinite”, indicator al cărui grad de realizare, în acest moment, se apropie de 50%.

O situație mai delicată se înregistrează în ceea ce privește indicatorul „Cheltuieli private în proiecte de CDI asistate” (grad de realizare- 8,9%), dar situația s-ar putea îmbunătăți întrucât în următoarea etapă, sunt așteptate a fi depuse cereri de rambursare în valori mai mari, datorită începerii lucrărilor de construcții în proiectele de investiții din cadrul Op 2.2.1 și Op 2.3.2.

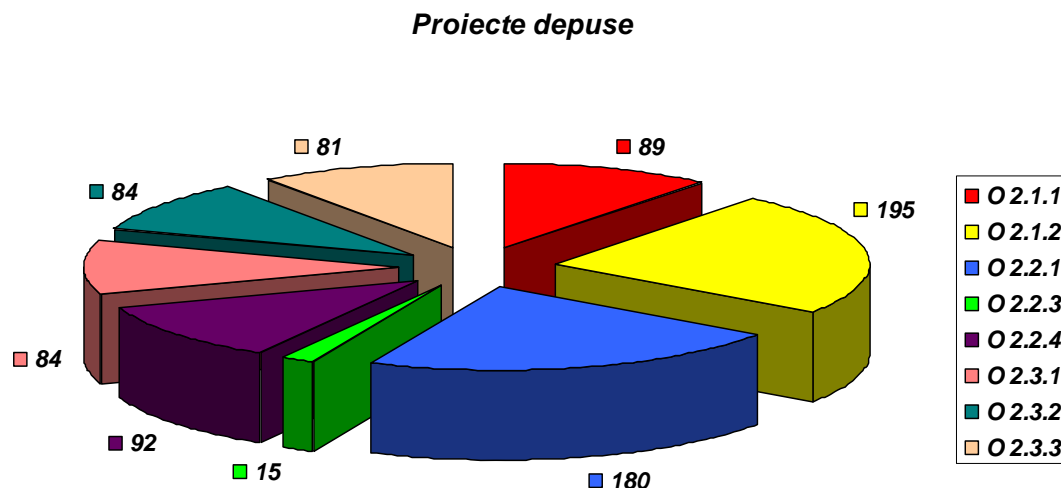
Cele mai mari probleme sunt legate de țintele asumate pentru indicatorul „Locuri de muncă nou create în CD”, în condițiile în care toți beneficiarii din sectorul public se supun restricțiilor bugetare generate de criza economică, iar beneficiarii din sectorul privat sunt concentrați asupra menținerii pe linie a propriei afaceri și sunt mai reticenti în a investi în cercetare, dezvoltare și generarea unor noi locuri de muncă. □

- **Analiza calitativă**

Până la sfârșitul trimestrului IV 2010, a fost lansat 80% din bugetul alocat axei, restul de 20% va fi lansat în anul 2011, respectiv, din 646 milioane euro – buget alocat, au mai rămas de lansat 129 milioane euro.

Lansarea masivă demonstrează voința de a pune la dispoziția potențialilor beneficiari importante fonduri alocate și necesitatea acută și urgentă a sprijinirii sectorului de cercetare – dezvoltare – inovare, pentru a beneficia ulterior de „efectul de pârghie” asupra competitivității.

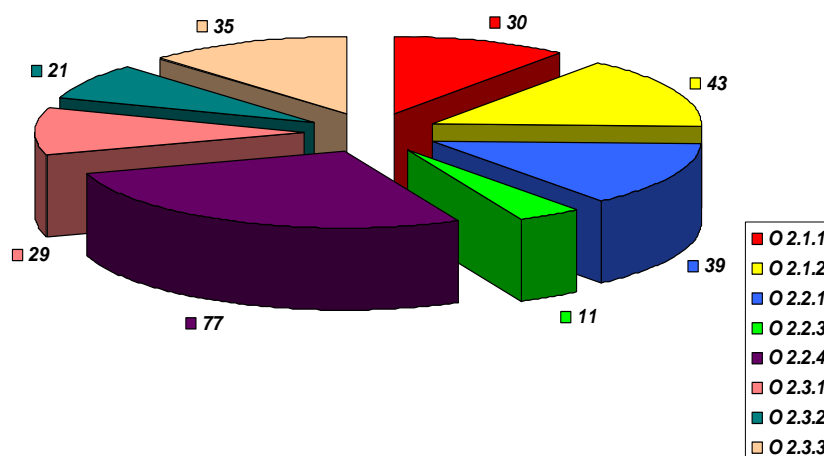
Distribuția pe operațiuni a celor 820 de proiecte depuse în apelurile lansate, se prezintă astfel :

Analiza demonstrează interesul crescut al potențialilor beneficiari pentru dezvoltarea infrastructurii CD existente și crearea de noi infrastructuri și pentru proiectele CD de înalt nivel științific la care vor participa specialiști din străinătate. Totodată, analiza probează un fapt îmbucurător, și anume că, în pofida dificultăților generate de climatul economic, interesul pentru parteneriat pe teme de CD între universități/ institute de cercetare-dezvoltare și întreprinderi, pentru start-up-urile și spin-off-urile inovative, pentru dezvoltarea infrastructurii de CD a întreprinderilor și, în concluzie, pentru promovarea inovării în cadrul întreprinderilor, rămâne constant, la un nivel adecvat și echilibrat.

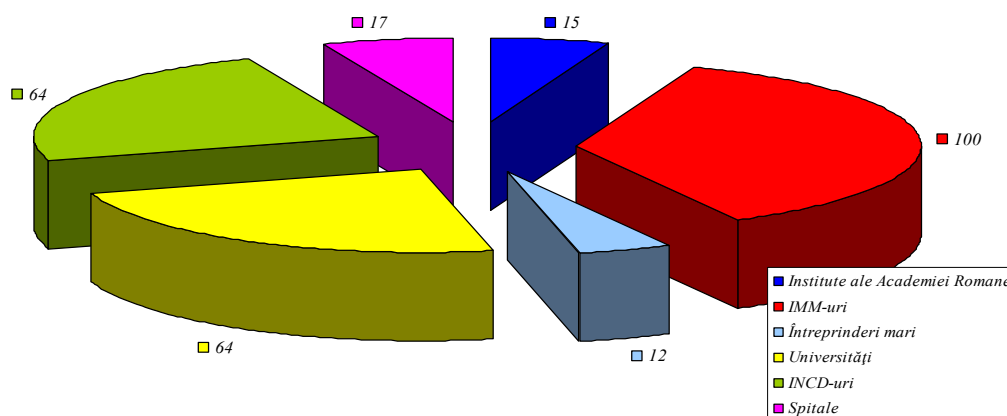
Progresul înregistrat în contractarea pentru finanțare a proiectelor este semnificativ față de anul 2009, numărul contractelor semnate crescând de peste 3 ori. Distribuția pe operațiuni a celor 284 proiecte contractate, se prezintă astfel :

Proiecte contractate

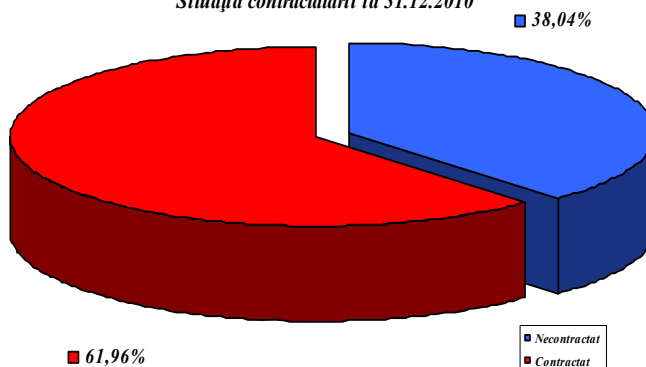
Analizând distribuția contractelor pe tipuri de beneficiari constatăm că 59% reprezintă beneficiari publici și 41% reprezintă beneficiari privați. Distribuția contractelor pe instituții beneficiare evidențiază structura sectorului cercetării și relevă gradul de implicare în proces a instituțiilor de profil :

Număr de proiecte finanțate prin Axa 2 din POS CCE pe tipuri de instituții

Până la 31.12.2010 a fost contractată suma de cca.401 mil.euro din totalul de 646 mil.euro alocat pe AP 2, ceea ce reprezintă un grad de angajare a fondurilor alocate de cca.62%.

Situația contractării la 31.12.2010

Din totalul sumelor contractate, 74% reprezintă sume cu destinație investiții, 20% reprezintă sume destinate activităților de cercetare, iar 6% reprezintă sume pentru activități suport (Op.2.2.4.- Întărirea capacității administrative).

Dat fiind numărul mare al proiectelor deja selectate și facilitățile oferite potențialilor beneficiari la lansarea ultimelor apeluri, există premise ca totalitatea fondurilor alocate axei prioritare să fie angajate.

Fondurile contractate de beneficiarii publici sunt în proporție de 47,4% în regiunea București-Ilfov, în 14% din cazuri în regiunea Vest și în 11,4% din cazuri în regiunea Nord-Est. Explicația se regăsește în concentrarea în aceste zone a centrelor de învățământ superior cu tradiție și a centrelor de cercetare. La polul opus se situează regiunea de Sud-Est cu 0,4% din cazuri, fapt explicabil prin lipsa, în zonă, a unor instituții de cercetare.

Fondurile contractate de beneficiarii privați (persoane juridice) sunt distribuite astfel: 33% în regiunea București-Ilfov, 18% în regiunea Sud-Vest și 14% în regiunea Centru. La polul opus se situează, din nou, regiunea de Sud-Est cu numai 1%.

Rata de succes, pentru **apelurile active** în anul 2010, se prezintă astfel:

Operațiunea	Nr. proiecte depuse	Nr. proiecte selectate	Rata de succes
2.1.1 (apel 2)	-	-	-
2.3.2 (apel 2)	49	34	69%
2.3.1	84	47	56%

Calitatea propunerilor de proiecte

În faza de verificare administrativă și a eligibilității a fost respins un număr foarte mic de proiecte. Acest fapt se datorează fazelor anterioare de pregătire a proiectelor susținute prin programul național IMPACT, care a avut aproape aceleași criterii de verificare și experienței aplicanților din sistemul de cercetare – institute de cercetare, universități - în participarea la competiții de proiecte și familiarizarea cu cerințele formale și administrative. Același argument este valabil și pentru explicarea numărului mare de proiecte care au obținut punctaje peste pragul de calitate, ceea ce dovedește o pregătire bună a acestor propuneri.

Valoarea totală a finanțărilor solicitate

Operațiunile cele mai solicitate au fost operațiunea 2.2.1 (Dezvoltarea infrastructurii C-D existente și crearea de noi infrastructuri C-D - laboratoare, centre de cercetare) pentru care cererile de finanțare depuse au depășit de 16 ori bugetul alocat competiției, și operațiunea 2.1.2 (Proiecte C-D de înalt nivel științific la care vor participa specialiști din străinătate) la care valoarea totală a proiectelor depuse a fost de cca.11 ori mai mare decât bugetul competiției.

La polul opus s-a situat operațiunea 2.3.1 (Sprijin pentru start-up-urile și spin-off-urile inovative) la care valoarea totală solicitată a fost mai mică decât bugetul competiției și operațiunea 2.2.4 (Întărirea capacității administrative) la care valoarea totală solicitată a , propunerilor depuse a depășit cu puțin bugetul alocat.

Această comparație relevă situații puțin contradictorii: pe de o parte un interes real al comunității științifice pentru infrastructurile publice de cercetare în opoziție cu interesul

relativ scăzut pentru proiecte de creștere a capacității administrative (vizând calitatea managementului) și, pe de altă parte, interesul masiv manifestat pentru proiecte CD de înalt nivel științific în opoziție cu interesul pentru proiectele de cercetare în parteneriat între universități/institute de cercetare-dezvoltare și întreprinderi.

3.2.2. Probleme importante înregistrate și măsuri adoptate pentru rezolvarea lor

Problemele înregistrate în procesul de evaluare, deși fără impact major asupra activității au constat în:

- în ceea ce privește evaluarea administrativă, se poate spune că motivele de respingere țin mai mult de neatenția beneficiarilor și mai puțin de neînțelegerea cerințelor privind completarea și prezentarea documentelor

- în etapa de verificare a eligibilității, s-a constatat că cererile de finanțare nu conțin suficiente informații pentru a putea decide răspunsul la toate criteriile din grila de verificare a eligibilității.

Pentru a veni în sprijinul solicitanților și a reduce numărul propunerilor de proiecte respinse în această etapă, a fost modificată procedura de evaluare și s-a introdus posibilitatea solicitării de clarificări, care să elimine și eventualele dificultăți ulterioare de implementare a proiectului în condițiile în care acesta ar fi selectat pentru finanțare

- media proiectelor respinse în etapa de verificare administrativă este de 8,6%, iar pentru etapa de verificare a eligibilității de 2,9%.

- etapa de evaluare tehnico-financiară a evidențiat că cele mai scăzute punctaje sunt obținute pentru criteriile care se referă la „Calitatea și maturitatea proiectului”, sau „Sustenabilitate și capacitatea solicitantului de operare”, respectiv pentru Op.2.2.1, depunctarea mai semnificativă a fost înregistrată pentru aspectele referitoare la evaluarea capacității de operare a infrastructurii. Pentru operațiunea Op.2.3.2 la proiectele cu punctaj sub limita de 21 de puncte, o depunctare mai mare s-a înregistrat în special pe criteriile de natură economică, în prim plan figurând cele privind sustenabilitatea economică și capacitatea de operare. La Op.2.3.1 principalele criterii de depunctare au fost sustenabilitatea economică, calitatea și maturitatea proiectului și structura neechilibrată a bugetului.

Problemele orizontale semnalate la Cap. 2.3., se regăsesc și între problemele întâmpinate în implementarea operațiunilor AP2, cu precădere cele referitoare la decalarea graficelor de implementare din cauza procedurilor de achiziție publică.

Organismul Intermediar pentru Cercetare a întreprins o serie de măsuri în vederea accelerării absorbției fondurilor :

- Lansarea tuturor operațiunilor pentru care nu s-au epuizat fondurile alocate s-a făcut cu depunere continuă (Op.2.1.1, Op.2.3.1, Op.2.3.3).
- A fost accelerat ritmul evaluării- max 3 luni de la depunere.
- Pentru reducerea termenului de întocmire a contractelor, a fost modificată procedura de evaluare, în sensul de a solicita avizul de angajament global, pentru proiectele selectate pentru finanțare, după revizuirea cererilor de finanțare.
- S-au organizat, în fiecare regiune de dezvoltare, acțiuni de informare a potențialilor beneficiari, cu privire la lansarea noilor operațiuni (conferințe și instruirii pentru fiecare nou apel lansat).

- Pentru operațiunea 2.1.1- Proiecte de cercetare în parteneriat între universități/institute de cercetare-dezvoltare și întreprinderi, a fost introdusă, în noul apel, schema de finanțare „de minimis”, în scopul ușurării condițiilor de cofinanțare (proiecte de tip 2).

3.3. AXA PRIORITARĂ 3: TEHNOLOGIA INFORMAȚIILOR ȘI COMUNICAȚIILOR PENTRU SECTORUL PUBLIC ȘI PRIVAT

Evoluțiile în domeniul tehnologiei informațiilor și comunicațiilor tind să confirme necesitatea acordării sprijinului investițional și includerii acestui sector printre prioritățile programului.

Datele publicate în 2010 de Comisia Europeană în Europe's Digital Competitiveness Report (Raportul despre competitivitatea Europei digitale) plasează România pe ultimul loc în UE în ceea ce privește utilizarea internetului, cu precizarea că 61% dintre români nu au accesat niciodată internetul. Dacă la capitolul viteză a conexiunilor, România este pe locul al patrulea la nivel mondial, la capitolul rata de penetrare, avem de recuperat. Rata scăzută a conectivității se reflectă în rata, de asemenea mică, a utilizării internetului. România are cele mai scăzute rate de utilizare regulată și frecventă a internetului din UE.

Potrivit unui raport publicat în luna decembrie 2010, din punct de vedere al accesului la conexiunile de internet, România se clasează pe penultima poziție în UE, devansând doar Bulgaria. Astfel, deși rata de penetrare a internetului s-a triplat în 2010, ajungând la 42%, rămâne sub media UE, unde 70% din gospodăriile se pot conecta la servicii de internet.

Creșterea ratei de acces la serviciile internet este una dintre prioritățile CE, care urmărește ca peste 10 ani, jumătate dintre gospodăriile europene să aibă abonamente la servicii de internet cu o viteză de transfer de peste 100 Mbps. De asemenea, strategia europeană prevede ca până în 2013 toți cetățenii europeni să aibă acces la internet broadband.

Având în vedere că obiectivul specific al POS CCE legat de AP3 este de creștere a ratei de penetrare broadband în România (numărul de conexiuni în bandă largă per 100 de locuitori) de la 5% în 2005, până la 40% în 2015, este necesar ca progresul la nivelul AP 3 să crească semnificativ, operațiunile legate de sprijinirea infrastructurii de broadband, 3.1.2 /3.1.3 să se concretizeze și să fie lansate cât mai curând, iar proiectele selectate pentru operațiunile cu beneficiari IMM-uri, 3.1.1, 3.3.1 sau 3.3.2, să fie implementate și să beneficieze de plăți substanțiale din fondurile alocate.

3.3.1. Atingerea țintelor și analiza progreselor înregistrate

- **Informații privind evoluția fizică și financiară**

În anul 2010, în cadrul AP 3 – Tehnologia informațiilor și comunicațiilor pentru sectoarele privat și public, au fost lansate 3 noi apeluri de proiecte:

-Operațiunea 3.1.1 (apelul 2) – *Sprijinirea accesului la internet și la serviciile conexe*-din cadrul DMI 3.1. – Susținerea utilizării TIC

Bugetul alocat acestui apel a fost de 14,85 milioane Euro (echivalent lei: 63,75 milioane lei). Această operațiune a fost demarată la data de 20.12.2010, competiția fiind cu depunere continuă până la data de 29.07.2011. La 31.12.2010 erau înscrise on-line 714 proiecte.

-Operațiunea 3.2.2 (apelul 2) – *Implementarea de sisteme TIC în scopul creșterii interoperabilității sistemelor informatice* din cadrul DMI 3.2. – Dezvoltarea și creșterea eficienței serviciilor publice electronice moderne

Bugetul alocat acestui apel a fost de 5,35 milioane Euro (echivalent lei: 23 milioane lei). Valoarea minimă a finanțării acordate este de 500.000 lei, iar valoarea maximă a finanțării nerambursabile acordate este de 9.000.000 lei.

Apelul a fost lansat în 21.06.2010 și a fost deschis până la data de 20.08.2010, dată până la care au fost depuse 22 de proiecte.

-Operațiunea 3.2.3 (apelul 2) - *Susținerea implementării de aplicații de e-educație* din cadrul DMI 3.2. – Dezvoltarea și creșterea eficienței serviciilor publice electronice moderne

Bugetul alocat acestui apel a fost de 19,1 milioane Euro (echivalent lei: 82 milioane lei).

Această operațiune a fost lansată în luna aprilie.2010 și a fost deschisă până la data de 20.08.2010, cu perioada de înregistrare a propunerilor de proiecte până la 15.06.2010, dată până la care au fost depuse 134 de proiecte.

-Operațiunea 3.2.4 (apelul 2) - *Susținerea implementării de soluții de e-sănătate și asigurarea conexiunii la broadband, acolo unde este necesar*, din cadrul DMI 3.2. – Dezvoltarea și creșterea eficienței serviciilor publice electronice moderne

Bugetul alocat acestui apel a fost de 40 milioane Euro (echivalent lei: 171,7 milioane lei).

Această operațiune a fost lansată în luna la 29.09.2010, cu perioada de înregistrare on-line a propunerilor de proiecte, până la 29.10.2010, dată până la care au fost depuse 2 proiecte.

În cursul anului 2010, la nivelul AP 3, au fost plătite cereri de prefinanțare în valoare de 29.202.136 lei și cereri de rambursare în valoare de 64.620.606 lei aferente proiectelor contractate de OI PSI.

La data de 31.12.2010, situația realizării indicatorilor (informații extrase din contractele semnate) la nivelul AP 3, se prezintă astfel :

Indicatori		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Număr de proiecte TIC	Realizare	-	-	167*	101						248
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	1.400	1.400
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rețele broadband realizate- infrastructura comunicații electronice (număr)	Realizare	-	-	0	0						0
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	100	100
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sisteme informatice implementate/ extinse (număr)	Realizare	-	-	0	1						1
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	1.000	1.000
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sisteme pentru care se asigură	Realizare	-	-	7	47						54
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	200	200

Indicatori		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
interoperarea în cadrul operațiunii inter-operabilitatea (număr)	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IMM conectate la internet broadband - infrastructura de comunicații electronice (număr)	Realizare	0	0	127	0						127
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	5.000	5.000
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Instituții publice conectate la rețele broadband - infrastructura de comunicații electronice (număr)	Realizare	-	-	0	10						10
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	100	100
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Unități/ inspectorate școlare conectate la internet broadband - infrastructura de comunicații electronice (număr)	Realizare	-	-	2.302**	0						0
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	500	500
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ONG conectate la internet broadband - infrastructura de comunicații electronice (număr)	Realizare	-	-	0	32						32
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	100	100
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Populație adițională care are acces la rețele broadband - infrastructura comunicații electronice (număr)	Realizare	-	-	0	0						0
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	300.000	300.000
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Utilizatori de mijloace electronice înregistrați E-guvernare E-learning E-sănătate Inter-operabilitate (număr)	Realizare	-	-	0	0						0
	Țintă ¹									300.000	300.000
										200.000	200.000
										400.000	400.000
									100.000	100.000	
Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
IMM care	Realizare	-	-	0	66						66

Indicatori		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
utilizează sisteme informatice de management integrat (număr)	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	800	800
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IMM care utilizează sisteme informatice de comerț electronic (număr)	Realizare	-	-	0	14						14
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	4.200	4200
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Notă : *Din 167 de proiecte TIC contractate și raportate în anul 2009, pe parcursul implementării realizate în anul 2010 au fost reziliate 20 contracte specifice.

** Cele 2302 contracte de finanțare, raportate în 2009, care aveau ca scop conectarea unităților școlare la internet broadband, au fost reziliate, urmând a fi lansat un nou apel de proiecte specific.

Deși la momentul de raportare, pentru majoritatea indicatorilor AP 3, probabilitatea de realizare pare incertă, eforturile de accelerare a operațiunilor nelansate și a activităților de evaluare și contractare în perioada următoare, vor conduce la realizarea indicatorilor la valori cât mai apropiate de cele asumate.

În sprijinul ipotezei optimiste poate fi adus chiar interesul pentru lansările din 2010:

-nevoia de finanțarea pentru susținerea proiectelor de e-learning a fost de 7,49 ori mai mare decât resursele alocate, iar în cazul proiectelor destinate implementării de sisteme TIC în scopul creșterii interoperabilității sistemelor informatice a fost mai mare de 3,62 ori.

-în ceea ce privește apelul destinat sprijinirii accesului la Internet și la serviciile conexe se poate constata faptul că în numai câteva zile de la lansare (apelul al doilea a fost lansat la data de 20.12.2010) au fost solicitate peste 76% din fondurile alocate, ceea ce a creat premisele contractării integrale a bugetului alocat, în cursul anului 2011.

Monitorizarea realizărilor din perioada imediat următoare va fi de natură a valida țintele asumate.

- **Analiză calitativă**

Până la sfârșitul trimestrului IV 2010, a fost lansat 70,77% din bugetul alocat axei, respectiv 332,25 milioane euro, din 469,43 milioane euro – buget alocat.

Comparativ cu alocarea bugetară aferentă perioadei 2007-2013, 28,2% din totalitatea fondurilor disponibile a fost aprobată pentru finanțare, până la 31.12.2010, iar 17,16% din fonduri erau deja contractate.

Odată depășite dificultățile de conceptualizare a modelului de implementare pentru Op. 3.1.2 / 3.1.3, capacitatea de absorbție la nivelul AP 3 nu pare să reprezinte o problemă, având în vedere că rata de popularitate este satisfăcătoare.

Având în vedere alocarea la nivelul AP3, progresele înregistrate până în prezent evidențiază faptul că bugetele alocate intervențiilor ar putea fi integral absorbite, cu condiția ca procesele de efectuare a plăților să fie accelerate.

Din punct de vedere al ratelor de aprobare și contractare, progresul înregistrat până la data de referință la nivelul AP3 este important. Cu toate acestea, există diferențe majore între progresul realizat în cazul operațiunilor dedicate sectorului public și cel aferent intervențiilor care vizează sectorul privat, cu precizarea că progresul actual derivă în principal din performanța relativ bună a intervențiilor care vizează sectorul public.

Distribuția regională a cererilor depuse în cadrul operațiunilor AP3 arată o orientare majoritară în Regiunea București-Ilfov, iar în interiorul acesteia, spre București, deoarece administrația publică centrală (în principal ministerele) se află în București. Totuși prin serviciile dezvoltate impactul proiectelor este de regulă relevant la nivelul întregii țări, susținând astfel indirect toate regiunile de dezvoltare și implicit majoritatea populației.

Deși POS CCE se adresează în special sectorului privat, ponderea finanțărilor nerambursabile din AP 3 destinate sectorului privat (atât din punct de vedere al fondurilor disponibile cât și al rezultatelor obținute până la data de referință) este relativ redusă. Trebuie remarcat faptul că, deși valoarea finanțării nerambursabile, precum și intensitatea sprijinului financiar sunt mai mult decât atrăgătoare în majoritatea cazurilor, totuși ritmul progreselor în cazul operațiunilor care vizează sectorul privat este considerabil mai lent, decât în cazul intervențiilor din sectorul public.

De asemenea, fondurile solicitate de beneficiari administrația publică centrală (ministere) au fost aprobate în procent de 100%, în timp ce procentele de aprobare pentru fondurile solicitate de administrația publică locală (ADI-uri, biblioteci) sunt sensibil mai scăzute.

De remarcat că, în cazul operațiunilor destinate sectorului public, calitatea proiectelor depuse a fost ridicată.

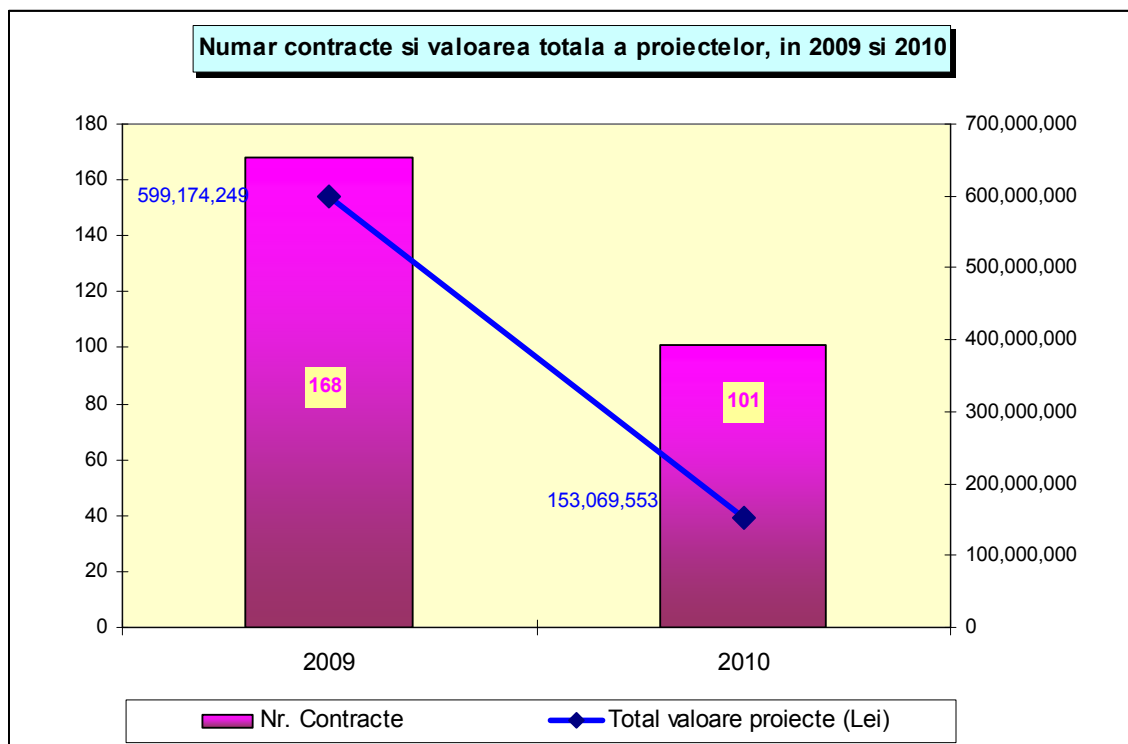
O analiză similară realizată în funcție de tipul de solicitant/beneficiar pentru operațiune 3.1.1 (IMM sau ONG), arată că în general proiectele depuse de IMM-uri au avut o calitate mai bună decât cele depuse de ONG-uri.

Principalele motive pentru respingerea proiectelor în urma verificării administrative constau în nerespectarea cerințelor de bază privind transmiterea, formatul standard al cererii de finanțare ori termenele prestabilite (de ex pentru clarificări). Cele mai multe proiecte care au fost respinse din motive administrative aparțin potențialilor solicitanți din mediul privat.

Majoritatea cazurilor de respingere în urma verificării eligibilității derivă din neînțelegerea suficientă/ nerespectarea criteriilor de eligibilitate de bază (lipsa de resurse financiare sau a sustenabilității, neîncadrarea în categoria IMM). De asemenea, o parte însemnată a proiectelor a fost respinsă din motive tehnice și de respectare a criteriilor de eligibilitate (activități neeligibile, neîndeplinirea cerințelor de neutralitate tehnologică, a reglementărilor relevante naționale și ale UE sau includerea unor activități similare finanțate anterior prin intermediul instrumentelor structurale). Solicitanții din sectorul public s-au confruntat cu mai puține probleme în ceea ce privește respectarea criteriilor de eligibilitate.

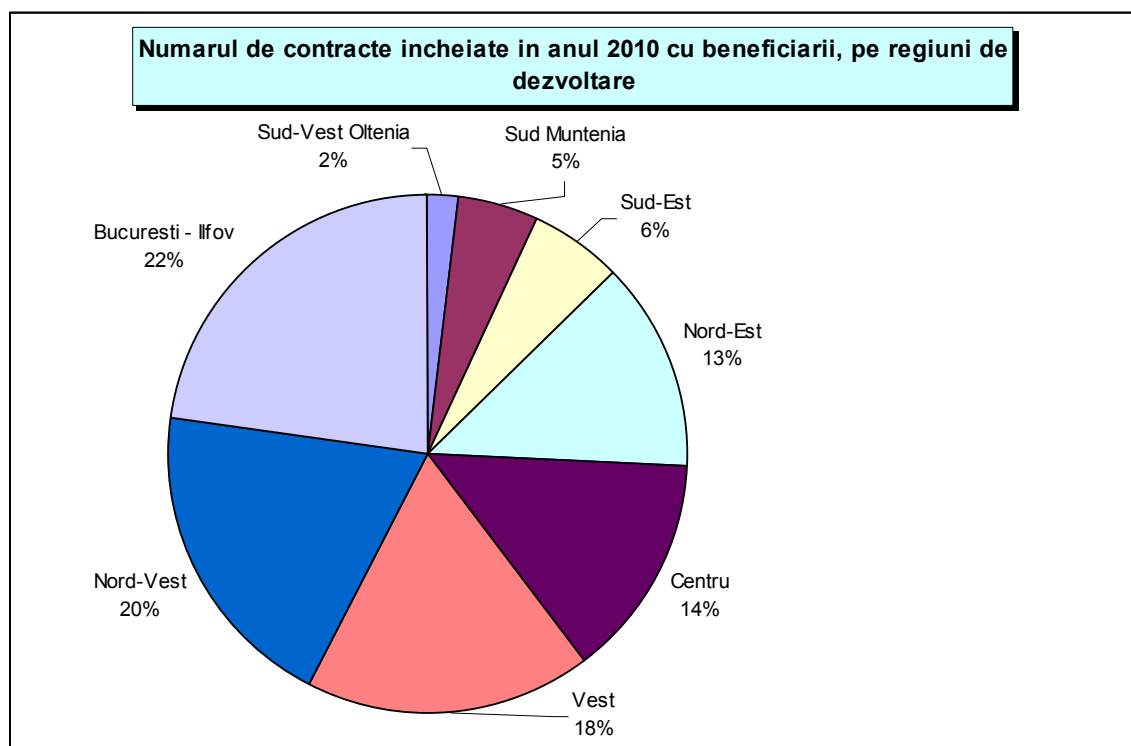
Printre motivele de respingere a proiectelor, în procesul evaluării tehnico-economice, regăsim: prezentarea unor bugete nerealistice; documentația de o calitate slabă; înțelegerea insuficientă a ghidurilor solicitantului, incapacitatea de a asigura operarea și sustenabilitatea investiției; capacitatea insuficientă de management de proiect.

După cum se observă din graficul de mai jos, în anul 2010 s-a înregistrat o scădere semnificativă a numărului de contracte încheiate cu beneficiarii, aceeași tendință fiind înregistrată și din punct de vedere al valorii totale a proiectelor. Această situație a fost determinată de faptul că valoarea proiectelor depuse este ridicată, iar bugetul alocat apelurilor de proiecte specifice este limitat. Astfel, deși mai multe proiecte au îndeplinit condițiile minime de evaluare și selecție, numai o parte dintre acestea (cele cu punctajul cel mai mare) au fost contractate.

Distribuția regională, situația contractelor încheiate cu beneficiarii, în anul 2010, se prezintă astfel:

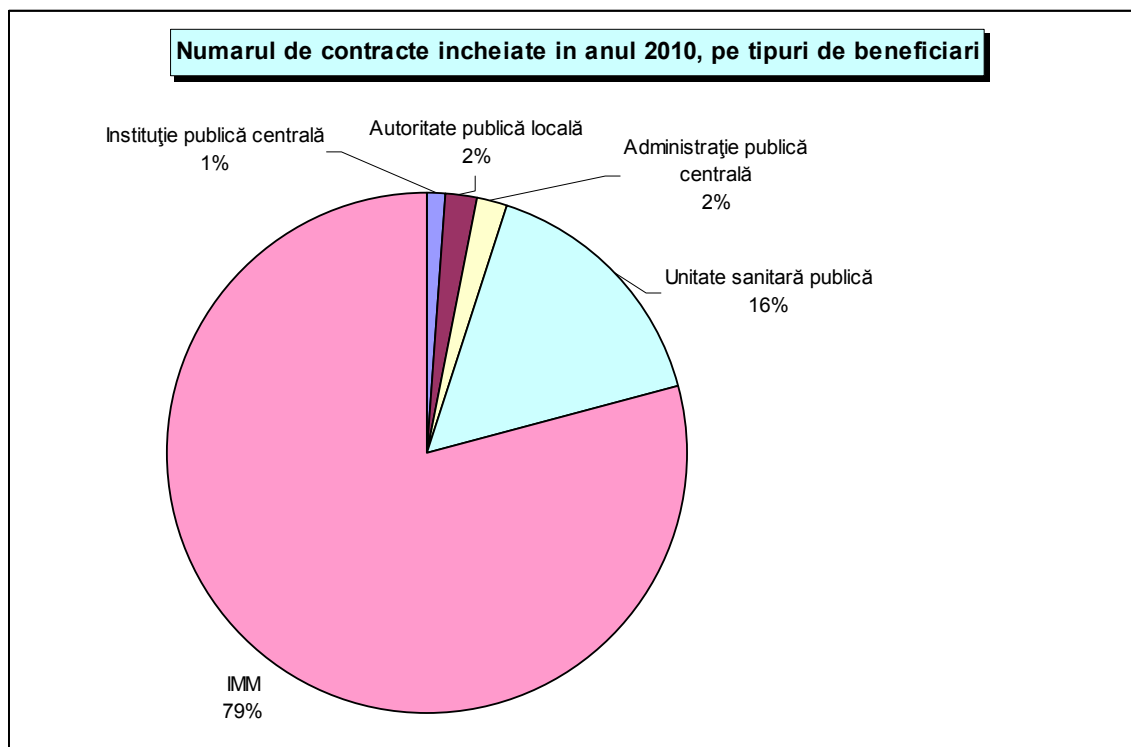
Regiune	Nr contracte 2010	Total Contract	Grant	FEDR	BS
Sud-Vest Oltenia	2	988.640	458.370	374.121	84.248
Sud Muntenia	5	11.085.918	8.525.261	6.958.318	1.566.943
Sud-Est	6	10.118.019	7.360.413	6.007.569	1.352.844
Nord-Est	13	18.002.451	11.425.730	9.325.681	2.100.049
Centru	14	18.698.549	7.098.877	5.794.104	1.304.774
Vest	18	20.410.188	13.168.590	10.748.203	2.420.387
Nord-Vest	20	20.649.615	12.194.378	9.953.051	2.241.327
BUCURESTI-ILFOV	23	53.229.824	36.307.636	29.634.293	6.673.344
Total	101	153.183.204	96.539.254	78.795.339	17.743.915

După cum se observă din graficul de mai sus, cele mai multe contracte au fost încheiate la nivelul regiunii de dezvoltare București – Ilfov, urmată de regiunea Nord – Vest și regiunea Vest, la polul opus, cu o pondere scăzută situându-se regiunea Sud – Vest Oltenia.

Pe tipuri de beneficiari, distribuția contractelor se prezintă astfel:

Tip institutie	Nr Contracte	Total Contracte	Grant	FEDR	BS
Instituție publică centrală	1	13.057.200	10.972.437	8.955.703	2.016.734
Autoritate publică locală	2	11.616.125	3.413.129	2.785.796	627.333
Administrație publică centrală	2	2.563.040	2.153.815	1.757.944	395.871
Unitate sanitară publică	16	63.580.181	50.707.481	41.387.446	9.320.035
IMM	80	62.366.657	29.292.393	23.908.451	5.383.942
Total	101	153.183.204	96.539.254	78.795.339	17.743.915

După cum se observă, se înregistrează o pondere de 79 % în cazul beneficiarilor privați, restul fiind reprezentați de beneficiarii publici

Rata de succes, pentru **apelurile active** în anul 2010, se prezintă astfel:

Operațiunea	Nr. proiecte depuse	Nr. proiecte selectate	Rata de succes
3.1.1 (apel 2)	714	-	-
3.2.2 (apel 2)	22	-	-
3..2.3(apel 2)	134	-	-
3..2.4(apel 2)	2	-	-

3.3.2. Probleme importante înregistrate și măsuri adoptate pentru rezolvarea lor

1. Cea mai mare întârziere în lansare și, ca urmare cea mai mare problemă în finalizarea implementării până în 31 decembrie 2015 este înregistrată de operațiunea *Sprijin pentru pentru realizarea **rețelelor de broadband** în zonele de eșec al pieței (zone rurale și zone mici urbane defavorizate din punct de vedere al accesului).*

În 2010 unul dintre principalii operatori de telecomunicații a anunțat o acoperire la nivel național de circa 90% pentru conexiune 3G (de tip broadband), ceea ce a pus în discuție utilitatea acestei intervenții publice cu finanțare europeană.

După discuții cu DG Regio s-a luat decizia în cadrul CM, să se realizeze o reevaluare a contextului de piață, un studiu comparativ al parametrilor 3G cu cei ai infrastructurii de broadband, dar și accesibilitatea acestora (tarife, calitate, servicii).

Datele privind acoperirea urmau să fie verificate în teren de către Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM). Pentru finalizarea acestui studiu, în luna martie 2010 ANCOM a transmis furnizorilor (1147) de servicii de comunicații electronice un chestionar privind serviciile de comunicații în bandă largă în pentru cele 9315 localități. Până la data de 6 octombrie 2010 ANCOM a primit răspuns din partea a 1134 de furnizori. În ceea ce privea planurile de investiții pentru următorii 3 ani, nici unul dintre furnizori nu a transmis documente care să demonstreze caracterul plauzibil al investiției planificate. Urma a fi luată decizia lansării sau nu a acestei operațiuni, inclusiv dimensionarea, financiară, a acesteia. DG Regio a recomandat continuarea implementării operațiunilor.

În octombrie 2010, ANCOM a trimis OIPSI studiul rezultat din analiza celor 9315 localități privind acoperirea cu conexiuni broadband. CM din octombrie 2010 a propus ca OI PSI să analizeze acest studiu privind acoperirea broadband la nivel național urmând a fi stabilite etapele în implementarea acestei operațiuni și dimensionarea acesteia în funcție de rezultatele studiului.

Raportul ANCOM privind identificarea zonelor defavorizate în ceea ce privește asigurarea accesului la serviciile de comunicații electronice în bandă largă din România - octombrie 2010 menționează în concluzii că în baza datelor primite de la majoritatea furnizorilor de rețele sau servicii de comunicații electronice până la data de 19 mai 2010, se constată o scădere accentuată atât a numărului de localități în care nu există rețele de acces de comunicații electronice care să permită furnizarea de servicii de comunicații electronice în bandă largă, de la 9.315 localități la sfârșitul anului 2008, la 846 de localități în martie 2010, cât și a procentului populației care nu ar putea beneficia de conexiuni de acces la internet în bandă largă, de la circa 19% la aproximativ 1% din totalul populației României.

Această scădere se datorează, în principal, lansării de către S.C. Vodafone România S.A., în anul 2010, a serviciilor de comunicații electronice în bandă largă la puncte mobile pe tehnologie 3G la nivel național.

În data de 28 decembrie 2010 a fost aprobată de Guvernul României o Notă privind constituirea unei echipe de proiect pentru implementarea proiectului de dezvoltare a unei infrastructuri de internet de banda largă în zonele defavorizate, urmare a unei adrese din partea DG Regio. Echipa de proiect a fost constituită din reprezentanți ai MCSI, ACIS, ANCOM, AM și OIPSI. Ulterior au fost cooptați și reprezentanți ai Consiliului Concurenței și ai Serviciului de Transmisiuni Speciale, precum și reprezentantul Jaspers în România.

Echipa a avut mai multe întâlniri în 2011, ocazii cu care s-au analizat atât aspecte privind tipul de beneficiar (beneficiar public - MCSI sau beneficiari privați -operatorii), variantele de implementare(proiect major sau mai multe proiecte ce pot fi considerate independent), definirea clară a zonelor albe, respectiv estimarea valorii proiectului/proiectelor, cât și detalii privind dezvoltarea soluției tehnice, cu scopul de a contura condițiile pentru elaborarea unui model de implementare, cu activități, termene și responsabilități concrete.

Echipe de proiect, desfășurate în perioada ianuarie-februarie 2011, au analizat soluții adecvate care pot fi adoptate în vederea realizării unei infrastructuri de comunicații în bandă largă în zonele defavorizate, în deplină conformitate cu legislația națională și comunitară în domeniul comunicațiilor electronice, fondurilor structurale, ajutorului de stat și a concurenței.

Având în vedere observațiile realizate de furnizorii de rețele sau servicii de comunicații electronice în cadrul consultărilor publice organizate în datele de 20 ianuarie 2011 și 8 februarie 2011, observațiile reprezentanților Comisiei Europene (DG Regio), în urma prezentării de către Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale a ideilor principale ale modelului propus, în cadrul întâlnirii organizate în data de 22 februarie 2011, ținând seamă, în cel mai înalt grad, și de prevederile Comunicării Comisiei Europene 2009/C 235/04 - Orientări comunitare pentru aplicarea normelor privind ajutorul de stat în cazul dezvoltării rapide a rețelelor în bandă largă, Modelul de implementare, pe care echipa de proiect l-a propus, de dezvoltare a unei infrastructuri de comunicații în bandă largă în zonele defavorizate necesită, în vederea pre-notificării, adoptarea unor măsuri și luarea unor decizii referitoare la următoarele aspecte:

- a) Realizarea unui studiu care să analizeze în detaliu, atât din punct de vedere al caracteristicilor tehnice, cât și al celor comerciale, încadrarea serviciilor de internet mobil în categoria serviciilor de broadband definite conform exigențelor Strategiei Naționale de Broadband, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 444/2009. Studiul este necesar și pentru stabilirea cu acuratețe a zonelor albe din punct de vedere al comunicațiilor în bandă largă.
- b) Efectuarea unui studiu referitor la estimarea costurilor medii de investiție necesare pentru asigurarea serviciilor de broadband pentru o localitate, în funcție de caracteristicile geografice și tehnologia utilizată. Studiul va permite estimarea numărului de localități situate în zone albe care vor beneficia de acoperire cu servicii de broadband la momentul terminării proiectului.

Pentru asigurarea monitorizării tuturor obligațiilor care ar fi impuse prin contractul de finanțare, în special condițiile de acces și tarifyare, s-a menționat și eventualitatea de a se modifica cadrul legislativ în domeniu.

2. O altă operațiune cu întârziere în implementare este 3.1.4. *Susținerea conectării unităților școlare la internet prin conexiuni broadband*, cu beneficiar Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului (MECTS). Proiectul constă în conectarea la internet a școlilor și a inspectoratelor școlare județene prin conexiuni broadband și achiziționarea echipamentelor TIC conexe iar valoarea estimată este de 165 mil lei (finanțarea nerambursabilă fiind de 135 mil lei din care FEDR 110 mil lei). Contractele de finanțare încheiate în 2009 au fost reziliate în iulie 2010, datorită depășirii termenului de lansare a procedurii de achiziție publică.

În prezent este în curs de definitivare cu MECTS Ghidul solicitantului și modul de implementare.

3.4. AXA PRIORITARĂ 4: CREȘTEREA EFICIENȚEI ENERGETICE ȘI A SECURITĂȚII FURNIZĂRII ÎN CONTEXTUL COMBATERII SCHIMBĂRIILOR CLIMATICE

Progresul la nivelul Axei Prioritare 4 tinde să confirme estimările inițiale legate de faptul că investițiile în acest domeniu sunt, pe de o parte, vitale atât pentru mediul economic, cât și pentru mediul înconjurător, iar, pe de altă parte, sunt dificil de realizat atât din punct de vedere tehnic/tehnologic, cât și din punct de vedere financiar.

Potrivit estimărilor, consumul de energie al României va crește cu 26% până în 2020. În același timp, în perioada 2010-2019, urmează să fie închise definitiv unități termoelectrice cu o putere de 2.578 MW. Creșterea producției de energie, pentru acoperirea creșterii consumului, concomitent cu schimbarea structurii acesteia, se va realiza, în principal, pe baza „energiei verzi”.

În contextul în care UE s-a angajat ca până în 2020 să reducă emisiile de dioxid de carbon și alte gaze cu efect de seră cu 20%, în raport cu nivelurile din 1990 și să aducă la 20% ponderea energiei regenerabile în consumul total (Directiva CE 2009/28), România face eforturi deosebite pentru atragerea de investiții în business-ul cu energie regenerabilă.

Problema esențială este că acest tip de proiecte necesită investiții mult mai mari comparativ cu sursele convenționale, investiții care conduc la un impact puternic asupra prețului la consumatorul final. Bugetul estimat pentru sprijinirea energiei regenerabile în perioada 2010-2020 se ridică la 10,5 miliarde de euro și urmează să fie suportat de toți consumatorii, ceea ce va face ca facturile să crească cu cca.30% până în 2017.

Pentru cointeresarea investitorilor în domeniu, sunt necesare mecanisme de sprijin (de genul acordării de certificate verzi), dar acestea la rândul lor pot fi interpretate ca supracompensare.

Problema efortului financiar implicat de investițiile în domeniu, comportă și în alt aspect: chiar dacă ne-am referi doar la energia eoliană, în momentul de față, sistemul național poate prelua doar 3000 MW din acest tip de energie regenerabilă, deci poate funcționa cu o rezervă secundară situată între 3000 și maximum 4000 MW, pe baza centralelor existente. Orice solicitare suplimentară (și există cereri de racordare pentru parcuri eoliene de 31000 MW, în condițiile în care potențialul eolian al țării este de 14000 MW) comportă investiții masive în centrale clasice pe gaze sau în hidrocentrale de pompă. Cât privește investițiile în rezerva terțiară rapidă, necesară echilibrării sistemului energetic național, acestea revin aproape exclusiv în sarcina companiei Transelectrica, care nu dispune însă nici pe de parte de resursele financiare echivalente proiectelor deja existente de „ferme” eoliene.

3.4.1. Atingerea țintelor și analiza progreselor înregistrate

- **Informații cu privire la progresul fizic și financiar**

În anul 2010, în cadrul AP 4 – Creșterea eficienței energetice și a securității furnizării în contextul combaterii schimbărilor climatice, au fost lansate 3 noi apeluri de proiecte:

-Operațiunea 4.1.1 (apelul 2) – *Sprijinirea investițiilor în instalații și echipamente pentru întreprinderi din industrie, care să conducă la economii de energie în scopul îmbunătățirii eficienței energetice din cadrul DMI 4.1. – Energie eficientă și durabilă (îmbunătățirea eficienței energetice și dezvoltarea durabilă a sistemului energetic din punct de vedere al mediului)*

Bugetul alocat acestui apel a fost de 93,15 milioane Euro (echivalent lei: 400 milioane lei). Valoarea maximă a finanțării acordate în cadrul cererii de propuneri de proiecte este de 40.000.000 lei, cu excepția măsurii de cogenerare de înaltă eficiență, unde limita maximă este de 80.000.000 lei. Această operațiune, cu depunere continuă, a fost demarată la data de 04.01.2010, iar termenul limită de depunere a proiectelor a fost 30.11.2010, dată până la care au fost depuse 27 de proiecte. La data de 31.12.2010, 25 de proiecte erau în curs de evaluare, iar 2 proiecte erau selectate pentru finanțare.

-Operațiunea 4.1.2 (apel 2) – **(sub-operațiunea „b”- partea de distribuție)**,– *Sprijinirea investițiilor în extinderea și modernizarea rețelelor de transport al energiei electrice, gazelor naturale și petrolului, precum și ale rețelelor de distribuție a energiei electrice și gazelor naturale, în scopul reducerii pierderilor în rețea și realizării în condiții de siguranță și continuitate a serviciilor de transport (sub-operațiunea a) și distribuție (sub-operațiunea b) din cadrul DMI 4.1. – Energie eficientă și durabilă (îmbunătățirea eficienței energetice și dezvoltarea durabilă a sistemului energetic din punct de vedere al mediului)*

Bugetul alocat acestui apel a fost de 27,3 milioane Euro (echivalent lei: 117,2 milioane lei). Alocarea maximă a finanțării acordate pentru un proiect este de 16.500.00 lei. În cazul în care același potențial beneficiar depune mai multe cereri de finanțare, care sunt selectate pentru finanțare, valoarea maximă a finanțării acordate acestuia nu poate depăși 33.000.000 lei.

Această operațiune a fost demarată la data de 22.04.2010, iar termenul limită de depunere a proiectelor era inițial, 22.07.2010. Prin Ordinul MECMA nr. 1370/20.07.2010 termenul de depunere a fost prelungit până la data de 20 august 2010, dată până la care au fost depuse 52 de proiecte. Valoarea proiectelor depuse depășește de două ori valoarea bugetului alocat operațiunii pentru perioada 2007-2013. La data de 31.12.2010, cele 52 proiecte depuse erau în curs de evaluare.

-Operațiunea 4.2.1 (apel 2) - *Sprijinirea investițiilor în modernizarea și realizarea de noi capacități de producere a energiei electrice și termice. prin valorificarea resurselor energetice regenerabile: a biomasei, a resurselor hidroenergetice (în unități cu putere instalată mai mică sau egală cu 10MW), solare, eoliene, a biocombustibilului, a resurselor geotermale și a altor resurse regenerabile de energie din cadrul DMI 4.2. – Valorificarea resurselor regenerabile de energie pentru producerea energiei verzi*

Bugetul alocat acestui apel a fost inițial de 97,8 milioane Euro (echivalent lei: 420 milioane lei), ulterior, pe baza suplimentării atingând nivelul de 186,56 milioane Euro (echivalent lei: 801,162 milioane lei). Valoarea maximă a finanțării nerambursabile care poate fi acordată pentru un proiect este de 80 milioane lei.

Această operațiune a fost demarată la data de 04.01.2010, iar termenul limită de depunere a proiectelor a fost 30.04.2010, dată până la care au fost depuse 420 de proiecte. Valoarea proiectelor depuse depășește de peste 20 de ori valoarea bugetului alocat inițial. În urma numărului ridicat de cereri de finanțare depuse, bugetul alocat acestei operațiuni a fost suplimentat, prin Ord. MECMA nr. 1251/ 25.06.2010, de la 420.000.000 lei la suma de

801.162.000 lei, ceea ce reprezintă întregul buget disponibil pentru această operațiune pentru perioada de programare 2007-2013. La data de 31.12.2010, 342 de proiecte erau în curs de evaluare.

Prin Decizia nr.9/22.10.2010, CM POS CCE din 22 octombrie 2010 a aprobat, în cadrul AP 4, realocarea sumei de 100 milioane euro pentru operațiunea 4.2 (sumă formată din 73 milioane euro de la Op.4.1.1 – Eficiență energetică și 27 milioane euro de la Op.4.3.1 – Interconectări).

În cursul anului 2010 au fost platite cereri de prefinanțare în valoare de 10.879.757,61 lei și cereri de rambursare în valoare de 7.452.638,1 lei aferente proiectelor contractate de OIE.

La data de 31.12.2010, situația realizării indicatorilor (informații extrase din contractele semnate) la nivelul AP 4 , se prezintă astfel :

Indicatori		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Proiecte pentru îmbunătățirea eficienței energetice (număr)	Realizare	0	0	0	0						0
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	150	150
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Proiecte pentru valorificarea resurselor regenerabile de energie (număr)	Realizare	-	-	12	2						14
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	30	30
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Proiecte pentru îmbunătățirea calității aerului – proiecte IMA (număr)	Realizare	-	-	0	0						0
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Interconectări rețele de transport sector energie electrică sector gaze naturale (număr)	Realizare imediată	-	-	0	0						0
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IMM asistate financiar eficiența energetică sector RRE (număr)	Realizare imediată	-	-	0 6	-0 -0						-0 -6
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	-125 -25	-125 -25
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Întreprinderi mari asistate eficiența energetică	Realizare imediată	-	-	0 4	-0 -2						-0 -6
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	-25 -5	-25 -5

Indicatori		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
sector											
RRE (număr)	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lungime de rețea de distribuție extinsă/modernizată - sector energie electrică (km)	Realizare imediată	-	-	0	0						0
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	100	100
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lungime de rețea de transport extinsă/modernizată - sector energie electrică (km)	Realizare imediată	-	-	0	0						0
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	50	50
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lungime de rețea de distribuție extinsă/modernizată - sector gaze naturale (km)	Realizare imediată	-	-	0	0						0
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	150	150
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lungime de rețea de transport extinsă/modernizată - sector gaze naturale (km)	Realizare imediată	-	-	0	0						0
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	50	50
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lungime de rețea de transport extinsă/modernizată - sector petrol (km)	Realizare imediată	-	-	0	0						0
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	50	50
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reducerea puterii electrice absorbite din sistem MW	Realizare	-	-	0	0						0
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	90	90
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reducerea cantității de gaze naturale absorbite din rețea MWh	Realizare	-	-	0	0						0
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	90	90
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reducerea	Realizare	-	-	0	0						0

Indicatori		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
cantității de abur sau/ și apă fierbinte, exclusiv pentru scopuri industriale MWh	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	90	90
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reducerea pierderilor tehnologice în rețeaua de distribuție sector energie electrică sector gaze naturale (%)	Realizare	-	-	0	0						0
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	2-3	2-3
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Capacitatea energetică suplimentară instalată – sector RRE -Electric -Termic (MW)	Realizare	-	-	0	-50,2 -35						85,2
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	200	200
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Creșterea capacității de reținere a emisiilor de bioxid de sulf (Instalații mari de ardere) t _{SO2}	Realizare	-	-	0	0						0
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	100.000	100.000
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Creșterea capacității de reținere a emisiilor de oxizi de azot (Instalații mari de ardere) t _{NOX}	Realizare	-	-	0	0						0
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	10.000	10.000
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Creșterea capacității de reținere a particulelor poluante (Instalații mari de ardere) t _{pulberi/kwh}	Realizare	-	-	0	0						0
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	0,3	0,3
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Locuri de muncă nou create:	Realizare	-	-	0	112						112
	Țintă ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	200-400	200-400

Indicatori		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
- femei	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- bărbați											

- **Analiză calitativă**

Până la sfârșitul trimestrului IV 2010, a fost lansat 66% din bugetul alocat axei, respectiv, din 725 milioane euro – buget alocat, au mai rămas de lansat în anul 2011 cca.245 milioane euro.

Până la momentul raportării, în ceea ce privește apelurile, deschiderea acestora arată un progres rezonabil. Cu toate acestea, cu excepția Op. 4.2 (RES), nu au fost înregistrate progrese majore în procesul de depunere a aplicațiilor în cadrul celorlalte operațiuni.

Din punct de vedere al beneficiarului, se pare că eficiența energetică (Op.4.1.1) nu a fost considerată o cale strategică de acțiune, deși implementarea unor proiecte de investiții în acest domeniu are o importanță foarte mare având în vedere reflectarea costurilor cu energia în prețul produsului. Totodată, este posibil ca agenții economici să nu fi fost interesați în depunerea de proiecte, pe acest domeniu, din cauza prețurilor încă reduse ale energiei electrice, prioritatea în această perioadă de criză economică constituind-o creșterea producției și a veniturilor și mai puțin reducerea intensității energetice a companiilor respective (chiar și cu subvenție publică).

Problemele privind agrearea chestiunilor legate de ajutorul de stat (pentru operațiunea de transport și distribuție a energiei) au împietat evoluțiile în cadrul acestei priorități care au dus la lipsa oricărui progres. La data de referință a raportării, progresul în cadrul operațiunilor majore de transport, distribuție și interconectări este insesizabil, nicio decizie de finanțare nefiind luată la acest moment.

Există deci o mare variabilitate la nivelul AP4 între diversele operațiuni, iar dacă pentru operațiunea 4.2. progresele realizate sunt mai semnificative, pentru celelalte operațiuni nu s-au înregistrat evoluții semnificative.

Este motivul pentru care și analiza, pe baza datelor la 31.12.2011, în ceea ce privește posibilitatea ca rezultatele AP4 să conducă la realizarea obiectivelor și indicatorilor, este greu de realizat. Totuși, se poate spune că, în ritmul actual, obiectivul AP4 de eficiență și securitate a folosirii energiei, nu poate fi atins (întrucât proiectele de eficiență energetică și de securizare a transportului și distribuției de resursă, nu par să aibă dinamica necesară), dar că unii indicatori, cum ar fi „numărul proiectelor pentru valorificarea resurselor regenerabile de energie” sau „capacitatea energetică suplimentară instalată – sector RRE” au șanse să fie realizați (există însă și riscul ca parte din proiecte să nu poată fi duse la bun sfârșit din cauza problemelor financiare generate de criza economică sau din cauza unei posibile retrageri a unor facilități avute în vedere la momentul aplicării).

În ceea ce privește ciclul de procesare al proiectelor, problemele celei mai serioase, au fost întâmpinate în faza de evaluare. Întârzierile apărute în etapa de evaluare tehnico-financiară a proiectelor au fost determinate de desfășurarea procesului de achiziție publică a evaluatorilor externi. Într-un final, problemele procedurale legate de achiziția evaluatorilor au fost depășite. Externalizarea evaluării proiectelor este un element cheie care va îmbunătăți eficiența procesului de selecție prin reducerea în primul rând a timpilor de evaluare. În al doilea rând, prin contractarea de expertiză externă se pot acoperi toate domeniile de competență/disciplinele necesare pentru o abordare comprehensivă a evaluării.

În urma procesului de verificare a eligibilității solicitantului și a proiectului și a procesului de evaluare tehnico-financiară au fost identificate următoarele cauze ce au dus la respingerea a 64% dintre proiecte:

- studiile de fezabilitate a proiectelor analizate, deși au respectat, în parte, conținutul cadru al studiului de fezabilitate din Ghidul Solicitantului și prevederile HG nr. 28/2008, au fost în proporție de circa 80% fără descrieri suficiente, cu date nefundamentate, fără obiective precise (ex.: un studiu se referea la 2 obiective, deși cererea de finanțare era completată pentru un singur obiectiv), Analiza Cost-Beneficiu nu a respectat metodologia și indicațiile recomandate în Ghidul Solicitantului, etc.
- activitățile și obiectivele proiectului, graficul de implementare și bugetul alocat nu au fost corelate (ex. termene nerealiste supra/sub estimate, fără a lua în considerare posibile întârzieri în realizarea proiectului, evaluarea nerealistă a potențialului resurselor, imposibilitatea demonstrării dreptului de folosință asupra terenului, modificări substanțiale în timpul derulării procesului de evaluare);
- solicitantul nu a putut demonstra capacitatea susținerii proiectului, fluxul de numerar cumulat a fost negativ;

Rata de succes, pentru **apelurile active** în anul 2010, se prezintă astfel:

Operațiunea	Nr. proiecte depuse	Nr. proiecte selectate	Rata de succes
4.1.1	27	2	7,4%
4.1.2 (a)	6	-	-
4.1.2 (b)	52	-	-
4.1.3	8	6	75%
4.2	420	-	-
4.3	-	-	-

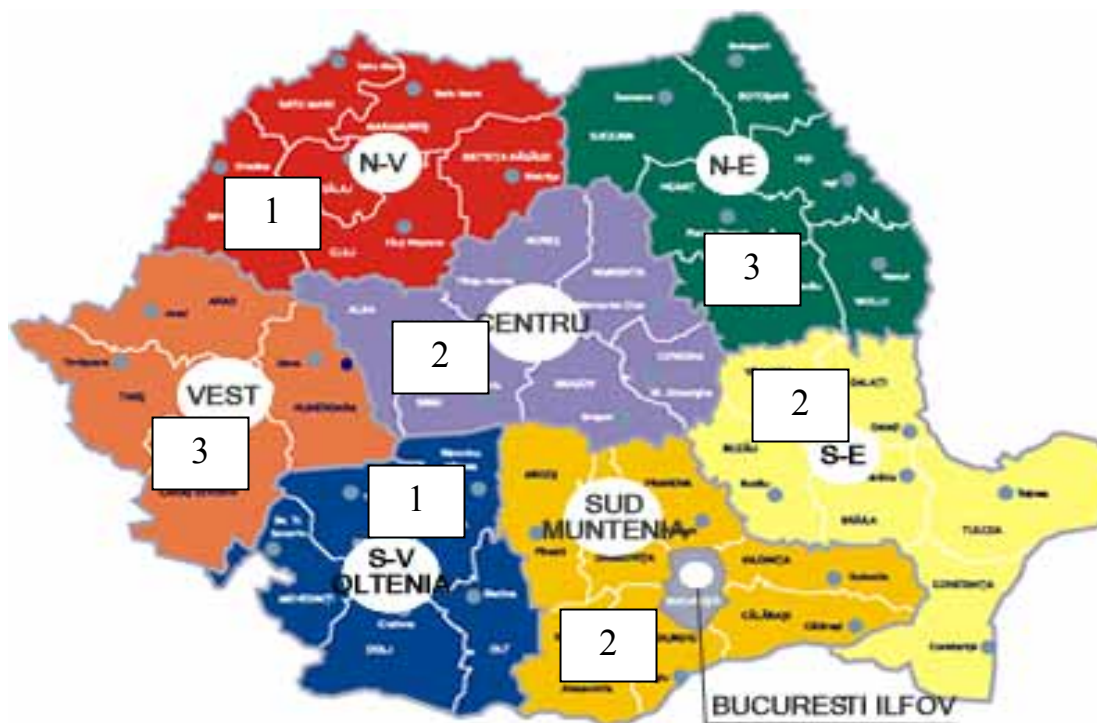
Repartizarea celor 14 proiecte contractate pe surse de energie regenerabilă este următoarea:

- energie eoliană- 3 proiecte (valoarea alocată din FEDR este de 115.760.899,76 lei, valoarea alocată din bugetul de stat 15.785.577,24 lei)
- energie solară- 1 proiect (valoarea alocată din FEDR este de 5.443.353,52 lei, valoarea alocată din bugetul de stat 742.275,48 lei)
- energia biomasei- 3 proiecte (valoarea alocată din FEDR este de 45.631.655,52 lei, valoarea alocată din bugetul de stat 6.222.498,48 lei)
- energia resurselor hidroenergetice (în unități cu putere instalată mai mică sau egală cu 10 MW),geotermală și altele- 7 proiecte (valoarea alocată din FEDR este de 63.504.997,24 lei, valoarea alocată din bugetul de stat 8.659.772,35 lei).

Legislația internă cu privire la stimularea producătorilor de energie regenerabilă (Legea 220/2008) a condus la un mai mare interes din partea producătorilor potențiali de energie, atât din mediul de afaceri, cât și de la nivelul autorităților locale. Impactul important se va realiza la nivelul regiunilor cu resurse energetice care generează valoare adăugată mare (de ex.

Dobrogea), dar proiectele au totuși o distribuție corectă la nivel regional, în sensul în care aproape toate regiunile de dezvoltare au cel puțin un proiect finanțat.

Repartizarea celor 14 proiecte contractate, pe regiuni de dezvoltare

Repartizarea celor 14 proiecte contractate, pe regiuni de dezvoltare, și respectiv pe tipuri de resurse regenerabile

Regiuni de dezvoltare	Tipuri de proiecte /resurse
Vest	1 biomasă, 1 hidro, 1 eolian
Nord Est	1 hidro 2 biomasă
Nord Vest	1 geotermal
Centru	1 solar, 1 hidro
Sud	2 hidro
Sud Vest	1 hidro
Sud Est	2 solar

Este dificil de spus dacă impactul regional va fi important, datorită caracterului național al transportatorului de sistem și specificului regional al distribuției de energie.

Întârzierile apărute în implementarea proiectelor au fost determinate de:

- dificultatea asigurării cofinanțării proiectului
- fenomene meteo dificile
- complexitatea tehnică ridicată a proiectelor din domeniul energetic
- procedura complexă de achiziții publice și contestațiile apărute
- cererile de rambursare depuse de beneficiari nu respectă formatul standard și au trebuit refăcute

3.4.2. Probleme importante înregistrate și măsuri adoptate pentru rezolvarea lor

Problemele generale semnalate la Cap. 2.3., se regăsesc ca probleme importante înregistrate și în implementarea operațiunilor AP4.

Măsuri

Pentru apelul lansat în cursul anului 2010 au fost propuse simplificări ale ghidului de eficiență energetică, respectiv modificări ale condițiilor de eligibilitate, simplificări ale criteriilor de evaluare tehnico-financiară în vederea facilitării accesului beneficiarilor la cofinanțarea din sursele publice aferente acestei operațiuni, între care:

- unele documente solicitate inițial în etapa de depunere a Cererii de finanțare au fost mutate în etapa de contractare;
- solicitantul poate depune succesiv mai multe cereri de finanțare pentru proiecte de eficiență energetică în cadrul cererii de propuneri de proiecte, numai după ce a fost comunicată decizia finală a Organismului Intermediar pentru Energie privind selecția proiectului anterior și cu luarea în considerare a impactului financiar al proiectului depus anterior (dacă acesta a fost aprobat);
- includerea în ghid a condiției ca fiecare cerere de finanțare să conțină un singur proiect (fie un proiect care vizează - cogenerarea de înaltă eficiență, fie un proiect care vizează una sau mai multe măsuri de eficiență energetică în industrie);
- introducerea posibilității acordării unei prefinanțări de până la 35% din valoarea grantului solicitat;
- realizarea în același timp a etapelor de conformitate administrativă și de eligibilitate a solicitantului și a proiectului.

3.5. AXA PRIORITARĂ 5: Asistența tehnică

3.5.1. Atingerea țintelor și analiza progreselor înregistrate

- Informații cu privire la progresul fizic și financiar al priorității

Indicatori		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Tot
Reuniuni ale comitetelor și grupurilor de lucru relevante (număr)	Realizare	1	2	5	7						15
	Țintă	-	-	-	-	-	-	-	-	14	14
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zile participant la instruire (număr)	Realizare	-	-	0	255						255
	Țintă	-	-	-	-	-	-	-	-	7000	7000
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Evenimente de comunicare și promovare (număr)	Realizare	105	124	58	34						321
	Țintă	-	-	-	-	-	-	-	-	500- 550	500-
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Campanii mass-media (număr)	Realizare	-	1	2	0						3
	Țintă	-	-	-	-	-	-	-	-	20	20
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Accesări pagina de web (număr)	Realizare	70.000	359.000	411.000	424.000						1264000
	Țintă	-	-	-	-	-	-	-	-	200000	200000
	Valoare de bază	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Solicități de informații primite la Centrul de Informare (număr)	Realizare	1.100	4.500	12.000	24.000						41600
	Țintă	-	-	-	-	-	-	-	-	7000	7000
	Valoare de bază										

- **Analiză calitativă**

Alocarea financiară totală pentru această axă prioritară este de aproximativ 90 mil Euro (din care 75% din FEDR și 25% din bugetul de stat), reprezentând 2,64% din totalul fondurilor alocate POS CCE.

Distribuția orientativă între cele două domenii majore de intervenție este:

- DMI 5.1 - Sprijin pentru managementul, implementarea, monitorizarea și controlul POS CCE - 65%
- DMI 5.2 - Sprijin pentru comunicare, evaluare și TI - 35% (respectiv cca 19% pentru activități de informare și publicitate, 4% pentru activități de evaluare și 12% pentru activități TI).

Majoritatea Țintelor stabilite pentru indicatorii listați, sunt fie deja depășite, la data de referință, fie par a fi lesne de atins până la finele perioadei de programare.

Activitățile specifice AP5 în perioada de raportare sunt detaliate la Cap. 6.

3.5.2. Probleme importante înregistrate și măsuri adoptate pentru rezolvarea lor

Problemele întâmpinate au fost datorate , în special, lipsei de personal și modului dificil de aplicare a legislației privind achizițiile publice.

O detaliere a acestor probleme se face la Capitolul 6, dedicat în întregime analizei acestei axe prioritare.

4. PROGRAME FSE: COERENȚĂ ȘI CONCENTRARE

Nu este cazul.

5. PROGRAME FEDR/FOND DE COEZIUNE: PROIECTE MAJORE

În cadrul POS CCE se pot finanța proiecte majore în cadrul AP4, *Operațiunea 4.1.c privind investițiile în instalații de desulfurare a gazelor de ardere, arzătoare cu NOx redus și filtre pentru Instalațiile Mari de Ardere (IMA) din grupuri modernizate-retehnologizate.*

Ținând seama de complexitatea acestor proiecte, precum și de perioadele de tranziție prevăzute pentru Instalațiile Mari de Ardere (IMA), proiectele beneficiază de asistența JASPERS, fiind incluse în planurile anuale de acțiune ale acestui program.

Lista orientativă inițială a proiectelor majore finanțabile în cadrul AP 4, conținea 3 proiecte, documentul constituind Anexa nr.12 la POS CCE.

Planul de Acțiune JASPERS (PAJ) pe anul 2010 preia 2 dintre aceste proiecte, la care se adaugă un număr de alte 4 proiecte majore.

Lista pe anul 2010 a proiectelor majore incluse în PAJ:

- S.C. Complexul Energetic (CEN) Craiova S.A. – *“Instalație de desulfurare a gazelor de ardere la grupul nr. 7 - Termocentrala Ișalnița”*;
- S.C. Complexul Energetic Craiova S.A. – *“Instalație de desulfurare a gazelor de ardere la grupul nr. 8 - Termocentrala Ișalnița”*(inclus și în lista orientativă inițială a proiectelor majore din POS CCE);
- S.C. Complexul Energetic Rovinari S.A. – *„Instalație de desulfurare a gazelor de ardere la blocul energetic nr. 4 la CTE Rovinari”*(inclus și în lista orientativă inițială a proiectelor majore din POS CCE);
- S.C. Complexul Energetic Rovinari S.A. – *„Instalație de desulfurare a gazelor de ardere la blocul energetic nr. 5 la CTE Rovinari”*;
- S.C. Electrocentrale Deva S.A. *„Instalație de desulfurare a gazelor de ardere la blocul energetic nr. 3”*;
- S.C. Electrocentrale Deva S.A. *„Instalație de desulfurare a gazelor de ardere la blocul energetic nr. 4”*;

Dintre acestea, cele două proiecte ale CEN Craiova (*Instalație de desulfurare a gazelor de ardere la grupul nr. 7 - Termocentrala Ișalnița* și *Instalație de desulfurare a gazelor de ardere la grupul nr. 8 - Termocentrala Ișalnița*), depuse la OIE în 2009, au fost transmise spre aprobare la Comisia Europeană în data de 03.08.2010, respectiv 07.10.2010. La solicitările de informații suplimentare și de clarificări ale Comisiei (vizând aspecte de mediu, ajutor de stat și capacitatea beneficiarului de a cofinanța proiectele), autoritățile române au transmis răspunsuri în data de 15.12.2010, respectiv 21.12.2010. Valoarea celor două proiecte și a

cofinanțării POS CCE solicitate este de EUR 59.187.500 / 21.037.549, respectiv EUR 67.359.800 / 24.071.200.

Alte două proiecte, depuse la OIE în anul 2009 și incluse în Planul de Acțiune JASPERS 2009 și 2010 și anume *Instalație de desulfurare a gazelor de ardere la blocul energetic nr. 4 la CTE Rovinari* și *Instalație de desulfurare a gazelor de ardere la blocul energetic nr. 5 la CTE Rovinari* au fost aprobate de Comitetul de Selecție al OIE în data de 15 decembrie 2010. După finalizarea documentațiilor celor două proiecte, cu asistența JASPERS, acestea vor fi transmise spre aprobare la Comisia Europeană. Transmiterea acestora la Comisie se estimează pentru primul trimestru al anului 2011. Valoarea celor două proiecte și a cofinanțării solicitate este de EUR 61.663.600 / 20.192.350, respectiv EUR 66.157.200 / 22.001.950

În ceea ce privește proiectul major „*Instalație comună de desulfurare gaze de ardere de la blocurile 1 și 2 – Sucursala Electrocentrale Craiova IP*” al CEN Craiova, aprobat de către Comisia Europeană în 2009, prin decizia C(2009) 10483 / 17.12.2009, menționăm următoarele:

- La sfârșitul anului 2009, achiziția publică a ajuns în blocaj datorită contestării în justiție a rezultatului procesului de atribuire.
- În luna martie 2010 procedura de achiziție a fost supusă unei investigații OLAF, iar în mai 2010 a fost declanșată procedura de punere în întârziere de CE- DG Markt (ambele proceduri nefinalizate în 2010).
- Urmare a comunicării de la CE (primită prin intermediul DAE și a Reprezentanței permanente a României), CEN Craiova a anulat procedura de atribuire și a demarat o nouă achiziție publică în luna noiembrie 2010. Programul de achiziție a fost transmis către DG Markt spre informare.
- Contractul de finanțare se va semna după anularea procedurii de punere în întârziere a CE- DG Markt.
- Până în prezent nu au fost angajate cheltuieli.

6. ASISTENȚĂ TEHNICĂ

Beneficiari ai axei de asistență tehnică sunt:

- Organismele intermediare
- AM POS CCE

Activități finalizate în 2010

Alocarea procentuală orientativă, între Organismele Intermediare și Autoritatea de Management este de maximum 15% din fondurile anuale pentru fiecare din cele patru OI-uri (15% x 4=60%), respectiv 40% pentru AM.

Procedura de accesarea fondurilor alocate AP 5 a fost concepută de așa natură, încât să permită o accesare simplă și rapidă, preponderent pe baza unor fișe consolidate (care au în componență proiecte ce concură la realizarea obiectivului specific al fișei consolidate).

Deși, la recomandarea Autorității de Audit, procedura de AT a fost modificată, pentru fluidizarea procesului de depunere, evaluare și aprobare a fișelor de proiect, se constată încă dificultăți în atragerea fondurilor de asistență tehnică puse la dispoziția programului, organismele intermediare depunând atât fișe de proiect consolidate, cât și fișe de proiect individuale, schimbând adesea conținutul acestora sau nefundamentând corespunzător bugetele proiectelor.

Procedura de Asistență Tehnică pentru care AM este beneficiar, a fost revizuită în conformitate cu recomandările Autorității de Audit și, ulterior, aprobată la data de 17.11.2010.

În cursul anului 2010 au fost modificate și procedurile corespunzătoare aplicabile fiecărui OI în același sens prin posibilitatea includerii mai multor proiecte în Fișe consolidate (defalcate pe cele 2 DMI):

În anul 2010, principalele tipuri de proiecte de asistență tehnică utilizate de AM și OI-uri, au fost următoarele:

- Sprijin pentru evaluarea propunerilor de proiecte
- Achiziționare de articole de birou
- Sprijinirea activității comitetului de monitorizare al POS „Creșterea Competitivității Economice”
- Asistență tehnică pentru evaluarea intermediară POS CCE
- Elaborare și tiparire de materiale informative
- Achiziția de produse promoționale
- Sprijinirea activităților de comunicare / publicitate prin organizarea de evenimente / seminarii / conferințe
- Achiziționare de servicii diverse (consultanță juridică, curierat, consultanță în domeniul achizițiilor publice, traducere)
- Achiziția de servicii de management financiar și control (verificare la fața locului și verificare cereri de rambursare)
- Sprijinirea AM POS CCE pentru implementarea operațiunii Poli de competitivitate
- Asistență tehnică pentru susținerea activității de monitorizare a proiectelor
- Sprijin pentru achiziția de echipamente TIC și periferice, soft specializat
- Actualizarea secțiunii web

Astfel, până la data de 31 decembrie 2010, au fost depuse pentru finanțare din AP 5 de către AM și OI-uri un număr de 32 de fișe de proiect consolidate sau individuale, din care au fost aprobate 30 de fișe (16 fișe de proiect aferente DMI 1 și 14 fișe de proiect aferente DMI 2).

Sintetic, situația este următoarea:

Număr fișe de proiect depuse (AM+OI)	Număr fișe de proiect aprobate (AM+OI)	Număr fișe de proiect în analiză (AM+OI)	Valoarea totală a fișelor de proiect aprobate, inclusiv TVA (AM+OI) (Lei)	Valoarea totală a contractelor/deciziilor semnate (AM+OI) (Lei)
32	30	2	133.887.700	82.162.590

Până la data de referință, au fost semnate 14 Decizii/Contracte de finanțare din asistență tehnică, în valoare totală de 82.162.590 lei, din care 5 Decizii/Contracte de finanțare pe DMI 1, cu o valoare de 65.044.167 lei (40.211.216 lei reprezentând contribuție UE) și 9 Decizii/Contracte de finanțare pe DMI 2, cu o valoare de 17.118.423 lei (10.558.443 lei reprezentând contribuție UE).

Distribuția pe beneficiari a Deciziilor/Contractelor de finanțare din asistență tehnică este următoarea :

-Lei-

Decizii/Contracte de finanțare	de	Total Decizii/Contracte finanțare aprobate	valoare de	Contribuție UE (valoarea eligibila din FEDR)
AM POS CCE		22.419.811,17		13 930 802
OI IMM		5.915.069,6		3 701 722
OI Energie		2.659.699		1 713 697
OI Cercetare		25.659.111		16 143 898
OI PSI		25.508.899		15 279 540
TOTAL		82.162.590		50 769 659

În cursul anului 2010 s-a efectuat o singură plată în valoare de 464.333 lei, cu beneficiar OI Cercetare. Un număr mai mare de cereri de rambursare din asistență tehnică au fost depuse și procesate în prima parte a anului 2011.

Probleme semnificative întâmpinate și măsurile luate pentru combaterea lor

În anul 2010, o problemă importantă și pentru AT a constituit-o numărul redus de personal din cadrul AM, alocat pentru gestionarea axei deoarece nu a fost posibilă angajarea de personal suplimentar, în contextul actual al constrângerilor bugetare.

O altă problemă, cu impact specific atât la nivelul AM cât și al OI-urilor, este reprezentată de aplicarea legii achizițiilor publice pentru proiectele de AT, care determină perioade mari de timp pentru derularea licitațiilor și încheierea contractelor. De multe ori, ofertele primite în cadrul licitațiilor se dovedesc neconforme, ceea ce atrage reluarea licitațiilor. De asemenea, procesul de contractare este îngreunat și datorită contestațiilor primite din partea ofertanților, ceea ce determină semnarea contractului peste termenul previzionat. Chiar dacă, în conformitate cu modificarea OUG 34/2006, după primirea soluționării contestațiilor de Consiliul Național de Soluționare al Contestațiilor se poate încheia contractul de achiziție publică, în continuare s-au primit contestații atât pentru unele elemente cuprinse în documentația de atribuire cât și ulterior evaluării ofertelor și atribuirii contractelor .

Asistența tehnică finanțată din Axa prioritară 5 a POS CCE se coordonează cu asistența tehnică finanțată la nivel orizontal din POAT în cadrul Comitetului de Coordonare a Asistenței Tehnice, organizat de AM POAT. Pe parcursul anului 2010, au avut loc 3 reuniuni ale acestui comitet, la care au participat responsabili de AT din partea tuturor Programelor Operaționale din cadrul Obiectivelor de Convergență și Cooperare Teritorială, observatori din partea Autorității de Audit și ACP, precum și câte un reprezentant din partea Grupurilor de Lucru.

Pentru a răspunde necesității de coordonare pentru diverse probleme specifice/tematice de asistență tehnică, au fost create Grupuri de Lucru, pentru a soluționa aspectele ce impun o coordonare inter-instituțională, cu participarea reprezentanților din partea tuturor Programelor Operaționale.

7. INFORMARE ȘI PUBLICITATE

Pentru anul 2010, implementarea măsurilor de informare și publicitate prevăzute în Planul de Comunicare al POS CCE s-a realizat de către Autoritatea de Management și Organismele Intermediare atât prin implementarea unor proiecte finanțate din asistență tehnică, cât și prin realizarea de parteneriate cu alte instituții implicate în activități de comunicare, dar și prin participări la evenimente organizate de terți, ce au avut printre subiectele abordate și informații despre POS CCE. Prin aceste evenimente s-a urmărit respectarea prevederilor articolului 69 al Regulamentului CE 1083/2006, Regulamentului CE nr. 1828/2006 din 8 decembrie 2006 și Strategiei Naționale de Comunicare a Instrumentelor Structurale din România.

Principalele evenimente de comunicare

Printre principalele evenimente de comunicare ale AM desfășurate în anul 2010, se numără:

- Cea de-a doua ediție a *Târgului Economico-Juridic "EconomicFest"*, eveniment organizat în parteneriat de Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri - AM POS CCE, care s-a desfășurat la World Trade Center București, în perioada 14-17 octombrie 2010.

În deschiderea târgului AM POS CCE a organizat în data de 14 octombrie 2010, evenimentul de informare intitulat „*Aspecte privind implementarea proiectelor cofinanțate în cadrul POS CCE*”, adresat beneficiarilor POS CCE, la care au participat cca. 100 de beneficiari. La acest eveniment au susținut prezentări atât reprezentanții AMPOS CCE cât și cei ai Organismelor Intermediare. Pe întreaga durată a târgului, la standul POS CCE au fost înregistrați cca. 100 de vizitatori și au fost distribuite de către reprezentanții AM și ai OI-urilor materiale de informare referitoare la POS CCE și la Uniunea Europeană, acestea din urmă fiind puse la dispoziția AM POS CCE prin amabilitatea Reprezentanței Comisie Europene în România, aproximativ 70% dintre participanții la târg completând chestionarele elaborate de către AM POS CCE.

- Participarea în cadrul *Târgului Bancar – Oferte bancare eficiente pentru cofinanțare în proiectele de accesare a fondurilor europene*, eveniment organizat de către publicația Economistul și Asociația Oamenilor de Afaceri din România, eveniment care s-a desfășurat la World Trade Center București, în perioada 15-17 noiembrie 2010.

Evenimentul a beneficiat de participarea activă, atât a instituțiilor care gestionează Programele Operaționale cât și a partenerilor socio-economici, instituții bancare, firme de consultanță și mass-media, pe întreaga perioadă de desfășurare a târgului fiind înregistrați la standul AM POS CCE un număr de cca. 60 de vizitatori cărora le-au fost oferite informații și materiale informative. Pe parcursul derulării târgului aproximativ 60% dintre vizitatori au completat chestionarele puse la dispoziție de către reprezentanții AM POS CCE.

În cursul anului 2010 reprezentanții AM POS CCE au susținut prezentări în cadrul a 29 evenimente dedicate grupurilor țintă identificate în Planul de Comunicare POS CCE, organizate de către camere de comerț, asociații patronale, asociații profesionale, ONG-uri, ADR-uri, mass-media și reprezentanți ai sectorului bancar, în vederea diseminării informațiilor

referitoare la POS CCE. Dintre acestea cele mai reprezentative din punct de vedere al potențialului impact asupra grupurilor țintă identificate în Planul de comunicare al POS CCE au fost: 5 participări în cadrul unor târguri de profil, 5 evenimente organizate de către mass-media, un eveniment organizat în Ungaria axat pe abordarea unor aspecte instituționale și practice privind sistemul de implementare și rolul IMM-urilor în cadrul programelor operaționale și nu în ultimul rând participarea în cadrul a două evenimente organizate în Italia adresate potențialilor investitori.

De asemenea, AM POS CCE a organizat două Infoday-uri, unul dedicat discutării aspectelor semnalate în perioada de consultare publică a ghidului aferent operațiunii de investiții adresate întreprinderilor mari și unul dedicat beneficiarilor acestei operațiuni axat pe aspectele referitoare la implementarea proiectelor.

Nu în ultimul rând, reprezentanții AM POS CCE au participat în cadrul unor evenimente dedicate promovării finanțării oferite prin POR, scopul acestor participări fiind acela de a sublinia complementaritatea POS CCE cu acest program, atât pentru operațiunile dedicate sectorului privat, cât și pentru cele adresate potențialilor beneficiari publici.

Reprezentanții Organismelor Intermediare au organizat și au participat la un număr de 84 de acțiuni de informare și publicitate ce au acoperit întreg teritoriul țării (34 evenimente organizate și 50 de participări), diseminând în mod eficient informații referitoare la axa prioritară specifică din cadrul programului și determinând astfel un grad ridicat de vizibilitate a POS CCE :

OI IMM a participat ca invitaț în cadrul a 11 evenimente, organizate îndeosebi în București dar și în afara capitalei, la aceste evenimente fiind prezenți potențiali beneficiari, reprezentanți ai firmelor de consultanță, sectorului bancar, asociațiilor profesionale, ONG-urilor, dar și beneficiarii programului. Printre cele mai reprezentative din punct de vedere al temelor dezbătute s-au regăsit:

- *Forumul Național al IMM* – București, Mai 2010;
- *Săptămâna Europeană a IMM* - București, Mai 2010;
- *Simpozion pe tema facilități pentru IMM* - Mai 2010, București, organizator MediaFax;
- *Comitetului Consultativ pentru dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii*, București, Iunie 2010;
- Două evenimente organizate în luna Iulie 2010 de către Banca Transilvania, unul la Cluj organizat în parteneriat cu Clubul Întreprinzătorului Român și OTIMM – Cluj și unul la București;

Având în vedere perioada de referință, evenimentele organizate s-au axat atât pe lansările de apeluri prevăzute pentru a doua jumătate a anului 2010, modificări survenite în cadrul ghidurilor, erori frecvente, elaborarea cererilor de finanțare, dar mai ales pe abordarea unor aspecte sensibile referitoare la implementarea proiectelor derulate de beneficiari IMM-uri (facilități financiare pentru asigurarea cofinanțării proiectelor, erori în completarea dosarului cererilor de rambursare, aspecte referitoare la monitorizarea proiectelor, achiziții, măsuri de vizibilitate etc).

În cadrul acestor evenimente a fost înregistrată o medie de 100 participanți per eveniment.

OI Cercetare a organizat și participat în cursul anului 2010 la o serie de evenimente de comunicare axate în principal pe informarea grupurilor-țintă (solicitanți de finanțări

nerambursabile și/sau beneficiari) în legătură cu oportunitățile de finanțare oferite în cadrul operațiunilor Axei prioritare 2 din POS CCE, utilizarea eficientă a documentelor în etapa de elaborare a cererilor de finanțare dar și dezbaterile unor aspecte referitoare la implementarea proiectelor.

În prima parte a anului au fost deschise operațiunile O.2.3.2 și O.2.3.2 pentru care reprezentanții OI Cercetare au făcut informații inclusiv prin Birourile Regionale.

Reprezentanții OI Cercetare au participat la un număr de 25 acțiuni de informare organizate de terți, evenimente în cadrul cărora a fost înregistrată o medie de aproximativ 30 participanți per eveniment.

În a doua parte a anului, în cadrul proiectului de Asistență Tehnică intitulat „Sprijin pentru activitățile de comunicare”, s-a desfășurat Campania de informare, în perioada septembrie-decembrie, în cadrul căreia au fost promovate operațiunile deja lansate O.2.3.1., O.2.3.2 și operațiunea O.2.3.3 pentru care urma deschiderea apelului de proiecte.

Această campanie de informare a constat în organizarea a 19 evenimente (15 seminarii și 4 conferințe) desfășurate în toate regiunile de dezvoltare.

În cadrul acestei campanii au fost realizate și distribuite următoarele materiale promoționale și materiale informative: 850 de mape, 850 de pixuri, 350 de afișe format A2 pentru conferințe și seminarii, 40 de afișe city-light format A2 pt conferințe, 4 bannere pt conferințe, 42 de afișe roll-up, 80 de CD-uri pentru conferințe. Mediatizarea celor 4 conferințe s-a realizat prin elaborarea și transmiterea a 8 comunicate de presă și organizarea a 4 conferințe de presă, în cadrul cărora au fost distribuite 80 de mape. Anterior desfășurării fiecărei conferințe au fost postate pe 2 site-uri cu profil economic bannere conținând anunțul campaniei și al conferințelor.

În cadrul acestor evenimente a fost înregistrată o medie de 50 participanți per eveniment.

De asemenea, reprezentanții OI Cercetare au participat în lunile mai și iunie la *Caravana informării* organizată de către ADR București – Ilfov, evenimentele desfășurându-se în cadrul primăriilor de sector din București și Ilfov.

OIPSI a participat în perioada Martie - Mai 2010, la Conferințele de Informare Regională, organizate de către Agora Group (trust de presă specializat în tehnologia informației și comunicații), în cadrul cărora au avut loc sesiuni de informare referitoare la oportunitățile de care pot beneficia întreprinderile mici și mijlocii în domeniul IT, accesând inclusiv POS CCE, precum și cele referitoare la procedura de evaluare și monitorizare, documentația necesară și recomandări.

Locațiile acestor conferințe au fost următoarele:

- Iași - Conferința Regională organizată în data de 19 martie 2010, la care au participat companii din județele Iași, Vaslui și Botoșani invitate să cunoască cele mai noi soluții IT&C și posibilitățile de obținere a finanțărilor, reprezentanții OIPSI susținând prezentări în cadrul secțiunii *intitulate „Fonduri Structurale - Proiecte IT&C pentru dezvoltarea afacerii în mediul privat”*.

- Brașov - Conferința Regională organizată în data de 20 aprilie 2010 la care au participat companii din județele Brașov și Covasna invitate să cunoască cele mai noi soluții IT&C și posibilitățile de obținere a finanțărilor, reprezentanții OIPSI susținând prezentări în cadrul

secțiunii intitulate „Fonduri Structurale - Proiecte IT&C pentru dezvoltarea afacerii în mediul privat”.

- Cluj Napoca - Conferința Regională organizată în data de 23 aprilie 2010 adresată companiilor din județele Cluj și Bistrița Năsăud. Temele abordate în cadrul conferinței s-au referit la gestiunea resurselor întreprinderii și a relației cu clienții: ERP, CRM, Document Management, infrastructuri IT pentru afaceri, reprezentanții OIPSI susținând prezentări în cadrul secțiunii intitulate „Fonduri Structurale - Proiecte IT&C pentru dezvoltarea afacerii în mediul privat”.

Conferințele au înregistrat un real succes, determinând creșterea gradului de interes față de accesarea fondurilor structurale în domeniul IT&C, fapt confirmat prin numeroasele solicitări de informații adresate telefonic și prin mail, ulterior acestor conferințe.

De asemenea, OIPSI a participat în luna septembrie 2010 la Simpozionul “Modernizarea și Eficientizarea Administrației Publice Locale din România”, Ediția a 2-a Muntenia - Dobrogea, care a avut loc la Constanța, iar în perioada 27-28 Septembrie 2010, OIPSI a participat la *Forumul SANATATE 2010*, Ediția a 5-a, organizat în București, evenimente adresate beneficiarilor din sectorul public.

În cadrul acestor evenimente a fost înregistrată o medie de aproximativ 50 participanți per eveniment.

OI Energie a organizat în cursul anului 2010, 15 acțiuni de comunicare derulate în cadrul unui proiect finanțat din Asistență Tehnică (10 seminarii și 5 evenimente tip infoday), în scopul asigurării unei diseminări pe scară largă a informațiilor referitoare la AP 4, la care au participat potențiali beneficiari, reprezentanți ai mediului de afaceri, parteneri socio-economici, alte instituții publice.

Cele 10 seminarii au fost organizate în fiecare din cele 8 regiuni de dezvoltare, iar cele 5 info day-uri au fost organizate la sediul OIE.

De asemenea, în cursul anului 2010, reprezentanții OIE au susținut prezentări în cadrul a 9 evenimente organizate pe întreg teritoriul țării de alte instituții (organizații non-guvernamentale, companii media), în cadrul acestor evenimente fiind diseminate informații cu privire la finanțarea proiectelor de investiții din fondurile AP 4 a POS CCE.

În cadrul acestor evenimente a fost înregistrată o medie de aproximativ 60 de participanți per eveniment, pentru seminarii și aproximativ 35 de participanți per eveniment, pentru infoday-uri.

Aspecte calitative privind evenimentele de informare

În cadrul Raportului de Evaluare Intermediară a POS CCE⁴ a fost realizată o consultare a solicitanților de finanțări nerambursabile realizată pe baza unui sondaj online ce a avut ca scop evidențierea perspectivei solicitanților și beneficiarilor programului cu privire la procesul de accesare a fondurilor prin POS CCE, de la pregătirea proiectelor și până la implementarea

⁴ GEA Strategy & Consulting SA, Fitzpatrick Associates Economic Consultants Ltd. și KPMG România SRL, Raport de Evaluare Intermediară a POS CCE, 2010, Anexe Vol.I, Sondaj online – Anexa 3, Secțiunea 4

acestora. Rezultatele acestui sondaj cuprind următoarele informații referitoare la evenimentele de informare organizate de către AM și OI-uri:

Din punct de vedere al **utilității informațiilor**, evenimentele de informare organizate de către AM POS CCE au primit din partea participanților la sondaj calificativul „bun” și „foarte bun” într-un procent de 63% respectiv 21% și doar într-un procent de 8% calificativul de „satisfăcător”, respectiv 8% „nesatisfăcător”.

Evenimentele de informare organizate de către Organismele Intermediare au primit calificativul de „bun” și „foarte bun” într-un procent de 62% respectiv 26% și doar de 7% „satisfăcător”, respectiv 5% „nesatisfăcător”.

Din punct de vedere al **calității și utilității informațiilor furnizate** în cadrul evenimentelor de informare organizate de AM POS CCE aceștia le-au considerat ca fiind „foarte bune” într-un procent de 25%, „bune” - 65%, „satisfăcătoare” - 3%, „nesatisfăcătoare” - 6%, iar evenimentele de informare organizate de către Organismele Intermediare au fost considerate „foarte bune” de către 29% dintre respondenți, „bune” - 62%, „satisfăcătoare” - 4%, „nesatisfăcătoare” - 4%.

Din punct de vedere al **solicitudinii furnizării informațiilor prin diferite surse**, respondenții au acordat următoarele calificative:

- pentru evenimentele de informare organizate de către AM POS CCE: „foarte bun” - 28%, „bun” - 59%, „satisfăcător” - 7%, „nesatisfăcător” - 5%;

- pentru evenimentele de informare organizate de către Organismele Intermediare: „foarte bun” - 31%, „bun” - 60%, „satisfăcător” - 5%, „nesatisfăcător” - 4%;

Din punct de vedere al **rapidității furnizării informațiilor prin diferite surse**, aplicanții au acordat următoarele calificative:

- pentru evenimentele de informare organizate de către AM POS CCE: „foarte bun” - 22%, „bun” - 65%, „satisfăcător” - 5%, „nesatisfăcător” - 8%;

- pentru evenimentele de informare organizate de către Organismele Intermediare: „foarte bun” - 28%, „bun” - 64%, „satisfăcător” - 3%, „nesatisfăcător” - 5%;

Vizibilitatea POS CCE

- Relația cu mass-media

Relația cu mass-media pentru promovarea POS CCE s-a realizat în anul 2010 printr-o serie de instrumente și mijloace de comunicare, astfel:

- 65 comunicate de presă emise de către AM și OI;

OI Cercetare a organizat 5 conferințe de presă cu prilejul semnării unor contracte și desfășurării evenimentelor organizate la București, Timișoara, Iași și Brașov. Totodată, cu ocazia organizării acestor evenimente au fost acordate interviuri de către reprezentanții OI Cercetare pentru următoarele publicații, posturi de radio și TV: Transilvania Expres, Monitorul Expres, Renașterea Banățeană, Ziuă de Vest, Agenda Timișoara, Bursa, Ager Press, Gândul, Economistul, Ziarul Afacerilor, Ziarul de Iași și Evenimentul, Radio România Actualități, Radio Iași, Radio Hit, TVS Brașov, Realitatea TV.

La nivelul AM și OI, responsabilii cu activitatea de informare și publicitate monitorizează permanent mass-media centrală și/sau locală. Astfel, pe baza acestor monitorizări a rezultat pentru anul 2010 o evidență a cca. 90 articole de presă apărute atât ca urmare a evenimentelor organizate, lansărilor de apeluri, cât și datorită interesului din ce în ce mai ridicat acordat POS CCE din partea mass-media.

Alte subiecte abordate în presă pe parcursul anului 2010, care privesc POS CCE, au vizat: problemele întâmpinate de instituțiile care gestionează fondurile structurale (cu referire la capitalul diminuat de resurse umane), beneficiarii de fonduri nerambursabile prin intermediul POS CCE sau proiectele acestora, stadiul absorbției, dificultăți întâmpinate de beneficiari în asigurarea cofinanțării ș.a.m.d.

- 26 participări ale reprezentanților AM și OI în cadrul emisiunilor radio și TV realizate de posturile Money Channel, TVR 1, TVR 3, TVR International, Radio România Actualități și acordarea de interviuri în presa scrisă următoarelor publicații Capital, The Diplomat, Bursa Construcțiilor, Săptămâna Financiară având ca tematici prioritățile POS CCE.

Cu ocazia organizării evenimentelor de informare ale OI Cercetare au fost acordate interviuri de către reprezentanții acestui organism intermediar pentru următoarele canale mass-media:

- publicații: Transilvania Express, Monitorul Express, Renașterea Banățeană, Ziua de Vest, Agenda Timișoara, Bursa, Ager Press, Gândul, Economistul, Ziarul Afacerilor, Ziarul de Iași, Evenimentul;
- posturi TV: TVS Brașov, Realitatea TV;
- posturi de radio: Radio România Actualități, Radio Iași, Radio Hit.

- participări la evenimente organizate de și pentru mass-media:

Reprezentanții AM POS CCE au participat, în cursul anului 2010, la 6 evenimente organizate de către mass-media, respectiv:

- martie 2010 *“Cum să iei bani de la UE? Învăță de la firmele care au primit finanțare europeană”*, eveniment organizat de către Publimedia Internațional (Ziarul Financiar);
- martie 2010 *„Experiența fondurilor UE pentru IMM: probleme și soluții*, eveniment organizat de către Hotnews în cadrul proiectului *“Jurnalism inovator în regiunea de dezvoltare București-Ilfov*;
- martie 2010 *„Accesarea rapidă a fondurilor europene. Rolul băncilor în atragerea de fonduri europene”* din cadrul Forumului *„CFO’s International Conference: In times of crises – Money talks”*, eveniment organizat de Forum Invest;
- mai 2010 Forumul Financiar – secțiunea *„Faster Access to EU Structural Funds, Study cases”*, eveniment organizat de către Forum Invest în cooperare cu Banca Națională a României;
- mai 2010 *„Finanțarea europeană-consultanță directă”*, eveniment organizat de către Grupul de presă “Bursa”;
- octombrie 2010 *„Fonduri Structurale pentru Sănătate – Oportunități & Bune Practici*, eveniment organizat de către firma de publicitate Tarus Media, editor al publicațiilor Medica Academica și British Medical Journal.

Organismul Intermediar pentru Energie a organizat în luna decembrie 2010 un seminar de informare cu privire la progresul axei prioritare dedicat exclusiv reprezentanților mass media, la eveniment fiind prezenți reprezentanți ai agenției de presă Mediafax, ai agenției de presă Agerpress, ai cotidianului de afaceri Ziarul Financiar și ai postului de radio România Actualități.

- Materiale și alte mijloace informative

Pentru a face cunoscute posibilitățile de finanțare oferite prin fondurile structurale pe parcursul anului 2010, în cadrul POS CCE, au fost realizate o serie de materiale de promovare, cum ar fi: cd-uri (cca 800 buc), pliante (cca 1000 buc), broșuri (cca. 3000), afișe (cca 350 buc), postere (20 buc.), mape de prezentare (cca 2000 buc), roll up-uri (42 buc), bannere (6 buc), panouri city light (40 buc), pixuri personalizate (1650 buc) etc, ce au fost distribuite în cadrul evenimentelor la care au participat reprezentanții AM și OI.

- Website

Pagina web www.minind.ro, Secțiunea Fonduri Structurale, subsecțiunea Autoritatea de Management pentru POS CCE (<http://amposcce.minind.ro/>), reprezintă principala sursă de informații pentru toate grupurile țintă identificate, fiind actualizată permanent.

Pagina web dedicată Autorității de Management conținea, la sfârșitul anului 2010, un număr de 19 secțiuni, din care 2 noi secțiuni create pe parcursul acestui an (*Evenimente de informare și Instituții financiare*).

Materialul *Greșeli frecvente întâlnite în dosarul cererilor de rambursare*, postat pe website-ul AM POS CCE la începutul lunii iulie 2010, în cadrul secțiunii *Instrucțiuni pentru beneficiari*, vine în sprijinul beneficiarilor POS CCE pentru îmbunătățirea calității cererilor de rambursare, inițiativa creării unui astfel de document reprezentând o premieră în rândul autorităților de management.

Pe parcursul anului 2010, au fost publicate pe website-ul AM POS CCE 128 de materiale, înregistrându-se o frecvență medie de 10 actualizări/lună. Totodată, a fost înregistrată o medie lunară de 4367 vizitatori, reprezentând o creștere de 30% față de numărul de vizitatori înregistrați în 2009 și peste 13000 de pagini vizualizate lunar, reprezentând o creștere cu 44% a paginilor vizualizate lunar față de anul 2009⁵.

De asemenea, Organismele Intermediare dețin secțiuni proprii în cadrul paginilor web ale instituțiilor în care funcționează. Secțiunile web sunt promovate inclusiv pe pagina web a AM prin link-uri directe.

Pe site-ul www.fonduri.mcsi.ro, OIPSI a lansat, începând cu data de 28 noiembrie 2008, o aplicație multimedia în sistem **e-learning** pentru informarea companiilor și instituțiilor interesate de accesarea fondurilor structurale.

Această aplicație prezintă atât informații generale cu privire la fondurile structurale, Axa 3 a POS CCE, domeniile majore de intervenție, cât și informații specifice privind completarea unei cereri de finanțare, instrucțiuni pentru realizarea planului de afaceri, înregistrarea on-line a proiectului, managementul proiectului, selecția și implementarea proiectului, cele mai frecvente greșeli și un test care indică nivelul de înțelegere a informațiilor parcurse.

Aplicația a avut ca obiectiv sprijinirea tuturor celor interesați de accesarea fondurilor structurale pentru Axa III „Tehnologia Informației și Comunicațiilor pentru sectoarele privat și public” din cadrul POS CCE. Această aplicație a înregistrat de la lansare până la sfârșitul anului 2010 aproximativ 1200 de utilizatori unici și 13000 vizualizări, reprezentând o creștere cu 67% a numărului de utilizatori unici, respectiv cu 69% a numărului de vizualizări față de sfârșitul anului 2009.

⁵ <http://stat.trafic.ro/stat/minindfondurihtml/referinte/luna>

În privința website-ului AM cât și cele ale OI-urilor, *Raportul de Evaluare Intermediară a POS CCE*⁶ consemnează, în cadrul său, următoarele informații în privința utilității informațiilor conținute în cadrul paginilor web.

Din punct de vedere al **utilității informațiilor**, pagina web a AM POS CCE a primit calificativul de „foarte bun” din partea a 28% dintre aplicanți, „bun” - 61%, satisfăcător – 6%, nesatisfăcător – 5%; iar paginile web ale Organismelor Intermediare au fost identificate ca fiind „bune” și „foarte bune” într-un procent de 68%, respectiv 24% și într-un procent de 4% ca fiind „satisfăcătoare”, respectiv „nesatisfăcătoare”.

Activitatea Help desk

Activitatea de informare prin HELP DESK, realizată atât la nivelul biroului de comunicare al AM POS CCE, cât și la nivelul Organismelor Intermediare, are rolul de a furniza tuturor celor interesați, informații relevante privind modul de accesare a fondurilor și implementare a proiectelor derulate prin POS CCE, atât prin intermediul apelurilor telefonice, scrisorilor, fax-urilor, mail-urilor cât și al întâlnirilor directe.

Astfel, pe parcursul anului 2010, în cadrul activității HELP DESK POS CCE au fost soluționate un număr de peste 24.000 cereri de informații adresate de către potențiali beneficiari, firme de consultanță, instituții bancare, mass-media, beneficiari etc, volumul solicitărilor de informații dublându-se în cursul ultimului an. Numărul acestor solicitări a fost semnificativ, în special în perioadele ce au precedat lansarea apelurilor și pe parcursul depunerii cererilor de finanțare, dar și ca urmare a creșterii semnificative a numărului cererilor de rambursare depuse de beneficiarii programului.

Aspecte calitative

În cadrul *Raportului de Evaluare Intermediară a POS CCE*⁷, Helpdesk-ul AM POS CCE a fost apreciat de către respondenți ca fiind „foarte bun” – 21%, „bun” - 67%, „satisfăcător” – 7%, „nesatisfăcător” – 5%. În ceea ce privește Helpdesk-ul constituit la nivelul OI-urilor 23% dintre respondenți îl consideră ca fiind „foarte bun”, 65% - „bun” și doar 6% - „satisfăcător”, respectiv 6% - „nesatisfăcător”.

Din punct de vedere al **calității și utilității informațiilor furnizate** de sursele la care au făcut apel, respondenții consideră Helpdesk-ul AM într-un procent de 16% ca fiind „foarte bun”, „bun” - 72%, „satisfăcător” – 7%, „nesatisfăcător” – 5%, iar Helpdesk-ul constituit la nivelul Organismelor Intermediare este apreciat ca fiind „foarte bun” de către 24% dintre respondenți, „bun” - 65%, „satisfăcător” – 6%, „nesatisfăcător” – 5%.

Din punct de vedere al **solicitudinii** Helpdesk-ul constituit la nivelul AM a fost considerat ca fiind „foarte bun” de către 22% dintre respondenți, „bun” - 67%, „satisfăcător” – 6%, „nesatisfăcător” – 5%, iar Helpdesk-ul constituit la nivelul Organismelor Intermediare este apreciat ca fiind „foarte bun” într-un procent de 26%, „bun” - 64%, „satisfăcător” – 5%, „nesatisfăcător” – 5%;

Nu în ultimul rând, din punct de vedere al **rapidității furnizării informațiilor** prin intermediul Helpdesk-ului, respondenții au identificat Helpdesk-ul AM ca fiind „foarte bun” într-un procent de 19%, „bun” - 71%, „satisfăcător” – 5%, „nesatisfăcător” – 5%, iar Helpdesk-ul

⁶ GEA Strategy & Consulting SA, Fitzpatrick Associates Economic Consultants Ltd. și KPMG România SRL, Raport de Evaluare Intermediară a POS CCE, 2010, Anexe Vol.I, Sondaj online – Anexa 3, Secțiunea 4

⁷ GEA Strategy & Consulting SA, Fitzpatrick Associates Economic Consultants Ltd. și KPMG România SRL, Raport de Evaluare Intermediară a POS CCE, 2010, Anexe Vol.I, Sondaj online – Anexa 3, Secțiunea 4

constituit la nivelul Organismelor Intermediare este identificat ca fiind „foarte bun” de către 24% dintre respondenți, „bun” - 67%, „satisfăcător” – 5%, „nesatisfăcător” – 4%.

Exemple de bune practici

AM POS CCE și Organismele Intermediare și-au organizat baze de date ce conțin în prezent peste 3000 de date de contact ale potențialilor beneficiari, beneficiari ai POS CCE și firme de consultanță, scopul constituirii acestei baze de date fiind acela de a menține un contact permanent în vederea informării acestora cu privire la aspecte relevante pentru POS CCE, acestea fiind foarte utile, inclusiv pentru organizarea evenimentelor de informare.

Utilitatea creării pe website-ul AM POS CCE a unei secțiuni intitulată *Greșeli frecvente întâlnite în dosarul cererilor de rambursare* a fost subliniată de către mass-media, relevant în acest sens fiind articolul din 21 iulie 2010 prin care Hotnews promovează această inițiativă⁸.

Conform referrer-ului trafic.ro, s-a constatat că 89,17% dintre vizitatorii website-ului AM POS CCE accesează adresa <http://amposcce.minind.ro/> în mod direct, iar un procent de 1,02% apelează la un motor de cautare, ceea ce conduce la concluzia că cei mai mulți dintre utilizatori știu unde sunt disponibile informațiile despre program și totodată abrevierea POS CCE este deja familiară acestora⁹.

Concluzii

Permanenta informare a potențialilor beneficiari ai POS CCE în privința modalităților de obținere a finanțării și asistența oferită acestora în vederea pregătirii, depunerii cererilor de finanțare și derulării proiectelor reprezintă o preocupare permanentă a Autorității de Management pentru POS CCE încă din etapa de elaborare a *Planului de comunicare al POS CCE*.

Un accent deosebit a fost și este în continuare pus pe dezvoltarea și actualizarea paginilor web (secțiunea AM POS CCE de pe website-ul MECMA <http://amposcce.minind.ro/> și a secțiunilor corespunzătoare organismelor intermediare) și a serviciului help-desk constituit atât la nivelul AM, cât și la nivelul organismelor intermediare.

Pentru website-ul AM POS CCE au fost înregistrate creșteri constante începând cu anul 2007, după cum urmează:

- în privința numărului de materiale publicate s-a înregistrat o creștere a numărului acestora de la 13 în 2007 la 128 în 2010;
- frecvența actualizărilor a înregistrat o creștere de la 1/lună în 2007 la 11/lună în 2010;
- numărul știrilor publicate a înregistrat o creștere de la 11 în 2007 la 48 în 2010;
- numărul lunar al vizitatorilor a înregistrat o creștere de la 1486 în 2007 la 4367 în 2010;
- numărul paginilor vizualizate lunar a înregistrat o creștere de la 3400 în 2007 la peste 13000 în 2010.

Aceste cifre, aflate în creștere permanentă, demonstrează interesul crescut față de informațiile puse la dispoziție pe website-ul AM.

Serviciul Help-desk reprezintă un alt instrument util pus la dispoziția celor interesați în vederea obținerii de informații dovadă fiind numărul mare de solicitări de informații înregistrate în special în perioada lansărilor apelurilor de proiecte și în acest caz înregistrându-se o creștere

⁸ <http://economie.hotnews.ro/stiri-eurofonduri-7606745-criterii-abuzive-sunt-impuse-participantilor-licitatii-cadru-proiectelor-europene-alte-greseli-lista-intocmita-ministerul-economiei.htm>

⁹ <http://stat.trafic.ro/stat/minindfondurihtml/referinte/luna>

semnificativă a numărului de solicitări înregistrate la nivel de program de la peste 10.000 înregistrate la nivelul anului 2008 la peste 24.000 înregistrate la nivelul anului 2010.

Sondajul online realizat în cadrul *Raportului de Evaluare Intermediară a POS CCE* ce a avut ca scop evidențierea perspectivei solicitanților și beneficiarilor programului cu privire la procesul de accesare a fondurilor prin POS CCE, a scos în evidență calitatea și utilitatea informațiilor furnizate atât prin intermediul website-urilor și a helpdesk-ului constituit la nivelul POS CCE, cât și cele oferite în cadrul evenimentelor organizate.

Evaluarea *Planului de comunicare POS CCE* ce urmează a fi realizată în cadrul proiectului de AT are rolul de a oferi Autorității de Management o opinie independentă și bine justificată în ceea ce privește rezultatele obținute în implementarea *Planului de comunicare* și, totodată de a furniza recomandări pentru optimizarea activităților de informare și publicitate. Pe baza raportului ce va fi elaborat cu ocazia finalizării acestei evaluări, AM POS CCE va analiza oportunitatea unei eventuale modificări a acestui document.

ANEXE

Anexa 1

Implementarea operațiunilor POS CCE, pe cele patru axe prioritare, în intervalul iulie 2007- decembrie 2010

AP / DMI	Operațiuni	Alocare UE 2007 - 2013 (euro)	Nr. CF	Apel	Finanțarea nerambursabilă solicitată din FEDR (euro)	Valoarea alocată apel (euro)	Nr. contracte (în vigoare)	Finanțare nerambursabilă din FEDR acordată prin contracte (euro)	% - FEDR proiecte aprobate în raport cu alocarea UE 2007 - 2013
AP 1 DMI 1.1	1.1.1.a) A1 (investiții mari pt. IMM)	475.494.850	619	1	399.813.816	26.081.084	32	21.614.418	33,14%
			594	2	497.230.350	80.106.187	45	42.065.380	
	1.1.1.a) A2 (investiții mici pt. IMM)		762	1	100.227.142	51.696.435	210	29.203.719	
			646	2	104.861.337	100.132.734	377	64.689.558	
	1.1.1.b) (investiții pt. întreprinderi mari)		123	1	199.162.769	50.066.367	25	44.401.436	21,15%
			194	2	347.324.715	104.790.071	1	4.005.309	
	1.1.2.		212	1	3.488.301	3.388.212	91	1.186.280	5,36%
			354	2	8.744.854	7.009.291	-		
1.1.3	85	1	2.215.433	1.734.858	41	1.212.471	5,97%		
	48	2	4.618.389	3.504.646	-				
AP 1 DMI 1.2	1.2.1 + 1.2.2	100.000.000	1		93.617.120	93.617.120	1	93.617.120	93,62%
AP 1 DMI 1.3	1.3.2	17.044.740	178	1	1.213.523	5.239.504	69	475.373	2,79%
AP 2 DMI 2.1	2.1.1.	54.840.284	89	1	26.890.025	100.132.734	30	8.556.367	15,60%
	2.1.2.	40.347.761	195	1	182.905.582	27.944.019	43	38.430.286	95,25%
AP 2 DMI 2.2	2.2.1.	235.425.967	91	1	408.037.591	125.906.813	19	95.851.058	95,06%
			89	2	539.865.517	128.076.753	20	127.934.879	

	2.2.3.	4.084.706	15	1	5.177.131	4.657.336	11	4.069.963	99,64%
	2.2.4.	22.130.904	22	1	34.018.784	25.615.351	20	17.426.478	96,93%
			70	2	5.010.060	4.657.336	56	4.025.338	
AP 2 DMI 2.3	2.3.1.	18.400.000	84	1	11.294.961	13.972.009	29	4.108.102	22,33%
	2.3.2.	70.379.309	35	1	29.530.516	46.573.365	21	15.676.603	22,27%
			49	2	56.611.668	46.573.365	-		
2.3.3.	74.269.310	81		39.484.255	46.573.365	35	16.841.599	22,68%	
AP 3 DMI 3.1	3.1.1.	29.429.235	320	1	3.007.286	7.428.452	116	1.009.312	3,43%
			714	2	11.388.237	14.845.260	-		
	3.1.4.	32.785.838	7	1	25.747.952	24.218.150	-		0,00%
AP 3 DMI 3.2	3.2.1.	51.262.927	111	1	74.527.308	24.451.016	15	21.794.142	42,51%
			226	2	209.556.403	33.067.089	-		
	3.2.2.	12.181.066	37	1	12.843.372	6.403.838	11	7.362.458	60,44%
			22	2	19.397.073	5.355.937	-		
	3.2.3.	37.542.671	26	1	33.123.737	25.149.617	11	20.363.081	54,24%
			134	2	142.930.890	19.095.080	-		
3.2.4.	55.525.992	39	1	35.984.212	23.985.283	16	9.638.434	17,36%	
		2	2	32.587.955	39.983.234	-			
AP 3 DMI 3.3	3.3.1.	60.361.463	149	1	9.709.318	16.533.544	66	4.329.950	7,17%
	3.3.2.	33.465.660	29	1	1.832.953	8.383.206	14	1.237.536	3,70%
AP 4 DMI 4.1	4.1.1.	98.668.352	3	1	7.441.914	40.285.960	-		0,00%
			27	2	52.001.075	93.146.729	-		
	4.1.2. transport	51.360.000	6	1	57.096.117	44.943.297	-		0,00%
	4.1.2. distribuție	25.266.027	52	1	50.968.331	27.291.992	-		0,00%
	4.1.3.	127.666.981	8		112.015.001	127.206.175	-		0,00%
AP 4 DMI 4.2	4.2.1	308.471.380	52	1	244.937.757	64.038.376	14	53.638.755	17,39%
			420	2	1.710.817.339	186.564.050	-		
AP 5 DMI 5.1	-	43.894.650	16	-	16.496.302	20.498.000	5	9.363.858	21,33%
AP 5 DMI 5.2	-	23.635.579	16	-	2.740.757	11.037.387	9	2.458.711	10,40%
Total POS CCE		2.375.218.051	7667	-	6.079.220.463		1.453	766.587.974	32,27%

Anexa 2

Recomandările Raportului de audit (decembrie 2010) și stadiul măsurilor/îndeplinirii recomandărilor

Recomandări evaluare intermediară POS CCE

Direcții de acțiune	Recomandări	Instrucțiuni / detalii	Responsabili
Creșterea atractivității operațiunilor mai puțin populare (de ex. Parteneriate AP2, AP4)	<p>R1 - Extinderea categoriilor de beneficiari sau de activități eligibile;</p> <p>R2 - Utilizarea unor proceduri simplificate de selecție în cazul operațiunilor cu foarte puțini beneficiari eligibili (de ex. operațiuni AP4)</p> <p>R3 - Introducerea unor scheme inovative, de tipul <i>voucherelor</i></p>	<p>✓ Gama activităților eligibile poate include sprijin specific pentru eficientizarea costurilor, restructurare, elaborarea unor planuri pentru depășirea crizei</p> <p>✓ Procedura de selecție simplificată poate urma modelul fișelor de proiecte AT, care înainte de depunere ar putea fi discutate cu reprezentanții OI</p> <p>✓ Schemele de vouchere presupun acordarea unor sume mai mici (până în 20.000 euro), în baza unei cereri de dimensiuni reduse (4-5 pag), cu aprobare rapidă (2-3 săptămâni); accentul este pus pe verificarea ex-post</p>	Organismele Intermediare
Creșterea ratei de succes a proiectelor depuse	<p>R4 - Îmbunătățirea Ghidurilor Solicitantului</p> <p>R5 - Îmbunătățirea sprijinului acordat beneficiarilor în perioada de pre-contractare</p>	<p>✓ Analizarea apelurilor deja lansate, a problemelor apărute și a soluțiilor identificate, pentru a fi incluse în variantele revizuite ale ghidurilor. Sugestii punctuale de revizuire sunt prezentate în cadrul răspunsurilor la întrebările de evaluare în Vol.II</p> <p>✓ Renunțarea la sistemul de înregistrare electronică pentru apelurile cu depunere la termen</p> <p>✓ Prolungirea perioadei pentru apelurile cu depunere continuă (de ex. 6 luni), pentru a se face o diferențiere mai clară de cele cu depunere la termen</p>	Organismele Intermediare/ Autoritatea de Management pentru Op. Întreprinderi Mari
			Organismele Intermediare/ Autoritatea de Management pentru Op. Întreprinderi Mari

Direcții de acțiune	Recomandări	Instrucțiuni / detalii	Responsabili
		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Îmbunătățirea interfeței de înregistrare online <p>Mai multe detalii cu privire la acțiuni punctuale sunt prezentate în cadrul răspunsurilor la întrebările de evaluare și în Secțiunea dedicată Axelor Prioritare.</p>	
	R6- Îmbunătățirea calității comunicării cu beneficiarii	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Furnizarea informațiilor sau clarificărilor pe care <u>beneficiarul</u> le consideră necesare ✓ Derularea de sesiuni de comunicare cu beneficiarii în vederea clarificării aspectelor referitoare la întocmirea corectă a cererilor de finanțare ✓ Derularea de cursuri de comunicare pentru personalul OI/AM cu responsabilități de help-desk 	Organismele Intermediare/ Autoritatea de Management pentru Op. Întreprinderi Mari
	R7 - Detalierea suplimentară a modului de acordare a punctajului în evaluare	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Completarea instrucțiunilor cu privire la evaluare, prin includerea unor detalii suplimentare sunt necesare în special cu privire la obiectivele urmărite în evaluare, pentru clarificarea aspectelor legate de managementul de proiect (corelarea dintre obiective, activități, calendar, resurse), astfel încât să se asigure viabilitatea proiectului atât din punct de vedere al obiectivelor cât și al implementării 	Organismele Intermediare/ Autoritatea de Management
Reducerea și eliminarea treptată a întârzierilor în etapele de procesare a propunerilor de proiecte	R8 - Creșterea capacității AM/OI prin contractarea de servicii de sprijin pentru derularea activității. În	<p>Contractul de servicii (juridice) poate lua forma unui acord-cadru, având ca obiect:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Centralizarea și verificarea documentelor solicitate prin Scrisoarea de Acceptare; ✓ Pregătirea contractelor de finanțare și anexelor 	Organismele Intermediare/ Autoritatea de Management

Direcții de acțiune	Recomandări	Instrucțiuni / detalii	Responsabili
	<p>conformitate cu prevederile legale, OI/AM ar avea în continuare responsabilitate a verificării documentației și încheierii contractelor. Chiar și în condițiile unei verificări de 100%, considerăm însă că activitatea personalului ar fi semnificativ degrevată iar perioada de contractare s-ar reduce, în primul rând datorită resurselor umane suplimentare puse la dispoziție de prestatori</p> <p><i>Notă: În actualul context economic, până la următoarea evaluare intermediară nu considerăm posibilă sau oportună mărirea semnificativă a schemelor de personal</i></p>	<p>pentru fiecare proiect selectat, inclusiv prin contactarea beneficiarilor;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Verificarea contractelor de finanțare retransmise de beneficiari; ✓ Transmiterea corespondenței (scrisori de notificare / respingere) ✓ Analiza procesului de contractare: întocmirea unor rapoarte, studii calitative etc.; recomandări pentru îmbunătățirea procedurilor și proceselor de contractare. ✓ Este preferabil ca fiecare OI să aibă proprii furnizori de servicii juridice. 	

Direcții de acțiune	Recomandări	Instrucțiuni / detalii	Responsabili
	R9 - Implicarea OTIMM-urilor în activitatea de verificare administrativă și a eligibilității/monitorizare/vizite de precontractare în teren	<p>✓ Recomandarea este aplicabilă în cazul AP1;</p> <p>modul de implementare este similar cu cel utilizat de OI - Cercetare în cazul birourilor regionale</p>	OI-IMM
	R10 - Planificarea lansării următoarelor apeluri de propuneri de proiecte în corelație cu calendarul de achiziții publice de servicii suport și respectarea acestuia.	<p>✓ Analizarea apelurilor de proiecte aflate în contractare și, în baza experienței acumulate, elaborarea unui plan realist al lansărilor de apeluri, corelat cu derularea procedurilor de achiziții publice pentru servicii suport; evitarea suprapunerilor; publicarea și mai ales <u>respectarea calendarului</u>;</p> <p>✓ Realizarea unei estimări cu privire la numărul de proiecte ce urmează a se depune în cadrul următoarelor apeluri.</p> <p>Este preferabilă realizarea unei analize la nivelul fiecărui OI și a unui plan centralizat la nivelul AM, având în vedere responsabilitățile administrative ale acestuia din urmă.</p>	Organismele Intermediare/ Autoritatea de Management
	R11 - Analizarea oportunității introducerii apelurilor cu depunere continuă, cel puțin în cazul operațiunilor	<p>✓ Apelurile cu depunere continuă previn acumularea unui număr mare de propuneri de proiecte și permit pregătirea cererii de finanțare într-un timp mai îndelungat</p>	Organismele Intermediare/ Autoritatea de Management

Direcții de acțiune	Recomandări	Instrucțiuni / detalii	Responsabili
	mai puțin populare		
Îmbunătățire a și simplificarea procesului de implementare a proiectelor	R12 - Instituirea unui mecanism de evaluare inițială a nivelului de risc asociat fiecărui contract	<p>✓ Nivelul de risc poate fi stabilit în funcție de o serie de criterii, cum ar fi de ex.: tipul beneficiarului, valoarea finanțării acordate, dimensiunea proiectului în raport de activitatea beneficiarului, numărul de proiecte pe care beneficiarul le are în implementare etc.</p> <p>În funcție de nivelul inițial de risc se pot stabili un număr mai mare sau mai mic de vizite de monitorizare sau un număr mai mare sau mai mic de documente cerute pe parcursul implementării proiectului.</p> <p>Nivelul de risc poate fi re-evaluat cu ocazia fiecărui Raport de Progres și/sau în urma verificărilor.</p>	Organismele Intermediare/ Autoritatea de Management
	R13 - Îmbunătățirea comunicării cu beneficiarii	<p>✓ Organizarea unor sesiuni de instruire cu beneficiarii, pe teme legate de managementul de proiect și cerințele de raportare, în prima luna după semnarea contractului de finanțare</p>	Organismele Intermediare/ Autoritatea de Management
	R14 - Creșterea calității informațiilor furnizate cu privire la implementarea proiectelor	<p>Sugestii punctuale de revizuire a informațiilor cuprinse, de ex. în Ghidul Solicitantului, sunt prezentate în cadrul răspunsurilor la întrebările de evaluare și în Secțiunea dedicată Axelor Prioritare</p>	Organismele Intermediare/ Autoritatea de Management
	R15 - Îmbunătățirea calității	<p>✓ Introducerea unor instrucțiuni clare cu privire la indicatorii asumați Pentru contractele în</p>	Organismele Intermediare/ Autoritatea de

Direcții de acțiune	Recomandări	Instrucțiuni / detalii	Responsabili
	aplicațiilor, astfel încât proiectele să fie mai ușor de implementat	<p>implementare care nu realizează indicatorilor asumați datorită crizei economice</p> <p>se poate introduce un sistem de evitare a penalizărilor, în cazul în care beneficiarul declară, înainte de ultima cerere de rambursare, că nu va putea îndeplini indicatorii.</p> <p>Astfel, se va reduce corespunzător valoarea finanțării, fără a se mai aplica corecții suplimentare.</p> <p>Sugestii punctuale de revizuire a informațiilor cuprinse, de ex. în Ghidul Solicitantului, sunt prezentate în cadrul răspunsurilor la întrebările de evaluare și în Secțiunea dedicată Axelor Prioritare</p>	Management
Accelerarea plăților către beneficiari	R16 - Creșterea capacității AM/OI prin contractarea de servicii de sprijin pentru derularea activității. În conformitate cu prevederile legale, OI/AM ar avea în continuare responsabilitate a verificării documentației și aprobării plăților către beneficiari	<p>✓ Contractarea de servicii de asistență juridică și financiară, prin derularea unei proceduri de achiziție publică.</p> <p>Contractul poate lua forma unui acord cadru cu mai mulți furnizori, care ar avea ca sarcină centralizarea documentelor, întocmirea corectă a documentației de rambursare și verificarea primară, iar OI/AM ar fi responsabil de verificarea finală și aprobare.</p> <p>Este preferabil ca fiecare OI să aibă proprii furnizori de servicii de specialitate</p>	Organismele Intermediare/ Autoritatea de Management
Îmbunătățire a accesului beneficiarilor la finanțare	R17 - Crearea unui instrument special de garantare pentru <i>start-up-uri</i> și	Instrumentul de garantare ar funcționa în mod similar cu celelalte scheme de garantare gestionate de FNGCMM sau ar putea fi gestionat de către ANCS,	OI-Cercetare/ Autoritatea de Management

Direcții de acțiune	Recomandări	Instrucțiuni / detalii	Responsabili
	<i>spin-off-uri</i> inovative	ca parte a Programului Inovare. Detaliile privind mecanismul de funcționare ar urma să fie stabilite prin negociere, cu respectivele instituții	
	R18 - Crearea unui sistem de finanțare de tip voucher pentru cercetare	Vezi mai sus	OI-Cercetare
	R19 - Extinderea utilizării JEREMIE în scopul sprijinirii beneficiarilor	✓ Devansarea evaluării JEREMIE în 2010 pentru eventuale adaptări ale schemelor de finanțare JEREMIE în funcție de situația economică generală, priorități de finanțare și Acordul de finanțare (prima data a încetării comune).	Autoritatea de Management
	R20 - Urgentarea procesării cererilor de rambursare și efectuarea plăților; eliminarea întârzierilor actuale	✓ Contractarea de servicii specializate de sprijin	Organismele Intermediare/ Autoritatea de Management
Îmbunătățire a premiselor pentru obținerea obiectivelor programului	R21 - Asigurarea unei distribuții echilibrate la nivel regional	✓ Revizuirea coeficienților regionali pentru operațiunile cu depunere continuă pentru o abordare consecventă pentru întregul sector IMM ✓ Analizarea oportunității introducerii coeficienților regionali în cazul AP3	Organismele Intermediare/ Autoritatea de Management
	R22 - Deblocarea fondurilor existente în	✓ Lansarea operațiunilor blocate sau analizarea oportunității unor realocări ✓ Urgentarea negocierilor pentru soluționarea	Organismele Intermediare/ Autoritatea de Management

Direcții de acțiune	Recomandări	Instrucțiuni / detalii	Responsabili
	cadrul unor operațiuni	aspectelor legate de ajutoarele de stat pentru AP4	Organismele Intermediare/ Autoritatea de Management
	R23 - Demararea colectării consecvente a indicatorilor	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rezolvarea problemelor metodologice privind indicatorii prin stabilirea definițiilor, modului de calcul și a surselor de colectare (inclusiv bugetarea corespunzătoare a instrumentelor de sondaj și prelucrare de date necesare) ✓ Inițierea colectării și monitorizării datelor privind indicatorii la nivel de Program; ✓ Respectarea sarcinilor cu privire la introducerea datelor în SMIS; ✓ Instruirea personalului în vederea facilitării utilizării SMIS 	Organismele Intermediare/ Autoritatea de Management / ACIS

Direcții de acțiune	Recomandări	Instrucțiuni și detalii	Responsabili
Îmbunătățirea capacității instituționale a AM/OI	R24 - Utilizarea asistenței tehnice pentru contractarea unor servicii de sprijin pentru implementare	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Elaborarea unei Strategii privind utilizarea asistenței tehnice ✓ Folosirea AT pentru monitorizarea și raportarea regulată a datelor cheie la nivel macro (ex: evoluția productivității, la nivel sectorial, regional și național, în mărime absolută și prin raportare la UE 25 ✓ Folosirea AT pentru monitorizarea rapoartelor și indicilor privind competitivitatea (ex: Raportul Global al Competitivității etc.) ✓ Corelarea achizițiilor publice cu activitățile derulate ✓ Planificarea activității astfel încât 	Organismele Intermediare/ Autoritatea de Management
			Organismele Intermediare/ Autoritatea de Management
			Organismele Intermediare/ Autoritatea de Management

Direcții de acțiune	Recomandări	Instrucțiuni și detalii	Responsabili
		<p>să se ia în considerare eventualele întârzieri în derularea achizițiilor publice</p> <p>✓ Contractarea de servicii specializate de asistență în vederea pregătirii documentațiilor de achiziții publice, monitorizare, raportare, arhivare etc.</p>	
	<p>R25 - Promovarea unei politici de personal bazată pe creșterea calității nu pe cantitate</p>	<p>✓ Realizarea unei evaluări a nivelului de pregătire a personalului, la nivelul AM/OI</p> <p>✓ Îmbunătățirea nivelului de pregătire și expertiză a personalului prin participarea la cursuri de instruire specializate, în domeniile: proprietate intelectuală, achiziții publice, control financiar, alte domenii asociate activității de monitorizare a proiectelor, egalitate de șanse și dezvoltare durabilă</p>	<p>Organismele Intermediare/ Autoritatea de Management</p> <p>Organismele Intermediare/ Autoritatea de Management</p>
	<p>R26 - Abordarea monitorizării ca proces de management strategic</p>	<p>✓ Asigurarea trasabilității <u>la nivel de proiect</u>, prin menținerea unor înregistrări clare</p>	<p>Organismele Intermediare/ Autoritatea de Management</p>

Direcții de acțiune	Recomandări	Instrucțiuni și detalii	Responsabili
		<p>a etapelor de procesare a documentelor, astfel încât să poată fi determinat, numărul de zile necesar procesării fiecărui proiect, în fiecare etapă</p> <p>✓ Asigurarea menținerii unei evidențe informatice la zi cu privire la proiectele aflate în diferite stadii de procesare/ implementare</p> <p>✓ Îmbunătățirea modului de întocmire a raportărilor, prin includerea unor informații calitative</p>	Organismele Intermediare/ Autoritatea de Management ACIS (prin îmbunătățirea SMIS)
Îmbunătățirea eficienței Comitetului de Monitorizare	R27 - Creșterea rolului CM de a sprijini procesul de implementare al POS CCE	<p>✓ Organizarea mai frecventă a reuniunilor CM – cel puțin o întâlnire bi-lunare</p> <p>✓ Stabilirea unor Grupuri de Lucru Ad-hoc ale CM, care să aibă un mandat cu durată determinată (ex. 3-6 luni), să includă și alți parteneri relevanți din afara CM și să adreseze blocajele specifice de implementare la nivel de operațiuni, incluzând mai ales operațiunile importante, sau pe cele întârziate.</p>	Comitetul de Monitorizare
Creșterea capacității de	R28 - Întărirea imediată a capacității de	✓ Contractarea de sprijin prin AT dedicat	Organismele Intermediare/

Direcții de acțiune	Recomandări	Instrucțiuni și detalii	Responsabili
monitorizare a proiectelor în derulare	monitorizare și sprijin la nivel de proiect pentru evitarea blocajelor și a greșelilor în implementare	<p> ofițerilor de monitorizare, pentru a corecta actualele deficiențe de personal și pentru a se putea asigura un tratament adecvat al proiectelor din punct de vedere al orientării către beneficiari, în calitate de „clienți” ai POS CCE </p> <p> ✓ Formare profesională dedicată ofițerilor de monitorizare, atât pe partea tehnică, cât și legată de serviciile către beneficiari (<i>customer service</i>) </p> <p> ✓ Efectuarea unei analize detaliate, prin vizite pe teren, asupra unui eșantion de proiecte contractate, pentru testarea realismului ratei previzionate de absorbție (plecând de la graficul de rambursare prevăzut în contract). </p>	Autoritatea de Management